

Istungidokument

A9-0329/2023

3.11.2023

*****I**

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu raamistik süsiniku sidumise sertifitseerimiseks (COM(2022)0672 – C9-0399/2022 – 2022/0394(COD))

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Raportöör: Lídia Pereira

Kaasatud komisjonide arvamuste koostaja vastavalt kodukorra artiklile 57:
Martin Hlaváček, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.
Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ¶ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.
Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	99
LISA: ÜKSUSTE VÕI ISIKUTE LOETELU, KELLELT RAPORTÖÖR ON SAANUD TEAVET	101
PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS.....	103
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI KIRI	165
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	178
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	179

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu raamistik süsiniku sidumise sertifitseerimiseks (COM(2022)0672 – C9-0399/2022 – 2022/0394(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2022)0672),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0399/2022),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 22. märtsi 2023. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Euroopa Regioonide Komitee 8. veebruari 2023. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni kirja,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit (A9-0329/2023),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT C 184, 25.5.2023, lk 83.

² ELT C 157, 3.5.2023, lk 58.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Pealkiri

Komisjoni ettepanek

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse liidu raamistik süsiniku sidumise sertifitseerimiseks

Muudatusettepanek

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse liidu raamistik süsiniku sidumise, **süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise** sertifitseerimiseks

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Rahvusvaheline kogukond on vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppele²² (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) nõustunud hoidma üleilmse keskmise temperatuuri tõusu tunduvalt alla 2 °C võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega ning jätkama jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes. Liit ja selle liikmesriigid on Pariisi kokkuleppe osalised ning kindlalt pühendunud kokkulepet rakendama, vähendades kasvuhooonegaaside heidet ja suurendades süsiniku sidumist.

Muudatusettepanek

(1) Rahvusvaheline kogukond on vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppele²² (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) nõustunud hoidma üleilmse keskmise temperatuuri tõusu tunduvalt alla 2 °C võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega ning jätkama jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes. ***Kõnealust kohustust tugevdati 13. novembril 2021 ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Glasgow kliimapaktiga, milles Pariisi kokkuleppe osaliste kohtumisena toimiv ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverents tunnistas, et juhul, kui temperatuur tõuseb 2 °C asemel 1,5 °C, saab kliimamuutuste mõju olema palju väiksem, ning otsustab jätkata pingutusi selleks, et temperatuuri tõus piirduks 1,5 °C-ga.*** Liit ja selle liikmesriigid on Pariisi kokkuleppe osalised ning kindlalt pühendunud kokkulepet rakendama,

vähendades kasvuhooonegaaside heidet ja suurendades süsiniku sidumist **ning süsinikku siduvat majandamist.**

²² Heaks kiidetud nõukogu 5. oktoobri 2016. aasta otsusega (EL) 2016/1841 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 282, 19.10.2016, lk 1).

²² Heaks kiidetud nõukogu 5. oktoobri 2016. aasta otsusega (EL) 2016/1841 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 282, 19.10.2016, lk 1).

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Üleilmsel tasandil osutatakse valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) uusimas aruandes²³ kahanevale tõenäosusele, et globaalne soojenemine hoitakse 1,5 °C piires, kui eelseisvatel kümnenditel ei suudeta kasvuhooonegaaside heidet kiiresti ja ulatuslikult vähendada. IPCC aruandes märgitakse ka selgelt, et süsinikdioksiidi sidumine raskesti vähendatava jääkheite tasakaalustamiseks on vältimatu, kui tahetakse jõuda süsinikdioksiidi (CO₂) või kasvuhooonegaaside **netonullheiteni**. See nõuab ulatuslikku kestlikku tegevust CO₂ kogumiseks ja sidumiseks atmosfäärist ning selle püsivaks säilitamiseks geoloogilistes süsinikutalletajates, maismaa- ja mereökosüsteemides või toodetes. Praegu ja praeguse poliitikaga ei ole liit süsiniku vajalikul määral sidumise graafikus: süsiniku sidumine maismaaökosüsteemides on viimastel aastatel vähenenud ja liidus ei toimu praegu märkimisväärt süsiniku tööstuslikku eemaldamist.

Muudatusettepanek

(2) Üleilmsel tasandil osutatakse valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) uusimas aruandes²³ kahanevale tõenäosusele, et globaalne soojenemine hoitakse 1,5 °C piires, kui **käimasoleval ja** eelseisvatel kümnenditel ei suudeta kasvuhooonegaaside heidet kiiresti ja ulatuslikult vähendada. IPCC aruandes märgitakse ka selgelt, et **kuigi süsinikdioksiidi (CO₂) netonullheite või kasvuhooonegaaside netonullheite saavutamine eeldab koguheite põhjalikku ja kiiret vähendamist, siis** süsinikdioksiidi sidumine raskesti vähendatava jääkheite tasakaalustamiseks on vältimatu, kui tahetakse jõuda süsinikdioksiidi (CO₂) või kasvuhooonegaaside **netonullheiteni, ning et süsinikdioksiidi sidumine on vajalik negatiivse CO₂ netoheite saavutamiseks.** See nõuab ulatuslikku **ohutut ja** kestlikku tegevust CO₂ kogumiseks ja sidumiseks atmosfäärist ning selle püsivaks säilitamiseks geoloogilistes süsinikutalletajates, maismaa- ja mereökosüsteemides või toodetes. Praegu ja praeguse poliitikaga ei ole liit süsiniku vajalikul määral sidumise graafikus: süsiniku sidumine maismaaökosüsteemides

on viimastel aastatel vähenenud ja liidus ei toimu praegu märkimisväärset süsiniku tööstuslikku eemaldamist.

²³ IPCC *III* tööühik (2022), tehniline kokkuvõte väljaandes „Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change. Sixth Assessment Report“ (link).

²³ IPCC (2023). *Kuues hindamisaruanne (AR 6 Synthesis Report)*.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Käesoleva määruse eesmärk on töötada välja liidu vabatahtlik süsiniku sidumise sertifitseerimise raamistik, et soodustada süsiniku kvaliteetset sidumist, mille puhul võetakse täielikult arvesse elurikkuse ja nullsaaste eesmärgid. See on vahend, mis aitab täita Pariisi kokkuleppe alusel seatud liidu eesmärgid, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrmus (EL) 2021/1119²⁴ sätestatud eesmärgid saavutada 2050. aastaks ühiselt kliimanetraalsus. Liit on samuti võtnud kohustuse jõuda pärast 2050. aastat negatiivse heiteni. Oluline vahend, mille abil saab suurendada süsiniku sidumist maismaaökosüsteemides, on *praegu läbivaatamisel olev* Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/841²⁵. *Läbivaatamine on kavandatud selleks, et seada liidule 2030. aastaks süsiniku netosidumise eesmärk 310 miljonit CO₂ ekvivalenttonni ja määrata igale liikmesriigile vastavad eesmärgid.*

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus

Muudatusettepanek

(3) Käesoleva määruse eesmärk on töötada välja liidu vabatahtlik süsiniku sidumise, *süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise* sertifitseerimise raamistik, et soodustada süsiniku *ohutut, kestlikku ja* kvaliteetset sidumist, *süsinikku siduva majandamise tegevust ning süsiniku säilitamist toodetes*, mille puhul võetakse täielikult arvesse elurikkuse ja nullsaaste eesmärgid. See on vahend, mis aitab täita Pariisi kokkuleppe alusel seatud liidu eesmärgid, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrmus (EL) 2021/1119²⁴ sätestatud eesmärgid saavutada 2050. aastaks ühiselt kliimanetraalsus, *ning täiendab inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heite pöördumatut ja järkjärgulist vähendamist kõigis sektorites, et saavutada kõnealuses määrmuses ja Pariisi kokkuleppes sätestatud eesmärgid ja sihid*. Liit on samuti võtnud kohustuse jõuda pärast 2050. aastat negatiivse heiteni. Oluline vahend, mille abil saab suurendada süsiniku sidumist maismaaökosüsteemides, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/841²⁵.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus

(EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

(EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Liidu **sertifitseerimisraamistik aitab arendada liidus** süsinikku **siduvaid tegevusi**, mille tulemuseks on üheselt mõistetav süsiniku netosidumisega seotud kasu ja mille puhul välditakse rohepesu. Süsinikku siduva majandamisega seoses peaks nimetatud sertifitseerimisraamistik soodustama ka **selliseid süsinikku siduvaid tegevusi**, millel on elurikkuse seisukohast kaasnevad hüved ja mis **aitavad** seega saavutada liidu looduse taastamise määruses sätestatud looduse taastamise eesmärgid. Liidu sertifitseerimisraamistik on ülioluline selleks, et saavutada rahvusvahelistes lepingutes ja liidu õigusaktides liidule seatud kliimamuutuste leevendamise eesmärgid.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus

Muudatusettepanek

(4) Liidu **sertifitseerimisraamistikuga toetatakse liidus sellise tegevuse arendamist, mis on seotud süsiniku sidumise**, süsinikku **siduva majandamise ja süsiniku säilitamisega toodetes**, mille tulemuseks on üheselt mõistetav süsiniku netosidumisega seotud kasu ja mille puhul välditakse rohepesu. Süsinikku siduva majandamisega seoses peaks nimetatud sertifitseerimisraamistik soodustama ka **sellist tegevust**, millel on elurikkuse seisukohast kaasnevad hüved ja mis **aitab** seega saavutada liidu looduse taastamise määruses sätestatud looduse taastamise eesmärgid. Liidu sertifitseerimisraamistik on ülioluline selleks, et saavutada rahvusvahelistes lepingutes ja liidu õigusaktides liidule seatud kliimamuutuste leevendamise eesmärgid.

Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Mitmel Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) liikmel ja muudel liiduga piirnevatel kolmandatel riikidel, näiteks Norral või Islandil, on märkimisväärne CO₂ maapõues säilitamise potentsiaal. Kui liidu ja EMP liikmesriigi või liiduga piirneva muu kolmanda riigi vahel on sõlmitud õiguslikult siduv leping ning see riik kohaldab samu õiguslikke nõudeid, mis on sätestatud direktiivis 2009/31/EÜ, tuleks seega liidu sertifitseerimisraamistikku kohaldada ka atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku suhtes, mis on kogutud liidus, kuid mida säilitatakse maapõues kõnealuses EMP liikmesriigis või liiduga piirnevas kolmandas riigis.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4b) Liidu sertifitseerimisraamistik peaks soodustama ka teadusuuringuid ja innovatsiooni, rõhutades programmi „Euroopa horisont“ missioonide ja muude programmide rolli süsiniku sidumise suutlikkusega tehnoloogiate valdkonnas, võttes arvesse olemasolevaid protsesse ja võimalikke arengusuundi, et hõlbustada uute tehnoloogiate turulepääsu.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 c (uus)**

(4c) Sellega seoses peaksid komisjon ja liikmesriigid tegema valdkondadevahelist koostööd, kaasates riigi ja piirkondlikud teadusasutused, teadlased, põllumajandustootjad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

(5) Toetamaks käitajaid, kes soovivad teha **lisajõupingutusi, et suurendada süsiniku sidumist** kestlikul viisil, tuleks liidu sertifitseerimisraamistikus **võtta arvesse erinevaid süsinikku siduvate tegevuste liike ning** nende eripärasid ja keskkonnamõju. Seepärast tuleks käesolevas määruses selgelt **määratleda süsiniku sidumine, süsinikku siduvad tegevused ja muud** liidu sertifitseerimisraamistiku **elemendid**.

(5) Süsiniku sidumise, süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamisega seotud tegevust on erinevat laadi, mis puudutab säilitamisprotsessi, säilitamiskeskonda ja säilitamise eeldatavat kestust, mis võib varieeruda aastakümnetest sajanditeni teatava süsinikku siduva majandamise tegevuse või teatavates toodetes säilitamise puhul kuni püsiva säilitamiseni geoloogilistes formatsioonides, kui CO₂ maapõues säilitamise koht on asjakohaselt valitud ja hallatud. Et tagada raamistiku terviklikkus, toetades samal ajal käitajaid, kes soovivad teha lisapingutusi süsiniku sekvestratsiooni suurendamiseks või biogeense heite vähendamiseks kestlikul viisil, tuleks liidu sertifitseerimisraamistikus **selgelt eristada eri liiki tegevust, nende eripärasid ja keskkonnamõju. Seepärast tuleks käesolevas määruses selgelt eristada määratlusi, kvaliteedikriteeriume ja kasutuseeskirju, mis puudutavad süsiniku sidumise, süsinikku siduva majandamise ja süsiniku toodetes säilitamisega seotud tegevust** liidu sertifitseerimisraamistiku raames.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Liidu sertifitseerimisraamistiku kohaselt tuleks süsiniku püsivaks sidumiseks pidada tegevust, mis tavatingimustes ja asjakohaseid majandamistavasid kasutades tagab atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku püsiva säilitamise mitme sajandi vältel CO₂ maapöues säilitamise kaudu, näiteks bioenergia tootmine koos CO₂ kogumise ja säilitamisega ning CO₂ kogumine otse atmosfäärist ja selle säilitamine, või püsivalt seotud CO₂ mineraliseerumise kaudu. Süsinikku siduva majandamise tegevusena käsitatakse tegevust, mis on seotud maa majandamisega määruse (EL) 2018/841 artikli 2 lõikega 1 hõlmatud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsandussektori alakategooriates või rannikualade majandamisega, mille tulemuseks on süsiniku sidumine, või tegevust, mille tulemuseks on biogeense heite vähenemine, näiteks sööda muutmisest või sõnnikukäitlusest tulenev metaani vähenemine või väetiste vähendamise või sõnnikukäitlusest tulenev dilämmastikoksiidi vähenemine vähemalt viie aasta jooksul. Teatav süsinikku siduva majandamise tegevus, eelkõige turbaalade taassoostamine, võib kaasa tuua süsiniku sekvestratsiooni, kui turbaalad on täielikult taastatud, vähendades samal ajal CO₂ heidet hästi hallatud taastamise ja algetapis taassoostamise kaudu. Teatavat muud tegevust, näiteks seda, mis põhineb biosöe kasutamisel, võib liigitada eri liiki tegevusteks sõltuvalt konkreetsetest tingimustest, milles tegevust ellu viiakse. Võttes arvesse ebakindlust mõõtmis- ja seiremeetodites, mis on seotud toodetes süsiniku säilitamise paljude võimalike

kasutusviisidega varases arendusfaasis, peaks toodetes süsiniku säilitamise sertifitseerimine esialgu piirduma raietoodete või ehitusmaterjalidega, mis säilitavad atmosfääris sisalduvat ja biogeenset süsinikku vähemalt viiskümmend aastat, ning see peaks põhinema aruandel, mille komisjon esitab kooskõlas määruse (EL) 2018/841 artikli 17 lõikega 3, samas kui komisjon peaks hindama muude pikaajaliste süsiniku säilitamise toodete lisamisest saadavat võimalikku kasu ja kompromisse käesoleva määruse läbivaatamise raames.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5b) Süsiniku sidumise sertifitseerimise raamistik peaks andma ka vajaliku paindlikkuse, et võtta arvesse piirkondlikke, tehnilisi, struktuurilisi ja geofüüsikalisi iseärasusi, pidades silmas liikmesriikide ja nende piirkondade tootmissüsteemide erinevaid tingimusi.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) Käesolevas määruses tuleks sätestada nõuded, millele vastavat süsiniku sidumist võib liidu sertifitseerimisraamistiku alusel sertifitseerida. Selleks **tuleks** süsiniku **sidumist** täpselt ja usaldusväärset kvantifitseerida ning **sidumine** tuleks saavutada üksnes **selliste süsinikku siduvate tegevustega**, mis **annavad**

(6) Käesolevas määruses tuleks sätestada nõuded, millele vastavat süsiniku sidumist, **süsinikku siduvat majandamist või süsiniku säilitamist toodetes** võib liidu sertifitseerimisraamistiku alusel sertifitseerida. Selleks **peaksid süsiniku sidumine, süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsioon või süsinikku siduva majandamisega seotud**

süsiniku netosidumisega seotud kasu, mis on täiendavad, mille eesmärk on säilitada süsinikku pikaajaliselt ning millel on kestlikuseesmärkidele neutraalne mõju või mis pakuvad neid eesmärke toetavaid kaasnevaid hüvesid. Lisaks peaks süsiniku sidumist auditeerima sõltumatu kolmas isik, et tagada sertifitseerimisprotsessi usutavus ja usaldusväärsus. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ²⁶ on kehtestatud liidu kohustuslikud CO₂ hinnastamise eeskirjad, millega reguleeritakse kõnealuse direktiiviga hõlmatud tegevusaladest tuleneva heite käsitlemist. Käesolev määrus ei tohiks piirata direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamist, välja arvatud seoses sellise säästlikust biomassist pärit heite sidumise sertifitseerimisega, mis on nimetatud direktiivi IV lisa kohaselt nullmääraga.

heite vähendamine ja süsiniku säilitamine toodetes vastama väljaandmise ja kasutamise kriteeriumidele, need tuleks täpselt ja usaldusväärselt kvantifitseerida ning need tuleks saavutada üksnes tegevusega, mis annab puhaskasu, mis on täiendav, tagab püsiva või pikaajalise süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni ja/või süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise, vastab seire- ja vastutusnõuetele ning millel on kestlikuseesmärkidele vähemalt neutraalne mõju või mis pakub neid eesmärke toetavaid kaasnevaid hüvesid kooskõlas käesolevas määruses sätestatud nõuetega. Lisaks peaks tegevust auditeerima sõltumatu kolmas isik, et tagada sertifitseerimisprotsessi usutavus ja usaldusväärsus, ning sertifikaatide ja sertifitseerimismenetlusega seotud teave peaks olema liidu registris avalikult kättesaadav. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ²⁶ on kehtestatud liidu kohustuslikud CO₂ hinnastamise eeskirjad, millega reguleeritakse kõnealuse direktiiviga hõlmatud tegevusaladest tuleneva heite käsitlemist. Käesolev määrus ei tohiks piirata direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamist, välja arvatud seoses sellise säästlikust biomassist pärit heite sidumise sertifitseerimisega, mis on nimetatud direktiivi IV lisa kohaselt nullmääraga.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) **Süsinikku siduv** tegevus peaks andma **süsiniku netosidumisega seotud kasu**, mis näitab, et tegevusel on kliimale positiivne mõju. Süsiniku **netosidumisega seotud kasu** tuleks arvutada kahes etapis. Esiteks peaksid käitajad arvutama süsiniku täiendava sidumise, **mis on saavutatud** süsinikku siduva tegevuse tulemusel võrreldes lähtetasemega. Eelistada tuleks standardlähtetaset, mis **kajastab** võrreldavate tegevuste tavapärasest toimet sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning geograafilistes asukohtades, sest niiviisi tagatakse objektiivsus, vähendatakse nõuete täitmisega seotud ja muid halduskulusid ning tunnustatakse positiivselt esmategutsejaid, kes juba viivad ellu süsinikku siduvat tegevust. Süsinikku siduva majandamise kontekstis tuleks edendada olemasoleva digitehnoloogia, sealhulgas elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemide, kaugseire, tehisintellekti ja masinõppe, samuti elektrooniliste kaartide kasutamist, et vähendada lähtetasemete määramise ning süsinikku siduvate tegevuste seire kulusid. Kui aga sellist standardlähtetaset ei ole võimalik määrata, võib kasutada projektipõhist lähtetaset, mis põhineb käitaja individuaalsetel tulemustel. Selleks et kajastada sotsiaalset, majanduslikku, keskkonnaalast ja tehnoloogia arengut ning ergutada kestvaid püüdlusi, mis oleksid kooskõlas Pariisi kokkuleppega, **tuleks lähtetasemeid** korrapäraselt ajakohastada.

Muudatusettepanek

(7) Tegevus peaks andma **puhaskasu**, mis näitab, et tegevusel on kliimale positiivne mõju. **Puhaskasu arvutamisel tuleks eristada** süsiniku **püsivat sidumist, süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni, süsinikku siduvat majandamist, süsiniku-, lämmastiku- või metaaniheite vähendamist ja süsiniku säilitamist toodetes, et võtta arvesse nende põhimõtteliselt erinevaid omadusi, ning see** tuleks arvutada kahes etapis. Esiteks peaksid käitajad arvutama, **kui see on asjakohane**, süsiniku täiendava sidumise **süsinikku siduva tegevuse puhul, süsiniku täiendava sekvestratsiooni** süsinikku siduva **majandamisega seotud sekvestratsiooni puhul või toodetes süsiniku säilitamise tegevuse puhul, või täiendava biogeense heite vähendamise süsinikku siduva majandamise käigus heite vähendamise puhul, mis on saavutatud** tegevuse tulemusel võrreldes lähtetasemega. Eelistada tuleks standardlähtetaset, mis **peaks esindama** võrreldavate tegevuste tavapärasest toimet sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning geograafilistes asukohtades, sest niiviisi tagatakse objektiivsus, vähendatakse nõuete täitmisega seotud ja muid halduskulusid ning tunnustatakse positiivselt esmategutsejaid, kes juba viivad ellu süsinikku siduvat tegevust. **Et tagada raamistiku kliimaalane terviklikkus, peaks süsiniku püsiva sidumise puhul standardlähtetase esindama võrreldavate tegevuste tipptaset ning süsinikku siduva majandamise tegevuse puhul tuleks standardlähtetaseme arvutamisel välja jätta olemasolevad tegevused, mille puhul on kindlaks tehtud, et need ei kujuta endast süsinikku siduva majandamise puhul tõelist sekvestratsiooni ja mille tulemuseks on hoopis kasvuhoonegaaside**

netoheide, ning süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise puhul ei tähendada see tegelikku vähendamist, vaid pigem suuremat heidet. Süsinikku siduva majandamise kontekstis tuleks edendada olemasoleva digitehnoloogia, sealhulgas elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemide, kaugseire, **uudsete kohalike süsiniku kvantifitseerimise süsteemide,** tehisintellekti ja masinõppe, samuti elektrooniliste kaartide kasutamist, et vähendada lähtetasemete määramise ning süsinikku siduvate tegevuste seire kulusid. Kui aga sellist standardlähetatset ei ole võimalik määrata, võib kasutada projektipõhist lähetatset, mis põhineb käitaja individuaalsetel tulemustel. Selleks et kajastada sotsiaalset, majanduslikku, keskkonnavalast ja tehnoloogia arengut ning ergutada kestvaid püüdlusi, mis oleksid kooskõlas Pariisi kokkuleppega, **peaks komisjon lähetasemed korrapäraselt läbi vaatama ja neid vähemalt iga viie aasta tagant ajakohastama. Et tagada käitajatele stabiilne tegevus- ja investeerimiskeskond, peaks pärast tegevuse alustamist jääma käitaja jaoks selle tegevuse lähetatase samaks kogu seireperioodi jooksul ning see tuleks läbi vaadata ja ajakohastada alles pärast uuesti sertifitseerimist.**

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Teise sammuna tuleks **süsiniku** netosidumisega seotud kasu kvantifitseerimisel maha arvata kasvuhoonegaaside heite mis tahes suurenemine, mis on süsinikku siduva tegevuse **elluviimisega** seotud. Heide, mida tuleks arvesse võtta, hõlmab otseheidet, näiteks sellist, mis tuleneb suuremast

Muudatusettepanek

(8) Teise sammuna tuleks netosidumisega seotud kasu kvantifitseerimisel maha arvata kasvuhoonegaaside heite mis tahes suurenemine, mis on süsinikku siduva tegevuse **elluviimise kogu olelusringiga** seotud. Heide, mida tuleks arvesse võtta, hõlmab otseheidet, näiteks sellist, mis

kasutatud väetise-, kütuse- või energiakogusest, ja kaudset heidet, näiteks sellist, mis tekib **maakasutuse muutuse tagajärjel, millega kaasneb põllumajandusliku tootmise kõrvaletõrjumise tõttu omakorda oht toiduga kindlustatusele. Süsinikku siduva tegevuse tulemusel saavutatud kasvuhoonegaaside heite vähenemist ei tohiks süsiniku netosidumisega seotud kasu kvantifitseerimisel arvesse võtta, vaid seda tuleks pidada kaasnevaks hüveks, mis aitab täita kliimamuutuste leevendamise seotud kestlikkuseesmärki; sertifikaatidel kajastamisega võib kasvuhoonegaaside heite vähenemine (nagu ka muud kestlikkusega seotud kaasnevad hüved) suurendada sertifitseeritud seotud süsiniku väärtust.**

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) **Süsinikku siduva** tegevuse tulemuseks on **süsiniku netosidumisega seotud kasu** siis, kui lähtetasemest suurem **süsinikusidumine** ületab kasvuhoonegaaside heite mis tahes suurenemise, mille **süsinikku siduva** tegevuse elluviimine on põhjustanud. Näiteks sellise tegevuse puhul, mille korral süsinik säilitatakse püsivalt seda maa alla juhtides, peaks püsivalt säilitatud süsiniku kogus olema suurem kui tööstusprotsessist tekkiv energiaga seotud kasvuhoonegaaside heide. Süsinikku siduva **majandamise** puhul peaks metsastamise tulemusel seotud süsiniku kogus või turbaalade taassoostamise abil pinnases hoitava süsiniku kogus olema suurem kui süsinikku siduva tegevuse elluviimisel kasutatud masinate heide või maakasutuse kaudsest muutusest tulenev

tuleneb suuremast kasutatud väetise-, **kemikaalide**-, kütuse- või energiakogusest, ja kaudset heidet, näiteks sellist, mis tekib **transpordist, materjalisisenditest, konkureerivast energia- või heitsoojuse nõudlusest põhjustatud väljatõrjumisefektist või maakasutuse otsese ja kaudse muutuse tagajärjel, millega kaasneb põllumajandusliku tootmise kõrvaletõrjumise tõttu omakorda oht toiduga kindlustatusele, ning mõlemad peaksid hõlmama nii mõju liidus kui ka väljaspool seda.**

Muudatusettepanek

(9) Tegevuse tulemuseks on **puhaskasu** siis, kui lähtetasemest suurem **süsiniku sekvestratsioon või heite vähendamine** ületab kasvuhoonegaaside heite mis tahes suurenemise, mille tegevuse elluviimine on põhjustanud. Näiteks sellise tegevuse puhul, mille korral süsinik säilitatakse püsivalt seda maa alla juhtides, peaks püsivalt säilitatud süsiniku kogus olema suurem kui tööstusprotsessist **kogumise, transpordi ja säilitamise ajal** tekkiv energiaga seotud kasvuhoonegaaside heide **ning konkureerivast energia- või heitsoojuse nõudlusest põhjustatud väljatõrjumisefekt**. Süsinikku siduva **majandamisega seotud sekvestratsiooni** puhul peaks metsastamise tulemusel **kogutud või** seotud süsiniku kogus või turbaalade taassoostamise abil pinnases

heide, mida võib põhjustada CO₂ leke.

hoitava süsiniku kogus olema suurem kui süsinikku siduva tegevuse elluviimisel kasutatud masinate heide või maakasutuse kaudsest muutusest tulenev heide, mida võib põhjustada CO₂ leke. **Süsinikku siduva majandamise kaudu heite vähendamise puhul peaks turbaalade taassoostamise tulemusel olema CO₂ heite vähenemine suurem kui tegevuse elluviimisel kasutatud masinate heide või maakasutuse kaudsest muutusest tulenev heide, mida võib põhjustada CO₂ leke.**

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) **Süsiniku sidumist** tuleks kvantifitseerida asjakohaselt, täpselt, täielikult, järjepidevalt ja **võrreldaval** viisil. Mõõtemääramatusest tuleks nõuetekohaselt teatada ja seda tuleks arvesse võtta, et piirata atmosfäärist seotud süsinikdioksiidi koguse ülehindamise riski. Süsinikku siduva majandamisega **saavutatud sidumist** tuleks kvantifitseerida suure täpsusega, et tagada kõrgeim kvaliteet ja vähendada võimalikult palju määramatust. Lisaks tuleb liidu kliima- ja elurikkuseesmärkide vahelise koostoime soodustamiseks nõuda tõhusamat maa seiret, mis aitab kaitsta ja parandada **süsiniku looduspõhise sidumise** vastupidavust kogu liidus. Heitkoguste ja sidumise satelliit- ja kohapealne seire ning sellekohane aruandlus peab olema nende lähenemisviisidega tihedalt seotud, sellises seires ja aruandluses tuleb kasutada parimal viisil ära liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat, kasutades täielikult ära juba olemasolevaid vahendeid, ning selles tuleks tagada kooskõla kasvuhoonegaaside riiklike

Muudatusettepanek

(10) **Tegevust** tuleks kvantifitseerida asjakohaselt, täpselt, täielikult, järjepidevalt **ning võrreldaval** ja **läbipaistval** viisil. Mõõtemääramatusest tuleks nõuetekohaselt teatada ja seda tuleks **sertifitseerimismeetodite raames** arvesse võtta **viisil, mis on konservatiivne, määramatuse tasemega proportsionaalne ning kooskõlas tunnustatud statistiliste lähenemisviiside ja uusimate kättesaadavate teaduslike tõenditega**, et piirata atmosfäärist seotud süsinikdioksiidi koguse ülehindamise riski. Süsinikku siduva majandamisega **seotud sekvestratsiooni ja heite vähendamist** tuleks kvantifitseerida suure täpsusega, et tagada kõrgeim kvaliteet ja vähendada võimalikult palju määramatust, **kasutades 3. määramistasandi meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta**. Lisaks tuleb liidu kliima- ja elurikkuseesmärkide vahelise koostoime soodustamiseks nõuda tõhusamat maa seiret, mis aitab kaitsta ja parandada **looduspõhiste sidujate** vastupidavust kogu liidus. Heitkoguste ja sidumise satelliit- ja

inventuuridega.

kohapealne seire ning sellekohane aruandlus peab olema nende lähenemisviisidega tihedalt seotud, sellises seires ja aruandluses tuleb kasutada parimal viisil ära liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat, kasutades täielikult ära juba olemasolevaid vahendeid, ning selles tuleks tagada kooskõla kasvuhuonegaaside riiklike inventuuridega.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Selleks et liidu sertifitseerimisraamistik ***annaks stiimuli siduda süsinikku*** rohkem kui ***saavutataks*** tavapäraste tavadega, peaks ***süsinikku siduv*** tegevus olema täiendav. Seetõttu peaks selline tegevus kätkema endas enam kui kohustuslike nõuetega ette nähtud, st käitajad peaksid tegelema tegevusega, mida kohaldatav õigus neilt juba ei nõua. ***Lisaks peaks süsinikku siduvat*** tegevust ajendama sertifitseerimisega kaasnev ergutav mõju. Selline mõju esineb siis, kui tänu sertifitseerimisele saadav võimalik tulu annab stiimuli muuta käitaja tegutsemist selliselt, et ta hakkab ellu viima täiendavat süsinikku siduvat tegevust, et saavutada ***süsiniku*** täiendav ***sidumine***.

Muudatusettepanek

(11) Selleks et liidu sertifitseerimisraamistik ***annaks stiimuli tegevusele, millega saavutataks*** rohkem kui tavapäraste tavadega, peaks tegevus olema täiendav. Seetõttu peaks selline tegevus kätkema endas enam kui ***üksikkäitaja tasandil kehtestatud*** kohustuslike nõuetega ette nähtud, st käitajad peaksid tegelema tegevusega, mida kohaldatav õigus neilt juba ei nõua. ***Süsinikku siduva majandamise puhul hõlmavad sellised kohustuslikud nõuded määruse (EL) 2021/2115 III jaotise I peatüki 2. jaos kehtestatud asjakohaseid kohustuslikke majandamisnõudeid ja heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste standardeid ning väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamise ja loomade heaolu asjakohaseid miinimumnõudeid, samuti muid asjakohaseid liidu ja riigisisese õigusega kehtestatud asjakohaseid kohustuslikke nõudeid, mida kohaldatakse käitaja tasandil. Lisaks peaks*** tegevust ajendama sertifitseerimisega kaasnev ergutav mõju, ***mis muudab tegevuse rahaliselt atraktiivseks***. Selline mõju esineb siis, kui tänu sertifitseerimisele saadav võimalik

tulu annab stiimuli muuta käitaja tegutsemist selliselt, et ta hakkab ellu viima täiendavat süsinikku siduvat tegevust, et saavutada täiendav *puhaskasu*.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Standardlähettase peaks kajastama seadusjärgseid ja turutingimusi, milles *süsinikku siduvat* tegevust ellu viiakse. Kui käitajat kohustab *süsinikku siduvat* tegevust ellu viima kohaldatav õigus või kui tegevuse jaoks ei ole vaja mingit stiimulit, kajastuvad tegevuse tulemused lähettasemes. Seepärast tuleks eeldada, et *süsinikku siduv* tegevus on täiendav siis, kui *selle tulemusena seotakse süsinikku* üle sellise lähettaseme. Standardlähettaseme kasutamine peaks seega lihtsustama käitajate jaoks täiendavuse tõendamist. Seetõttu peaks see vähendama sertifitseerimisprotsessi halduskoormust, mis on eriti oluline väikemaavaldatajate jaoks.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Atmosfääris sisalduv ja biogeenne süsinik, mis on kogutud ja säilitatud *süsinikku siduva* tegevuse teel, võib looduslikel ja inimtekkelistel põhjustel tagasi atmosfääri vabaneda. Seetõttu peaksid käitajad võtma selle riski maandamiseks kõik asjakohased ennetusmeetmed ja nõuetekohaselt jälgima, et süsinikku säilitatakse kogu seireperioodil, mis on asjaomase *süsinikku*

Muudatusettepanek

(12) Standardlähettase peaks kajastama seadusjärgseid ja turutingimusi, milles tegevust ellu viiakse. Kui käitajat kohustab tegevust ellu viima kohaldatav õigus või kui tegevuse jaoks ei ole vaja mingit stiimulit, kajastuvad tegevuse tulemused lähettasemes. Seepärast tuleks eeldada, et tegevus on täiendav *kohustuslikele nõuetele* siis, kui *see annab puhaskasu* üle sellise lähettaseme. Standardlähettaseme kasutamine peaks seega lihtsustama käitajate jaoks *regulatiivse* täiendavuse tõendamist. Seetõttu peaks see vähendama sertifitseerimisprotsessi halduskoormust, mis on eriti oluline väikemaavaldatajate jaoks.

Muudatusettepanek

(13) Atmosfääris sisalduv ja biogeenne süsinik, mis on kogutud ja säilitatud tegevuse teel, võib looduslikel, *sealhulgas äärmuslike ilmastikuolude ja vääramatu jõu või* inimtekkelistel põhjustel tagasi atmosfääri vabaneda. Seetõttu peaksid käitajad võtma selle riski maandamiseks kõik asjakohased ennetusmeetmed ja nõuetekohaselt jälgima, et süsinikku säilitatakse kogu seireperioodil, mis on

siduva tegevuse jaoks ette nähtud. **Sertifitseeritud süsinikusidumise** kehtivus peaks sõltuma süsiniku säilitamise eeldatavast kestusest ja asjaomase **süsinikku siduva** tegevusega seostatavatest süsiniku vabanemise riskidest. Tegevus, mille tulemusel säilitatakse süsinik geoloogilistes formatsioonides, annab piisava kindluse, et süsinik on säilitatud väga pika ajaks, s.o mitmeks sajandiks, ja seega võib seda pidada süsiniku püsivaks säilitamiseks. Süsinikku siduva majandamise või toodetes süsiniku säilitamise puhul esineb suurem risk, et süsinik lastakse tahtlikult või tahtmatult tagasi atmosfääri. Selle riski arvessevõtmiseks **tuleks** süsinikku siduva **majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise teel saavutatud** sertifitseeritud **süsinikusidumisele seada kehtivusaja lõppkuupäev, mis vastab asjaomase seireperioodi lõpule. Pärast seda tuleks eeldada, et süsinik on tagasi atmosfääri vabanenud, välja arvatud juhul, kui käitaja tõendab katkematu seire abil, et süsinikku säilitatakse jätkuvalt.**

asjaomase tegevuse jaoks ette nähtud. **Sertifikaadi** kehtivus peaks sõltuma süsiniku säilitamise **ja biogeense heite vähendamise** eeldatavast kestusest ja asjaomase tegevusega seostatavatest süsiniku vabanemise riskidest. Tegevus, mille tulemusel säilitatakse süsinik geoloogilistes formatsioonides, annab piisava kindluse, et süsinik on säilitatud väga pika ajaks, s.o mitmeks sajandiks, ja seega võib seda pidada süsiniku püsivaks säilitamiseks. **Seetõttu peaksid süsiniku püsivast säilitamisest tuleneva sertifitseeritud säilitamise seireperiood ja nõuded olema kooskõlas direktiivi 2009/31/EÜ artiklites 13, 17 ja 18 sätestatuga.** Süsinikku siduva majandamise või toodetes süsiniku säilitamise puhul esineb suurem risk, et süsinik lastakse tahtlikult või tahtmatult tagasi atmosfääri. Selle riski arvessevõtmiseks **peaks** süsinikku siduva **majandamisega seotud sertifitseeritud sekvestratsiooni või heite vähendamise seireperiood hõlmama vähemalt kogu ajavahemikku, mille jooksul tegevuse tulemused eeldatavasti püsivad, nagu on ette nähtud kohaldatavas sertifitseerimismeetodites, ning toodetes süsiniku säilitamisel tekkiva sertifitseeritud sekvestratsiooni seireperiood peaks hõlmama toote kogu kasutusiga kuni toote olelusringi lõpuni (kaasa arvatud).** **Süsinikku siduva majandamise puhul peaks käitajal või käitajarühmal olema siiski võimalik määrata seire eest vastutav juriidiline isik või asjaomane asutus, näiteks makseasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116^{1a} artikli 9 tähenduses põldude identifitseerimise süsteemis registreeritud süsinikku siduva majandamise tegevuste puhul, tingimusel et kõik käesoleva määruse nõuded on täidetud.**

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise

põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 187).

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Lisaks meetmetele, mille eesmärk on vähendada seireperioodil süsiniku tagasi atmosfääri vabanemise riski, tuleks süsiniku vabanemise juhtude käsitlemiseks kehtestada asjakohased vastutusmehhanismid. Sellised mehhanismid **võivad** hõlmata näiteks süsinikusidumisühikute mahaarvamist, ühiseid süsinikusidumisühikute puhvreid või kontosid **ning eelkindlustusmehhanisme. Kuna CO₂ maapõues säilitamise ja lekkega seotud vastutusmehhanismid ja parandusmeetmed on juba sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2003/87/EÜ ja 2009/31/EÜ,²⁷ tuleks kohaldada neid vastutusmehhanisme ja parandusmeetmeid, et vältida topeltreguleerimist.**

Muudatusettepanek

(14) Lisaks meetmetele, mille eesmärk on vähendada seireperioodil süsiniku tagasi atmosfääri vabanemise riski, tuleks süsiniku vabanemise juhtude käsitlemiseks kehtestada asjakohased vastutusmehhanismid **ja määrata vastutav füüsiline või juriidiline isik. Et vältida süsinikku siduva tegevuse topeltreguleerimist, peaks vastutusmehhanism olema kooskõlas direktiivis 2009/31/EÜ sätestatud vastutusmehhanismiga, samal ajal kui süsinikku siduva majandamisega seotud tegevuse puhul tuleks vastutusmehhanism sätestada ja heaks kiita kohaldatavate sertifitseerimismeetodite osana ning tagada, et reversiooni kompenseerimiseks luuakse samaväärne süsiniku sekvestratsioon.** Sellised mehhanismid **võiksid** hõlmata näiteks süsinikusidumisühikute mahaarvamist, ühiseid süsinikusidumisühikute puhvreid või kontosid, **süsinikku siduva majandamise puhul ühikute protsenti, mis lisatakse sertifitseerimissüsteemi hallatavasse reservi, ning eelkindlustusmehhanisme. Tagamaks, et vastutusmehhanismid on jätkuvalt eesmärgipärased, peaksid sertifitseerimissüsteemid kogu tegevuse seireperioodi jooksul pidevalt jälgima vastutusmehhanisme ja tagama nende kättesaadavuse ja kasutamisvalmiduse.**

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14a) Selleks et võtta arvesse reversiooni riski ja tagada raamistiku kliimaalane terviklikkus, tuleks sertifitseeritud ühikud registris peatada, kuni reversiooni on käsitletud vastutusmehhanismi kaudu. Kui reversiooni ei ole vastutusmehhanismi kaudu mõistliku aja jooksul käsitletud, peaks sertifikaadi kehtivus lõppema ja vastavad ühikud tuleks registrist kustutada ning käitaja või käitajarihma suhtes tuleks kohaldada korrigeerivat karistust, mis kajastab atmosfääri paisatava süsiniku koguse CO₂-ga seotud kulu. Süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise puhul tuleks sertifitseeritud ühikute kehtivuse suhtes kohaldada lõppkuupäeva, mis vastab asjaomase seireperioodi lõpule. Pärast seda, või juhul, kui seire lõpetatakse enne seireperioodi lõppu, tuleks eeldada, et tegevuse kestel saavutatud süsiniku netosidumisega seotud kasu on tagasi atmosfääri vabanenud ning vastavad ühikud tuleks registris tühistada, välja arvatud juhul, kui käitaja tõendab katkematu seire abil, et süsinikku säilitatakse jätkuvalt.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Süsinikku *siduvat tegevustel* on suur potentsiaal pakkuda kestlikkuse seisukohast kõigile kasulikke lahendusi, isegi kui kompromisse ei saa välistada. Seepärast on asjakohane kehtestada kestlikkuse miinimumnõuded tagamaks, et süsinikku siduv tegevus avaldaks kestlikkuseesmärkidele, s.o kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine, vee ja mereressursside kestlik kasutamise ja kaitse, üleminek ringmajandusele ning saastuse vältimine ja tõrje, neutraalset mõju või pakuks neid toetavaid kaasnevaid hüvesid. Need kestlikkusnõuded peaksid asjakohasel juhul **ja kohalikke tingimusi arvesse võttes tuginema** komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2021/2139²⁸ sätestatud **tehnilistele sõelumiskriteeriumidele**, mille alusel otsustatakse, kas metsa majandamine ja CO₂ püsiv maapõues säilitamine vastavad olulise kahju ärahoidmise põhimõttele, ning **Euroopa** Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001²⁹ artiklis 29 **metsa ja põllumajandusliku biomassi tooraine suhtes sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele**. Tavasid, mis avaldavad elurikkusele kahjulikku mõju, näiteks monokultuursete metsaistanduste kasvatamine, ei tohiks sertifitseerimisel arvesse võtta.

Muudatusettepanek

(15) **Süsiniku sidumise**, süsinikku **siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamisega seotud tegevusel** on suur potentsiaal pakkuda kestlikkuse seisukohast kõigile kasulikke lahendusi, isegi kui kompromisse ei saa välistada. Seepärast on asjakohane kehtestada kestlikkuse miinimumnõuded tagamaks, et süsinikku siduv tegevus avaldaks kestlikkuseesmärkidele, s.o kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine, vee ja mereressursside kestlik kasutamise ja kaitse, üleminek ringmajandusele ning saastuse vältimine ja tõrje, **vähemalt** neutraalset mõju või pakuks neid toetavaid kaasnevaid hüvesid, **tagamaks, et süsinikku siduva majandamise tegevusel oleks kaasnevaid hüvesid vähemalt elurikkuse ja ökosüsteemide kaitset ja taastamist käsitlevale kestlikkuseesmärgile ning et sellel oleks vähemalt neutraalne mõju kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist, vee ja mereressursside kestlikku kasutamist ja kaitset või parandamist, ringmajandusele üleminekut, saastuse vältimist ja tõrjet ning mulla degradeerumise ennetamist, mulla taastamist, mullaviljakuse ning toitainete majandamist ja mullaelustiku parandamist käsitlevatele kestlikkuseesmärkidele, ning tagamaks, et süsiniku säilitamine toodetes tooks kaasnevaid hüvesid vähemalt ühele kestlikkuseesmärgile ja avaldaks vähemalt neutraalset mõju ülejäänud eesmärkidele, s.o kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine, vee kvaliteedi ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitsmine või**

parandamine, üleminek ringmajandusele, reostuse vältimine ja tõrje ning mulla degradeerumise ennetamine, mulla taastamine, mulla viljakuse parandamine ning toitainete majandamine ja mullaelustiku parandamine. Need kestlikkusnõuded peaksid asjakohasel juhul **võtma arvesse mõjusid nii liidus kui ka väljaspool seda, samuti** kohalikke tingimusi **ning olema kooskõlas** komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2021/2139²⁸ sätestatud **tehniliste sõelumiskriteeriumidega**, mille alusel otsustatakse, kas metsa majandamine ja CO₂ püsiv maapõues säilitamine vastavad olulise kahju ärahoidmise põhimõttele, ning **peaksid edendama metsa ja põllumajandusliku biomassi tooraine säästlikkuse kriteeriume kooskõlas Euroopa** Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001²⁹ artiklis 29 **sätestatud biomassi säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumitega.** Tavasid, mis avaldavad elurikkusele kahjulikku mõju, näiteks monokultuursete metsaistanduste kasvatamine, ei tohiks sertifitseerimisel arvesse võtta.

²⁸ Komisjoni 4. juuni 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/2139, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/852, kehtestades tehnilised sõelumiskriteeriumid, millega määratakse kindlaks, millistel tingimustel võib majandustegevust pidada kliimamuutuste leevendamisele või nendega kohanemisele oluliselt kaasa aitavaks, ja mille alusel otsustatakse, ega see majandustegevus ei kahjusta oluliselt muid keskkonnanäesmärke (ELT L 442, 9.12.2021, lk 1).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

²⁸ Komisjoni 4. juuni 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/2139, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/852, kehtestades tehnilised sõelumiskriteeriumid, millega määratakse kindlaks, millistel tingimustel võib majandustegevust pidada kliimamuutuste leevendamisele või nendega kohanemisele oluliselt kaasa aitavaks, ja mille alusel otsustatakse, ega see majandustegevus ei kahjusta oluliselt muid keskkonnanäesmärke (ELT L 442, 9.12.2021, lk 1).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328,

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15a) Lisaks ei tohiks süsinikku siduva majandamise tegevus mõjutada negatiivselt liidu toiduga kindlustatust ega põhjustada maa hõivamist või maaga spekulereimist. Selline tegevus peaks austama kohalike kogukondade ja põlisrahvaste õigusi, mida see mõjutab nii liidus kui ka väljaspool seda, samuti järgima tasakaalu kohalikele kogukondadele ja väikemaavaldajatele avalduva keskkonna-, majandusliku ja sotsiaalse mõju vahel.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16) Majandamistavad, millega seotakse atmosfäärist CO₂, aitavad saavutada kliimaneutraalsuse eesmärki ja nende eest tuleks pakkuda tasu kas ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) või muude avaliku või erasektori algatuste kaudu. ***Eelkõige tuleks käesolevas määruses võtta arvesse majandamistavasid, millele on osutatud kestlikke süsinikuringeid käsitlevas teatises³⁰.***

(16) Majandamistavad, millega seotakse atmosfäärist CO₂, aitavad saavutada kliimaneutraalsuse eesmärki ja nende eest tuleks pakkuda tasu kas ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) või muude avaliku või erasektori algatuste kaudu. ***Komisjon peaks pärast platvormiga konsulteerimist ja kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist avaldama suunised, et teavitada võimalikke süsinikku siduva majandamisega tegelevaid käitajaid või käitajarühmi nendest süsinikku siduva majandamise tegevustest, mis tuleb sertifitseerimismeetodite ettevalmistamisel esikohale seada.***

³⁰ *Komisjoni teatis „Kestlikud süsinikuringed“ (COM (2022) 800).*

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Käitajad või käitajarühmad võivad teatada kaasnevatest hüvedest, mis aitavad saavutada kestlikkuseesmärke rohkem kui oleks võimalik vaid kestlikkuse miinimumnõudeid täites. Selleks peaks nende aruandlus vastama komisjoni välja töötatud sertifitseerimismeetoditele, mis on kohandatud erinevatele **süsinikku siduvatele** tegevustele.

Sertifitseerimismeetodid peaksid nii palju kui võimalik andma stiimuli luua elurikkusega seotud kaasnevaid hüvesid, mis ületavad kestlikkuse miinimumnõudeid. Need täiendavad kaasnevad hüved suurendavad sertifitseeritud **seotud süsiniku** majanduslikku väärtust ja käitajate tulu. **Neil kaalutlustel on asjakohane, et komisjon peaks** esmatähtsaks kohandatud sertifitseerimismeetodite väljatöötamist **selliste süsinikku siduvate majandamistegevuste** jaoks, mis **toovad elurikkuse seisukohast märkimisväärsed** kaasnevaid hüvesid.

Muudatusettepanek

(17) Käitajad või käitajarühmad võivad teatada kaasnevatest hüvedest, mis aitavad saavutada kestlikkuseesmärke rohkem kui oleks võimalik vaid kestlikkuse miinimumnõudeid täites, **ning sertifikaadid peaksid vajaduse korral selgelt näitama tegevusega kaasnevaid hüvesid**. Selleks peaks nende aruandlus vastama komisjoni välja töötatud sertifitseerimismeetoditele, mis on kohandatud erinevatele tegevustele. Sertifitseerimismeetodid peaksid nii palju kui võimalik andma stiimuli luua elurikkusega seotud kaasnevaid hüvesid, mis ületavad kestlikkuse miinimumnõudeid, **ning süsinikku siduva majandamise tegevuse puhul nägema ette võimaluse luua selliste kaasnevate hüvede jaoks süsinikku siduva majandamise toetus**. Need täiendavad kaasnevad hüved suurendavad sertifitseeritud **tegevuse** majanduslikku väärtust ja käitajate tulu. **Neid kaalutlusi silmas pidades peaks komisjon pidama** esmatähtsaks kohandatud sertifitseerimismeetodite väljatöötamist **seada liiki tegevuse** jaoks, mis **on kõige paremini välja arendatud, millel on potentsiaal luua puhaskasu ja tuua suurimaid** kaasnevaid hüvesid. **Süsinikku siduva majandamise tegevuse puhul tuleks prioriteetide seadmisel lisaks arvesse võtta seda, kas tegevus aitab kaasa põllumajandusmaa ja metsade kestlikule majandamisele.**

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) On asjakohane töötada erinevate **süsinikku siduvate** tegevuste jaoks välja üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid, et kohaldada käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriume ühtlustatud, kontrollitaval ja võrreldaval viisil. Need meetodid peaksid tagama **süsinikku siduvast** tegevusest tuleneva **süsiniku netosidumisega seotud kasu usaldusväärse ja läbipaistva sertifitseerimise, mille puhul välditakse käitajatele või käitajariühmadele, eelkõige väikepõllumajandustootjatele ja -metsaomanikele ebaproportsionaalse halduskoormuse tekitamist**. Selleks tuleks komisjonile anda õigus täiendada käesolevat määrust delegeeritud õigusaktidega, millega kehtestatakse erinevate süsinikku siduvate tegevuste jaoks üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid. Need meetodid tuleks välja töötada tihedas koostöös süsiniku sidumise **eksperdirühma** ja kõigi teiste huvitatud osalejatega. Meetodid peavad põhinema **parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel, tuginema süsiniku sidumise sertifitseerimise valdkonnas** olemasolevatele avaliku ja erasektori **süsteemidele ja meetoditele ning neis tuleks arvesse võtta** kõiki asjakohaseid **liikmesriikide ja liidu** tasandil vastu võetud standardeid ja eeskirju.

Muudatusettepanek

(18) On asjakohane töötada erinevate tegevuste jaoks välja üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid, et kohaldada käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriume ühtlustatud, kontrollitaval ja võrreldaval viisil. Need meetodid peaksid tagama tegevusest tuleneva **puhaskasu usaldusväärse ja läbipaistva sertifitseerimise, olema kergesti kasutatavad ja välja töötatud viisil, mis hõlbustab nende järgimise kontrollimist, ning vältima ebaproportsionaalset haldus- ja finantskoormust käitajatele või käitajariühmadele, eelkõige väikepõllumajandustootjatele ja metsaomanikele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, seadmata ohtu süsiniku sidumise kvaliteeti või kaasnevaid hüvesid**. Selleks tuleks komisjonile anda õigus täiendada käesolevat määrust delegeeritud õigusaktidega, millega kehtestatakse erinevate süsinikku siduvate tegevuste jaoks üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid. Need meetodid tuleks välja töötada tihedas koostöös süsiniku sidumise, **süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamisega seotud tegevuste platvormi** ja kõigi teiste huvitatud osalejatega. Meetodite aluseks peab olema **põhjalik mõjuhindang, mis põhineb parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel ja vähemalt neljanädalasel avalikul konsultatsioonil, ning need peaksid tuginema sertifitseerimise valdkonnas** olemasolevatele avaliku ja erasektori **süsteemidele ja meetoditele, kui need vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja kriteeriumidele, ning neis tuleks arvesse võtta** kõiki asjakohaseid

liikmesriikide, liidu ja rahvusvahelisel tasandil vastu võetud standardeid ja eeskirju.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Selleks et sertifitseerimisprotsess oleks usutav ja usaldusväärne, peaks **süsinikku siduvat** tegevust auditeerima sõltumatu kolmas isik. Eelkõige tuleks enne **süsinikku siduva** tegevuse elluviimist teha esmane sertifitseerimisaudit, et tõendada tegevuse vastavust käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriumidele, sealhulgas eeldatava süsiniku netosidumisega seotud kasu õiget kvantifitseerimist. **Süsinikku siduva tegevuse** suhtes tuleks samuti teha perioodilisi uuestisertifitseerimisauditeid, et tõendada **saavutatud süsinikusidumise** nõuetele vastavust. Selleks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada **süsinikku siduva** tegevuse kirjelduse ning sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruande struktuur, tehnilised üksikasjad ning miinimumteave, mida need peavad sisaldama.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

Muudatusettepanek

(19) Selleks et sertifitseerimisprotsess oleks usutav ja usaldusväärne, peaks tegevust auditeerima sõltumatu kolmas isik. Eelkõige tuleks enne **iga** tegevuse elluviimist teha esmane sertifitseerimisaudit, et tõendada tegevuse vastavust käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriumidele, sealhulgas eeldatava süsiniku netosidumisega seotud kasu õiget kvantifitseerimist. **Iga tegevuse** suhtes tuleks samuti teha perioodilisi uuestisertifitseerimisauditeid, **süsinikku siduva majandamise tegevuse puhul vähemalt iga viie aasta järel ja muu tegevuse puhul vähemalt iga kümne aasta järel, järgides riskipõhist lähenemisviisi**, et tõendada **süsiniku sidumise, süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni, süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise või toodetes süsiniku säilitamise** nõuetele vastavust. Selleks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada tegevuse kirjelduse ning sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruande struktuur, tehnilised üksikasjad ning miinimumteave, mida need peavad sisaldama.

Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Selleks et kliimamuutuste leevendamise meetmeid saaks kulutõhusalt rakendada ja et tagada maavaldajate osalemine süsinikku siduvas majandamises, on väga tähtis varustada nad paremate teadmiste, vahendite ja meetoditega süsiniku sidumise paremaks hindamiseks ja optimeerimiseks. See on eriti oluline liidu väikepõllumajandustootjate ja -metsaomanike jaoks, kel sageli puudub oskusteave ja asjatundlikkus, mida on vaja süsinikku *siduvate tegevuste* elluviimiseks ning nõutavate kvaliteedikriteeriumide ja nendega seotud sertifitseerimismeetodite järgimiseks. Seepärast on asjakohane nõuda, et tootjaorganisatsioonid hõlbustaksid asjakohaste nõustamisteenuste osutamist, et anda oma liikmetele tehnilist nõu. Ühise põllumajanduspoliitika ja riikliku riigiabiga saab rahaliselt toetada põllumajandustootjatele ja metsamajandajatele mõeldud nõustamisteenuseid, teadmiste vahetamist, koolitusi, teavitusmeetmeid ja interaktiivseid innovatsiooniprojekte.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 20 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20) Selleks et kliimamuutuste leevendamise meetmeid saaks kulutõhusalt rakendada ja et tagada maavaldajate osalemine süsinikku siduvas majandamises, on väga tähtis varustada nad paremate teadmiste, vahendite ja meetoditega süsiniku sidumise paremaks hindamiseks ja optimeerimiseks. See on eriti oluline liidu väikepõllumajandustootjate ja -metsaomanike jaoks, kel sageli puudub oskusteave ja asjatundlikkus, mida on vaja süsinikku *siduva majandamise tegevuste* elluviimiseks ning nõutavate kvaliteedikriteeriumide ja nendega seotud sertifitseerimismeetodite järgimiseks. Seepärast on asjakohane nõuda, et tootjaorganisatsioonid hõlbustaksid asjakohaste nõustamisteenuste osutamist, et anda oma liikmetele tehnilist nõu ***ning toetaksid neid vajaduse korral suuniste ja vahenditega***. Ühise põllumajanduspoliitika ja riikliku riigiabiga ***ning muude rahastamisvahenditega*** saab rahaliselt toetada põllumajandustootjatele ja metsamajandajatele mõeldud nõustamisteenuseid, teadmiste vahetamist, koolitusi, teavitusmeetmeid ja interaktiivseid innovatsiooniprojekte. ***Maa rentimise puhul peaks süsteem pakkuma tööd tegevale maavaldajale asjakohast rahalist hüvitist või tasu.***

Muudatusettepanek

(20a) Kogu käesoleva määruse kohane sidumine, sekvestratsioon ja biogeense heite vähendamine peaks aitama saavutada liidu riiklikult

kindlaksmääratud panuseid või kliimaeesmärke. Topeltarvestuse vältimiseks ei tohiks sertifitseeritud ühikut ühelgi ajahetkel kasutada ega taotleda rohkem kui üks füüsiline või juriidiline isik, näiteks ettevõtjad või muud avaliku sektori asutused, nagu linnavolikogud või muud omavalitsused, ning seda ei tohiks ühelgi ajahetkel arvestada rohkem kui ühe liikmesriigi kasvuhoonegaaside inventuuris.

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20b) Põllumajanduses ja metsanduses kasutatavad nõuandeteenused, näiteks põllumajanduse teadmuse- ja innovatsioonisüsteem (AKIS) peaksid aitama laiemate teadmiste ja teabega samuti toetada kestlikke tavasid, mis suurendavad süsiniku sekvestratsiooni, edendades samal ajal elurikkust ja looduse taastamist, ning tagama lihtsa juurdepääsu sellele teabele, sealhulgas vajaduse korral digilahenduste abil. AKIS peaks looma ka teadmiste jagamise digiplatvormi, mis pakub maavaldajatele tehnilist nõu ja annab liikmesriikidele tagasisidet.

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20c) Komisjon peaks toetama ka suutlikkuse suurendamist liikmesriikides asjakohaste investeeringute kaudu koolitus- ja haridusprogrammidesse,

sealhulgas võimalike avaliku ja erasektori sidusrühmade ja nende töötajate jaoks. Sellise toetuse puhul tuleks võtta arvesse ka liikmesriikide ja piirkondade erinevaid olusid, tehes muu hulgas kindlaks erinevate eripäradega kõige kokkusobivamad tegevused.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) *On asjakohane, et süsiniku sidumise sertifikaadid toetaksid mitmesuguseid lõppkasutusi, näiteks riiklike ja ettevõtjate kasvuhoonegaaside inventuuride koostamist, sealhulgas seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/841,³¹ ettevõtjate kliima- ja muude keskkonnaväidete (sh elurikkusega seotud väidete) tõendamist või tõendatud süsinikusidumishikute vahetamist vabatahtlike süsinikdioksiidi kompenseerimise turgude kaudu. Selleks peaks sertifikaat sisaldama täpset ja läbipaistvat teavet süsinikku siduva tegevuse, sealhulgas kogusidumise ja süsiniku netosidumisega seotud kasu kohta, mis vastavad käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriumidele. Komisjonile tuleks samuti anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada või muuta II lisa, milles on sätestatud miinimumteave, mida sertifikaadid peavad sisaldama.*

Muudatusettepanek

(21) *Sertifitseeritud ühikute mitmesuguseid lõppkasutusi, näiteks riiklike ja ettevõtjate kasvuhoonegaaside inventuuride koostamist, sealhulgas seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/841,³¹ ettevõtjate kliima- ja muude keskkonnaväidete (sh elurikkusega seotud väidete) tõendamist või tõendatud ühikute vahetamist vabatahtlike turgude kaudu, tuleks reguleerida käesoleva määrusega. Käesoleva määruse alusel sertifitseeritud ühikute kasutamine ettevõtja poolt ettevõtjate kasvuhoonegaaside inventuuri aruandluses vabatahtliku hüvitise, tasaarvestuse või vähendamise nõuete jaoks peaks olema samalaadne, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL).../... [tarbijate võimestamine rohepöördel], millega keelatakse sertifitseeritud ühikute kasutamine väite puhul, et kasvuhoonegaaside heite kompenseerimise alusel on tootel või äriühingul kasvuhoonegaaside heite seisukohast neutraalne, väiksem või positiivne mõju keskkonnale. Lisaks peaks komisjon sertifitseeritud ühikute võimalikuks tulevaseks kasutamiseks liidu ja riigisisese kliimaraamistiku järgimiseks hindama ja esitama hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] seadusandliku ettepaneku*

süsiniku püsiva sidumise ja maakasutusel põhineva sekvestratsiooni liidu eesmärkide kehtestamise kohta ning peaks hiljemalt 31. juuliks 2026 kooskõlas direktiiviga 2003/87/EÜ hindama, kuidas saaks süsiniku püsivat säilitamist arvesse võtta ja kuidas neid negatiivseid heitkoguseid saaks heitkogustega kauplemisega hõlmata, ning esitama vajaduse korral sellekohase seadusandliku ettepaneku. Selleks peaksid süsiniku sidumise ühikud, süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooniühikud, süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise ühikud ja toodetes süsiniku säilitamise ühikud jääma üksteisest eraldiseisvaks ning sertifikaat peaks sisaldama täpset ja läbipaistvat teavet tegevuse kohta, sealhulgas tegevuse liigi, säilitamiskeskonna ja tulemuste eeldatava kestuse, kogusidumise, sekvestratsiooni või biogeense heite vähendamise, asjakohasel juhul puhaskasu, üksikasjaliku vastutusmehhanismi ja vastutava juriidilise või füüsilise isiku kohta, tõendeid selle kohta, et tegevus vastab kestlikkuseesmärkidele, ning käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriumidele vastavate sertifitseeritud ühikute kogust.

Komisjonile tuleks samuti anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada või muuta II lisa, milles on sätestatud miinimumteave, mida sertifikaadid peavad sisaldama.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018,

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018,

lk 1).

lk 1).

^{31a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2464, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega (ELT L 322, 16.12.2022, lk 15).

^{31b} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Täpse, usaldusväärse ja läbipaistva tõendamise tagamiseks peaks **süsinikku siduvat** tegevust sertifitseerivatel sertifitseerimisasutustel olema nõutavad pädevused ja oskused ning riiklikud akrediteerimisasutused peaksid olema nad akrediteerinud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008³². Võimalike huvide konfliktide vältimiseks peaksid sertifitseerimisasutused olema ka täiesti sõltumatud käitajast, kes sertifitseeritavat tegevust ellu viib. Lisaks peaksid liikmesriigid aitama tagada sertifitseerimisprotsessi nõuetekohase rakendamise, tehes riikliku akrediteerimisasutuse poolt akrediteeritud sertifitseerimisasutuste tegevuse üle

Muudatusettepanek

(22) Täpse, usaldusväärse ja läbipaistva tõendamise tagamiseks peaks tegevust sertifitseerivatel sertifitseerimisasutustel olema nõutavad pädevused ja oskused ning riiklikud akrediteerimisasutused peaksid olema nad akrediteerinud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008³². Võimalike huvide konfliktide vältimiseks peaksid sertifitseerimisasutused olema ka **õiguslikult ja finantsiliselt** täiesti sõltumatud käitajast, kes sertifitseeritavat tegevust ellu viib. Lisaks peaksid liikmesriigid **ja vajadusel piirkondlikud ametiasutused** aitama tagada sertifitseerimisprotsessi nõuetekohase rakendamise, tehes riikliku akrediteerimisasutuse poolt akrediteeritud

järelevalvet ja teavitades
sertifitseerimissüsteeme asjakohastest
tähelepanekutest nõuetele mittevastavuse
kohta.

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli
2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008,
millega sätestatakse akrediteerimise ja
turujärelevalve nõuded seoses toodete
turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks
määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218,
13.8.2008, lk 30).

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Käitajad peaksid kasutama
sertifitseerimissüsteeme, et tõendada
käesoleva määruse järgimist. Seepärast
peaksid sertifitseerimissüsteemid põhinema
usaldusväärsetel ja läbipaistvatel
eeskirjadel ja menetlustel ning tagama
täpsuse, usaldusvärsuse, terviklikkuse ja
päritolu salgamise vääramise ning kaitse
käitajate esitatava teabe ja andmetega
seotud pettuse eest. Samuti peaksid need
tagama tõendatud **süsinikusidumisühikute**
õige arvestuse, eelkõige vältides
topeltarvestust. Selleks tuleks komisjonile
anda õigus võtta vastu rakendusakte,
sealhulgas sertifitseerimissüsteemides
kohaldatavad asjakohased usaldusvärsust,
läbipaistvust, arvestust ja sõltumatut auditit
käsitlevad standardid, et tagada käitajate ja
sertifitseerimissüsteemide suhtes
kohaldatavate eeskirjadega seoses vajalik
õiguskindlus. Et sertifitseerimisprotsess
oleks kulutõhus, peaks kõnealuste
ühtlustatud tehniliste
sertifitseerimiseeskirjade eesmärk olema ka
vähendada käitajate või käitajarühmade,
eelkõige väikeste ja keskmise suurusega

sertifitseerimisasutuste tegevuse üle
järelevalvet ja teavitades
sertifitseerimissüsteeme asjakohastest
tähelepanekutest nõuetele mittevastavuse
kohta.

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli
2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008,
millega sätestatakse akrediteerimise ja
turujärelevalve nõuded seoses toodete
turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks
määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218,
13.8.2008, lk 30).

Muudatusettepanek

(23) Käitajad peaksid kasutama
sertifitseerimissüsteeme, et tõendada
käesoleva määruse järgimist. Seepärast
peaksid sertifitseerimissüsteemid põhinema
usaldusväärsetel ja läbipaistvatel
eeskirjadel ja menetlustel ning tagama
täpsuse, usaldusvärsuse, terviklikkuse ja
päritolu salgamise vääramise ning kaitse
käitajate esitatava teabe ja andmetega
seotud pettuse eest. Samuti peaksid need
tagama **sertifitseeritud tegevusega seotud**
tõendatud **ühikute** õige arvestuse, eelkõige
vältides topeltarvestust. Selleks tuleks
komisjonile anda õigus võtta vastu
rakendusakte, sealhulgas
sertifitseerimissüsteemides kohaldatavad
asjakohased usaldusvärsust, läbipaistvust,
arvestust ja sõltumatut auditit käsitlevad
standardid, et tagada käitajate ja
sertifitseerimissüsteemide suhtes
kohaldatavate eeskirjadega seoses vajalik
õiguskindlus. Et sertifitseerimisprotsess
oleks kulutõhus, peaks kõnealuste
ühtlustatud tehniliste
sertifitseerimiseeskirjade eesmärk olema ka
vähendada käitajate või käitajarühmade,

ettevõtjate (VKEd), sealhulgas väikepõllumajandustootjate ja -metsamajandajate tarbetut halduskoormust.

eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd), sealhulgas väikepõllumajandustootjate ja -metsamajandajate tarbetut halduskoormust.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(24) Selleks et tagada sertifitseerimise üle usaldusväärne ja ühtlustatud kontroll, peaks komisjonil olema võimalik võtta vastu otsuseid, millega tunnustatakse sertifitseerimissüsteeme, mis vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele, sealhulgas seoses tehnilise pädevuse, usaldusvääruse, läbipaistvuse ja sõltumatu auditiga. Sellised tunnustamisotsused peaksid olema ajaliselt piiratud. Komisjonile tuleks seega anda õigus võtta vastu rakendusakte sertifitseerimissüsteemide liidupoolse tunnustamise sisu ja menetluste kohta.

Muudatusettepanek

(24) Selleks et tagada sertifitseerimise üle usaldusväärne ja ühtlustatud kontroll, peaks komisjonil olema võimalik võtta vastu otsuseid, millega tunnustatakse sertifitseerimissüsteeme, mis vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele, sealhulgas seoses tehnilise pädevuse, usaldusvääruse, läbipaistvuse ja sõltumatu auditiga. Sellised tunnustamisotsused peaksid olema ajaliselt piiratud **ja need tuleks teha üldsusele kättesaadavaks**. Komisjonile tuleks seega anda õigus võtta vastu rakendusakte sertifitseerimissüsteemide liidupoolse tunnustamise sisu ja menetluste kohta.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) **Sertifitseerimissüsteemides tuleks luua ja käigus hoida koostalitlusvõimelised avalikud registrid**, et tagada süsiniku sidumise sertifikaatide läbipaistvus ja täielik jälgitavus ning vältida pettuse ja topeltarvestuse riski. Pettusega võib tegemist olla juhul, kui sama **süsinikku siduva** tegevuse kohta antakse välja rohkem kui üks sertifikaat, sest tegevus on registreeritud kahe eri sertifitseerimissüsteemi alusel või samas

Muudatusettepanek

(26) **Komisjon peaks looma koostalitlusvõimelise ja avaliku liidu registri ja seda haldama**, et tagada süsiniku sidumise sertifikaatide läbipaistvus, **usaldusväärsus** ja täielik jälgitavus ning vältida pettuse ja topeltarvestuse riski. Pettusega võib tegemist olla juhul, kui sama tegevuse kohta antakse välja rohkem kui üks sertifikaat, sest tegevus on registreeritud kahe eri sertifitseerimissüsteemi alusel või

süsteemis kaks korda. Pettus võib esineda ka siis, kui sama sertifikaati kasutatakse mitu korda, et esitada **süsinikku siduva** tegevuse või **süsinikusidumisühiku** alusel sama väide. **Registrites tuleks** säilitada **süsiniku sidumise** sertifitseerimise protsessi tulemusena koostatud **dokumendid**, sealhulgas sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi **aruannete kokkuvõtted**, **sertifikaadid** ja ajakohastatud **sertifikaadid**, ning **need tuleks teha elektroonilisel kujul üldsusele kättesaadavaks**. **Registrites tuleks samuti registreerida sertifitseeritud süsinikusidumisühikud, mis vastavad liidu kvaliteedikriteeriumidele**. Selleks et tagada ühtsel turul võrdsed tingimused, tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakenduseeskirjad, milles sätestatakse **kõnealuste registrite toimimise ja koostalitlusvõime standardid ja tehnilised eeskirjad**.

samas süsteemis kaks korda. Pettus võib esineda ka siis, kui sama sertifikaati kasutatakse mitu korda, et esitada tegevuse või **ühiku** alusel sama väide. **Kogu liidu registris olev teave peaks olema hõlpsalt navigeeritav ja otsitav**. **Sertifitseerimissüsteemid peaksid andma komisjonile kogu teabe, mis tuleb säilitada ja teha liidu registris elektroonilisel kujul üldsusele kättesaadavaks**. **Selline teave peaks hõlmama** sertifitseerimise protsessi tulemusena koostatud **dokumente**, sealhulgas sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi **aruandeid**, **sertifikaate** ja ajakohastatud **sertifikaate ning neis sisalduvat teavet, sertifitseeritud üksuse hetkeolukorda, näiteks kas see on aktiivne, kasutuselt kõrvaldatud / kasutuses või aegunud, tehingute registrit ning vajaduse korral praegust omanikku ja eesmärki, milleks sertifikaati hoitakse, ning käitajale makstud hinda**. **Enne liidu avaliku registri loomist peaksid komisjoni tunnustatud sertifitseerimissüsteemid säilitama ja hoiustama kõiki andmeid, et need saaks hiljem liidu registris avalikkusele kättesaadavaks teha**. Selleks et tagada ühtsel turul võrdsed tingimused, tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakenduseeskirjad, milles sätestatakse **kõnealuse liidu registri struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad ning reeglid ja menetlused sertifitseerimissüsteemidele, et liidu registrile teavet esitada**.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) Sertifitseerimissüsteemidel on süsiniku sidumise kvaliteedikriteeriumidele vastavuse tõendamisel oluline roll. Seepärast on komisjonil asjakohane nõuda, et sertifitseerimissüsteemid annaksid oma

Muudatusettepanek

(27) Sertifitseerimissüsteemidel on süsiniku sidumise kvaliteedikriteeriumidele vastavuse tõendamisel oluline roll. Seepärast on komisjonil asjakohane nõuda, et sertifitseerimissüsteemid annaksid oma

tegevuse kohta korrapäraselt aru. Aruanded tuleks avalikustada kas täielikult või **asjakohasel juhul kokkuvõtlikul kujul**, et suurendada läbipaistvust ja parandada komisjoni tehtavat järelevalvet. Lisaks annaks selline aruandlus komisjonile vajalikku teavet, et koostada sertifitseerimissüsteemide toimimise kohta aruanded, mille eesmärk on selgitada välja parimad tavad ja teha asjakohasel juhul ettepanek selliste parimate tavade edasiseks edendamiseks. Võrreldava ja järjepideva aruandluse tagamiseks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse sertifitseerimissüsteemide koostatavate aruannete sisu ja vormi tehnilised üksikasjad.

tegevuse kohta korrapäraselt aru. Aruanded tuleks avalikustada kas täielikult või, **kui see on vajalik tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse säilitamiseks kooskõlas asjakohase liidu ja liikmesriigi õigusega, jättes välja tundliku äriteabe**, et suurendada **avalikku** läbipaistvust, **usaldust, jälgitavust ja kontrolli ning** parandada komisjoni tehtavat järelevalvet. Lisaks annaks selline aruandlus komisjonile vajalikku teavet, et koostada sertifitseerimissüsteemide toimimise kohta aruanded, mille eesmärk on selgitada välja parimad tavad ja teha asjakohasel juhul ettepanek selliste parimate tavade edasiseks edendamiseks. Võrreldava ja järjepideva aruandluse tagamiseks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse sertifitseerimissüsteemide koostatavate aruannete sisu ja vormi tehnilised üksikasjad.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Selleks et käitajad saaksid kohaldada käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriume ühtlustatud ja kulutõhusal viisil ning võttes arvesse erinevate **süsinikku siduvate** tegevuste eripärasid, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust üksikasjalike sertifitseerimismeetoditega, mida kohaldataks erinevate süsinikku siduvate tegevuste liikide puhul. Samuti peaks komisjonil olema võimalik muuta II lisa, milles on sätestatud miinimumteave, mida sertifikaadid peavad sisaldama. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide

Muudatusettepanek

(28) Selleks et käitajad saaksid kohaldada käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriume ühtlustatud ja kulutõhusal viisil ning võttes arvesse erinevate tegevuste eripärasid, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust üksikasjalike sertifitseerimismeetoditega, mida kohaldataks erinevate süsinikku siduvate tegevuste liikide puhul. Samuti peaks komisjonil olema võimalik muuta II lisa, milles on sätestatud miinimumteave, mida sertifikaadid peavad sisaldama. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide

tasandil, ja et need konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes³⁴ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

tasandil, **ja kõigi delegeeritud õigusaktide eelnõude puhul avalike konsultatsioonide kaudu, mis kestaksid vähemalt neli nädalat**, ja et need konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes³⁴ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Komisjon peaks käesoleva määruse rakendamise läbi vaatama kolme aasta möödumisel pärast määruse jõustumist ja seejärel hiljemalt kuue kuu möödumisel pärast Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud ülemaailmset kokkuvõtet. Nende läbivaatamiste käigus tuleks arvesse võtta liidu õigusaktidega seotud asjakohaseid suundumusi, tehnoloogia ja teaduse arengut, turuarengut süsiniku sidumise **valdkonnas** ja toiduga kindlustatust, sealhulgas toidu kättesaadavust ja taskukohasust, ning Pariisi kokkuleppe kohase ülemaailmse kokkuvõtte tulemusi.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 31

Muudatusettepanek

(30) Komisjon peaks käesoleva määruse rakendamise läbi vaatama kolme aasta möödumisel pärast määruse jõustumist ja seejärel hiljemalt kuue kuu möödumisel pärast Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud ülemaailmset kokkuvõtet. Nende läbivaatamiste käigus tuleks arvesse võtta liidu õigusaktidega seotud asjakohaseid suundumusi, tehnoloogia ja teaduse arengut, turuarengut süsiniku sidumise, **süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise valdkonnas, ning** toiduga kindlustatust, sealhulgas toidu kättesaadavust ja taskukohasust, ning Pariisi kokkuleppe kohase ülemaailmse kokkuvõtte tulemusi.

Komisjoni ettepanek

(31) Käesoleva määruse eesmärke, nimelt edendada süsiniku kvaliteetset sidumist ja vähendada samal ajal võimalikult palju rohepesu ohtu, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada ning kavandatud meetme ulatuse ja mõju tõttu saab neid eesmärke paremini saavutada liidu tasandil. Seega võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada käitajatel või käitajarühmadel süsiniku sidumise kasutuselevõttu. Selleks luuakse käesoleva määrusega liidu vabatahtlik süsiniku sidumise sertifitseerimise raamistik, milles sätestatakse

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus

Muudatusettepanek

(31) Käesoleva määruse eesmärke, nimelt edendada süsiniku kvaliteetset sidumist ja **süsinikku siduvat majandamist ning** vähendada samal ajal võimalikult palju rohepesu ohtu, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada ning kavandatud meetme ulatuse ja mõju tõttu saab neid eesmärke paremini saavutada liidu tasandil. Seega võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada **ja ergutada** käitajatel või käitajarühmadel süsiniku sidumise, **süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise** kasutuselevõttu **ja tõhustamist, täiendamaks inimtekkelise kasvuhoonegaaside heite pöördumatut ja järkjärgulist vähendamist kõigis sektorites, et saavutada määruses (EL) 2021/1119 sätestatud eesmärgid ja sihid ning Pariisi kokkuleppe eesmärgid.** Selleks luuakse käesoleva määrusega liidu vabatahtlik süsiniku sidumise, **süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise** sertifitseerimise raamistik, milles sätestatakse

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) liidus toimuva **süsinikku siduva** tegevuse kvaliteedi kriteeriumid;

Muudatusettepanek

a) liidus toimuva tegevuse kvaliteedi kriteeriumid;

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) **süsiniku sidumise** tõendamise ja sertifitseerimise eeskirjad;

Muudatusettepanek

b) **tegevuse** tõendamise ja sertifitseerimise eeskirjad;

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) sertifitseeritud ühikute väljaandmise ja kasutamise eeskirjad;

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Seda liidu vabatahtlikku süsiniku sidumise sertifitseerimise raamistikku ei kohaldata direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluva heite suhtes, välja arvatud sellise säästlikust biomassist pärit süsinikdioksiidiheite säilitamine, mis **on nimetatud** direktiivi IV lisa kohaselt nullmääraga.

2. Seda liidu vabatahtlikku süsiniku sidumise, **süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise** sertifitseerimise raamistikku ei kohaldata direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluva heite suhtes, välja arvatud sellise säästlikust biomassist pärit süsinikdioksiidiheite säilitamine, mis **vastab direktiivis (EL) 2018/2001 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele ja kasvuhoonegaaside heitkoguste**

vähendamise kriteeriumidele ning on direktiivi 2003/87/EÜ IV lisa kohaselt nullmääraga.

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Kui liidu ja kolmanda riigi vahel on sõlmitud õiguslikult siduv leping, mis käsitleb liidus atmosfääris sisalduvat või biogeenset süsinikku, mis on kogutud liidus, kuid mida säilitatakse maapõues mõnes EMP liikmesriigis või liiduga piirnevas kolmandas riigis, ning kui kõnealune EMP liikmesriik või kolmas riik kohaldab samu õiguslikke nõudeid, mis on sätestatud direktiivis 2009/31/EÜ, kohaldatakse nende kogutud heitkoguste suhtes käesolevat määrust.

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) „süsiniku sidumine“ – atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku säilitamine *geoloogilistes süsinikutalletajates, biogeensetes süsinikutalletajates, kauakestvates toodetes ja materjalides ning merekeskkonnas või süsiniku biogeensest süsinikutalletajast atmosfääri vabanemise vähendamine;*

a) „süsiniku sidumine“ – atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku *püsiv* säilitamine *mitme sajandi jooksul, mida ei kombineerita süsivesinike tõhustatud tootmisega;*

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) „süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamine“ – käitaja tegevus, mis koosneb ühest või mitmest süsinikku siduva majandamise tavast või protsessist, mille tulemusena väheneb biogeensest süsinikutalletajast süsiniku vabanemine, vähendatakse dilämmastikoksiidi vabanemist põllumajandusmullast või sõnnikukäitlusest või vähendatakse soolesisesest fermentatsioonist või sõnnikukäitlusest atmosfääri eralduvat metaaniheidet süsinikku siduva majandamise tegevuse kaudu;

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) „süsinikku siduv tegevus“ – üks või mitu käitaja rakendatavat tava või protsessi, mille tulemus on süsiniku püsiv säilitamine, süsiniku suurem kogumine biogeenses süsinikutalletajas, süsiniku biogeensest süsinikutalletajast atmosfääri vabanemise vähenemine või atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku säilitamine kauakestvates toodetes või materjalides;

välja jäetud

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) „biogeenne süsinikutalletaja“ – maapealne biomass, maa-alune biomass, metsavaris, lagupuit ja mulla orgaaniline

c) „biogeenne süsinikutalletaja“ – biomass, metsavaris, lagupuit, surnud orgaaniline aine, mineraalmuld ja

süsinik vastavalt määruse (EL) 2018/841 I lisa B osa punktidele **a–e**;

turvasmuld vastavalt määruse (EL) 2018/841 I lisa B osa punktidele **a–f**;

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) „käitaja“ – juriidiline või füüsiline isik, kes viib ellu või kontrollib **süsinikku siduvat tegevust** või kellele on antud majanduslik otsustusõigus sellise tegevuse tehnilise toimimise üle;

Muudatusettepanek

d) „käitaja“ – juriidiline või füüsiline isik, kes viib ellu või kontrollib **tegevust, sealhulgas avaliku sektori üksused ja asutused**, või kellele on antud majanduslik otsustusõigus sellise tegevuse tehnilise toimimise üle; **süsinikku siduva majandamise tegevuse korral on käitaja määruse (EL) 2021/2115 artikli 3 lõikes 1 määratletud põllumajandustootja või siseriiklikes õigusaktides määratletud metsaomanik või -majandaja, või avaliku sektori üksus või asutus**;

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) „käitajarühm“ – juriidiline üksus, kes esindab rohkem kui üht käitajat ja vastutab selle eest, et need käitajad järgivad käesolevat määrust;

Muudatusettepanek

e) „käitajarühm“ – juriidiline üksus, kes esindab rohkem kui üht käitajat ja vastutab selle eest, et need käitajad järgivad käesolevat määrust; **süsinikku siduva majandamise tegevuse korral on „käitajarühm“ ühistu või juriidiline isik, kes esindab rohkem kui üht põllumajandustootjat, metsaomanikku või -majandajat, või avaliku sektori üksusi või asutusi, või tootjaorganisatsioone või tootjarühmi**;

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) „seireperiood“ – ajavahemik, mille kestus määratakse kindlaks **vastavalt süsinikku siduva tegevuse liigile** ja mille jooksul käitaja seirab süsiniku säilitamist;

Muudatusettepanek

f) „seireperiood“ – ajavahemik, mille kestus määratakse kindlaks **iga tegevuse liigi jaoks vastavalt artiklile 6** ja mille jooksul käitaja **või käitajarühm** seirab süsiniku säilitamist **ning mille jooksul vastutus lasub käitajal**;

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

g) „süsiniku püsiv säilitamine“ – **süsinikku siduv tegevus**, millega tavatingimustes ja asjakohaseid majandamistavasid kasutades säilitatakse atmosfääris sisalduvat või biogeenset süsinikku mitu sajandit, **sealhulgas bioenergia tootmine koos CO₂ kogumise ja säilitamisega ning CO₂ kogumine otse atmosfäärist ja selle säilitamine**;

Muudatusettepanek

g) „süsiniku püsiv säilitamine“ – **käitaja tegevus, mis koosneb ühest või mitmest tavast või protsessist**, millega tavatingimustes ja asjakohaseid majandamistavasid kasutades säilitatakse atmosfääris sisalduvat või biogeenset süsinikku mitu sajandit **süsinikdioksiidi maapõues säilitamise või püsivalt seotud CO₂ mineraliseerimise kaudu**;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

h) „süsinikku siduv majandamine“ – **süsinikku siduv tegevus**, mis on seotud maa **majandamisega ja mille tulemusel suureneb süsiniku säilitamine elavas biomassis, surnud orgaanilises aines ja mullas, sest suurendatakse süsiniku kogumist ja/või vähendatakse süsiniku vabanemist atmosfääri**;

Muudatusettepanek

h) „süsinikku siduv majandamine“ – tegevus, mis on seotud maa **majandamise, rannikualade majandamise või loomakasvatusega ja mille tulemuseks on sekvestratsioon või heite vähendamine süsinikku siduva majandamise kaudu vähemalt viie aasta jooksul**;

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt h a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ha) „süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsioon“ – määruse (EL) 2018/841 (mida on muudetud määrusega (EL) 2023/839) artikli 2 lõikega 1 hõlmatud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsandussektori alamkategoriates maa majandamisega seotud tegevus või rannikuala majandamisega seotud tegevus, mis koosneb käitaja ühest või mitmest süsinikku siduva majandamise tavast või protsessist, mille tulemusena suureneb süsiniku kogumise tõhustamise abil biogeensetes süsinikutalletajates säilitatav atmosfääris sisalduv või biogeenne süsinik, nagu on sertifitseerimismeetodites tegevuse kaupa määratletud;

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) „süsiniku säilitamine toodetes“ – süsinikku siduv tegevus, millega säilitatakse atmosfääris sisalduvat ja biogeenset süsinikku kauakestvates toodetes või materjalides;

i) „süsiniku säilitamine toodetes“ – tegevus, mis koosneb käitaja ühest või mitmest tavast või protsessist, millega tagatakse atmosfääris sisalduva ja biogeense süsiniku pikaajaline säilitamine kauakestvates raietoodetes või ehitusmaterjalides vähemalt viie aastakümne jooksul viisil, mis on kooskõlas muude liidu keskkonnaeesmärkidega, samuti määrusega (EL) 2018/841 ja IPCC suunistega, mille on vastu võtnud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverents või Pariisi kokkuleppe

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt i a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**ia) „CO₂ maapõues säilitamine“ –
direktiivi 2009/31/EÜ artikli 3 punktis 1
määratletud süsinikdioksiidi geoloogiline
säilitamine;**

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt n**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

n) „sertifikaat“ – nõuetele vastavuse
deklaratsioon, mille on välja andnud
sertifitseerimisasutus sertifitseerimaks, et
süsinikku siduv tegevus vastab käesolevale
määrusele;

n) „sertifikaat“ – nõuetele vastavuse
deklaratsioon, mille on välja andnud
sertifitseerimisasutus sertifitseerimaks, et
tegevus vastab käesolevale määrusele;

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt o**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

o) „süsinikusidumisühik“ – üks tonn
sertifitseeritud süsiniku netosidumisega
seotud kasu, mis on saadud **süsinikku
siduva tegevusega** ja mis on registreeritud
sertifitseerimissüsteemis.

o) „süsinikusidumisühik“ – üks tonn
sertifitseeritud süsiniku netosidumisega
seotud kasu, mis on saadud **süsiniku
sidumisega** ja mis on registreeritud
sertifitseerimissüsteemis.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt o a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

oa) „reversioon“ – CO₂ tahtlik või tahtmatu vabanemine tagasi atmosfääri; CO₂ maapõues säilitamise korral tähendab „reversioon“ sama, mis direktiivi 2009/31/EÜ artikli 3 punktis 5 määratletud „leke“, või CO₂ leke transpordi ajal;

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt o b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ob) „süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooniühik“ – üks tonn sertifitseeritud süsinikku siduva majandamisega seotud netosekvestratsiooni kasu, mis on saadud süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooniga;

Muudatusettepanek 63

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt o c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

oc) „toodetes süsiniku säilitamise ühik“ – üks tonn toodetes sertifitseeritud süsiniku netosekvestratsiooniga seotud kasu, mis on saadud süsiniku säilitamisega toodetes ja mis on registreeritud sertifitseerimissüsteemis;

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt o d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

od) „süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise ühik“ – üks tonn sertifitseeritud süsinikku siduva majandamisega seotud süsinikuheite netovähendamise kasu, süsinikku siduva majandamisega seotud lämmastikuheite netovähendamise kasu või süsinikku siduva majandamisega seotud metaaniheite netovähendamise kasu, mis on registreeritud sertifitseerimissüsteemis ning mis on eraldatud ja määratletud kui „süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise ühik – süsinik“, „süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise ühik – lämmastik“ või „süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise ühik – metaan“;

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Süsiniku sidumist võib käesoleva määruse alusel sertifitseerida, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

Süsiniku sidumist, **süsinikku siduvat majandamist või süsiniku säilitamist toodetes** võib käesoleva määruse alusel sertifitseerida, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) see **saavutatakse süsinikku siduva tegevusega, mis** vastab artiklites 4–7 sätestatud kvaliteedikriteeriumidele;

a) see vastab artiklites 4–7 sätestatud kvaliteedikriteeriumidele;

Muudatusettepanek 67

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*aa) see vastab artiklis 3a sätestatud
ühikute kasutamise eeskirjadele;*

Muudatusettepanek 68

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3a

*Ühikute väljaandmise ja kasutamise
eeskirjad*

1. Süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni- ja heite vähendamise ühikud antakse välja iga aasta 31. detsembriks, tingimusel et iga-aastase seirekontrolli käigus ei ilmne mittevastavust käesolevas määruses sätestatud nõuetele ega reversiooni. Sertifitseerimisasutus vastutab iga-aastase seirekontrolli eest, mis põhineb usaldusväärsetel reaalandmetel, mille võib esitada juriidiline isik või asjaomane asutus (näiteks makseasutus) määruse (EL) 2021/2116 artiklis 68 sätestatud põldude identifitseerimise süsteemi abil. Iga-aastane seirekontroll tehakse iga aasta 15. oktoobriks. Sertifitseerimisasutus edastab andmed mis tahes mittevastavuse või reversiooni kohta sertifitseerimissüsteemi ühe kuu jooksul pärast seirekontrolli.

2. Ühikute kasutamine peab tagama kliimamuutuste leevendamise suurima usaldusvääruse ja tooma kaasa kasvuhoonegaaside heite üldise väiksema kontsentratsiooni atmosfääris. Kogu käesoleva määruse kohane sidumine, sekvestratsioon ja heite vähendamine

aitab saavutada liidu riiklikult kindlaksmääratud panuseid ning määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimaeesmärke ja -sihte ning ei tohi aidata kaasa kolmanda riigi riiklikult kindlaksmääratud panuste saavutamisele.

3. Sertifitseeritud ühikut ei tohi ühelgi ajahetkel kasutada ega taotleda rohkem kui üks juriidiline või füüsiline isik ning seda ei arvestata ühelgi ajahetkel rohkem kui ühe liikmesriigi kasvuhoonegaaside inventuuris.

4. Süsinikusidumisühikutel, süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooniühikutel, süsinikku siduvaga majandamisega seotud heite vähendamise ühikutel ja toodetes süsiniku säilitamise ühikutel tuleb teha selget vahet.

5. Kui ettevõtja kasutab käesoleva määruse alusel sertifitseeritud ühikuid oma ettevõtte kasvuhoonegaaside inventuuri aruandluses vabatahtliku hüvitise, tasaarvestuse või vähendamise nõuete jaoks, kohaldatakse samu tingimusi, mis on sätestatud ühikute kasutamise suhtes ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud kaubandustavade puhul direktiivis 2005/29/EÜ, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL).../... [tarbijate võimestamine rohepöördel]. Komisjonil on kooskõlas artikliga 16 õigus võtta käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse käesoleva lõike üksikasju.

6. Kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 30 lõikes 5 sätestatud läbivaatamisklausliga esitab komisjon 31. juuliks 2026 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ning lisab sellele asjakohasel juhul ka seadusandliku ettepaneku ja mõjuhinnangu selle kohta, kuidas saaks arvesse võtta atmosfäärist seotud ning ohutult ja püsivalt säilitatud kasvuhoonegaaside negatiivseid

heitektoguseid ja kuidas saaks neid negatiivseid heitektoguseid asjakohasel juhul käsitleda heitektogustega kauplemise süsteemis, sealhulgas sellise käsitlemise selge kohaldamisala ja ranged kriteeriumid ning kaitsemeetmed, millega tagatakse, et selline sidumine ei kompenseeri vajalikku heitektoguste vähendamist kooskõlas määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaeesmärkidega;

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

süsiniku netosidumisega seotud kasu =
 $CR_{\text{lähettase}} - CR_{\text{kokku}} - \mathbf{GHG}_{\text{suurenemine}} > 0,$

Muudatusettepanek

süsiniku netosidumisega seotud kasu =
 $CR_{\text{lähettase}} - CR_{\text{kokku}} - \mathbf{GHG}_{\text{seotud}} > 0,$

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) ***GHGsuurenemine*** on süsinikku siduva tegevuse elluviimisest tuleneva otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite (v.a heide, mis tuleneb ***biogeensetest süsinikutalletajatest*** süsinikku siduva majandamise korral) ***suurenemine***.

Muudatusettepanek

c) ***GHGseotud*** on süsinikku siduva tegevuse elluviimisest tuleneva otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite ***suurenemine selle tegevuse kogu olelusringi jooksul, mida arvutatakse kooskõlas IPCC 2006. aasta suunistes kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta sätestatud protokollidega. See hõlmab muu hulgas heidet, mis tuleneb energiakasutusest, transpordist, materjalisenditest, konkureerivast energia- või heitsoojuse nõudlusest põhjustatud väljatõrjumisefektist ning maakasutuse otsesest ja kaudselt muutusest, ning hõlmab nii mõju liidus kui ka väljaspool liitu. Säätvast biomassist pärit CO₂ säilitamisel põhineva***

*süsinikku siduva tegevuse
sertifitseerimine ei tohi suurendada
käitise võimsust rohkem, kui on vaja
süsiniku kogumiseks ja säilitamiseks.*

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Süsinikku siduva majandamise korral tähendavad $CR_{\text{lähettase}}$ ja CR_{kokku} kasvuhoonegaaside netosidumist või -heidet kooskõlas määruses (EL) 2018/841 sätestatud arvestuseeskirjadega.

Muudatusettepanek

2. Süsinikku siduva majandamise tegevus peab andma netokasu, mida kvantifitseeritakse järgmise valemiga:

süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni netokasu = $(CS_{\text{lähettase}} - CS_{\text{kokku}}) - GHG_{\text{seotud}} > 0$, kus

a) $CS_{\text{lähettase}}$ on süsiniku sekvestratsioon lähtetaseme korral;

b) CS_{kokku} on süsiniku kogusekvestratsioon süsinikku siduva majandamise tegevuse tulemusel;

c) GHG_{seotud} on süsinikku siduva majandamise tegevuse elluviimisest tuleneva otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine selle tegevuse kogu olelusringi jooksul. See hõlmab muu hulgas heidet, mis tuleneb energiakasutusest, transpordist, materjalisisenditest ning maakasutuse otsesest ja kaudsest muutusest, ning hõlmab nii mõju liidus kui ka väljaspool liitu.

süsinikku siduva majandamisega seotud süsiniku vähendamise netokasu = $(RC_{\text{lähettase}} - RC_{\text{kokku}}) - GHG_{\text{seotud}} > 0$

süsinikku siduva majandamisega seotud lämmastiku vähendamise netokasu = $(N2O_{\text{lähettase}} - N2O_{\text{kokku}}) - GHG_{\text{seotud}} > 0$

süsinikku siduva majandamisega seotud metaani vähendamise netokasu =

$$(CH4_{\text{l\ae}htetase} - CH4_{\text{kokku}}) - GHG_{\text{seotud}} > 0$$

kus

- a) *RC_{l\ae}htetase} on s\ae}sinikuheide l\ae}htetaseme korral;*
- b) *RC_{kokku} on s\ae}sinikuheite koguv\ae}henemine, mis saavutatakse s\ae}sinikku siduva majandamise tegevuse elluviimise tulemusel,*
- c) *GHG_{seotud} on s\ae}sinikku siduva majandamise tegevuse elluviimisest tulenev otsene ja kaudne kasvuhoonegaaside heide selle tegevuse kogu olelusringi jooksul. See h\ae}lmab muu hulgas heidet, mis tuleneb energiakasutusest, transpordist, materjalisisenditest ning maakasutuse otsesest ja kaudselt muutusest, ning h\ae}lmab nii m\ae}ju liidus kui ka v\ae}ljaspool liitu.*
- d) *N₂O_{l\ae}htetase} on v\ae}etise v\ae}i s\ae}nniku kasutamisest tulenev N₂O heide l\ae}htetaseme korral;*
- e) *N₂O_{kokku} on tegevusega otseselt seotud v\ae}etise- v\ae}i s\ae}nnikuk\ae}itlusest tuleneva N₂O heite koguv\ae}henemine;*
- f) *CH₄_{l\ae}htetase} on soolesisesest fermentatsioonist v\ae}i s\ae}nnikuk\ae}itlusest tulenev CH₄ heide l\ae}htetaseme korral;*
- g) *CH₄_{kokku} on tegevusega otseselt seotud soolesisesest fermentatsioonist v\ae}i s\ae}nnikuk\ae}itlusest tuleneva CH₄ heite koguv\ae}henemine;*

Kui tegevusega kaasneb nii s\ae}sinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsioon kui ka s\ae}sinikku siduva majandamisega seotud heite v\ae}hendamine, tagab artiklis 12 osutatud register, et eristatakse s\ae}sinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni\ae}hikuid ja s\ae}sinikku siduva majandamisega seotud heite v\ae}hendamise \ae}hikuid.

S\ae}sinikku siduva majandamise puhul vastab CS_{l\ae}htev\ae}\ae}rtus} ja CS_{kokku} osutatud

koguste ulatus määruse (EL) 2018/841 kohaldamisalasse kuuluvale kasvuhoonegaaside netosidumisele ning $RC_{\text{lähteväärtus}}$ ja RC_{kokku} osutatud koguste ulatus vastab biogeensetest süsinikutalletajatest tulenevale kasvuhoonegaaside netoheitele, nagu on sätestatud määruse (EL) 2018/841 I lisa B osa punktides e–f.

$N_2O_{\text{lähteväärtus}}$ ja N_2O_{kokku} osutatud koguste ulatus vastab kasvuhoonegaaside heitkogustele, mis pärinevad IPCC allikate kategooriatest 4B 10 – 12 (sõnnikukäitlus) ja 4D (põllumajandusmuld).

$CH_4_{\text{lähteväärtus}}$ ja CH_4_{kokku} osutatud koguste ulatus vastab kasvuhoonegaaside heitkogustele, mis pärinevad IPCC allikate kategooriatest 4A (soolesisene fermentatsioon) ja 4B 1 - 9 (sõnnikukäitlus).

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Toodetes süsinikku säilitav tegevus peab andma toodetes süsiniku netosäilitamisega seotud kasu, mida kvantifitseeritakse järgmise valemiga:

toodetes süsiniku sekvestratsiooniga seotud netokasu = $CPS_{\text{lähtetase}} - CPS_{\text{kokku}} - GHG_{\text{seotud}} > 0$

a) $CPS_{\text{lähtetase}}$ on tootes sekvestreeritud süsinik lähtetaseme korral;

b) CPS_{kokku} on tootes sekvestreeritud kogusüsinik tegevuse tulemusel;

c) GHG_{seotud} on süsinikku siduva tegevuse elluviimisest tuleneva otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine selle tegevuse kogu

olelusringi jooksul. See hõlmab muu hulgas heidet, mis tuleneb energiakasutusest, transpordist, materjalisensidest, konkureerivast energia- või heitsoojuse nõudlusest põhjustatud väljatõrjumiseefektist ning maakasutuse otsesest ja kaudsest muutusest, ning hõlmab nii mõju liidus kui ka väljaspool liitu.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Lõike 1 punktides a, b ja c osutatud kogused tähistatakse miinusmärgiga (–), kui tegemist on kasvuhoonegaaside netosidumisega, ja plussmärgiga (+), kui tegemist on kasvuhoonegaaside netoheitelga; neid väljendatakse CO₂ ekvivalenttonnides.

Muudatusettepanek

3. Lõike 1 punktides **a, b ja c ning lõike 2 punktides a, b, c, d, e, f ja g ning lõike 2a punktides a, b ja c** osutatud kogused tähistatakse miinusmärgiga (–), kui tegemist on kasvuhoonegaaside netosidumisega **või süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise, kasvuhoonegaaside heitkoguste netovähendamise korral**, ja plussmärgiga (+), kui tegemist on kasvuhoonegaaside netoheitelga; neid väljendatakse CO₂ ekvivalenttonnides.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Süsiniku sidumist kvantifitseeritakse asjakohaselt, täpselt, täielikult, järjepidevalt ning võrreldaval ja läbipaistval viisil.

Muudatusettepanek

4. Süsiniku sidumist, **süsinikku siduvat majandamist ja toodetes süsiniku säilitamist** kvantifitseeritakse asjakohaselt, täpselt, täielikult, järjepidevalt ning võrreldaval ja läbipaistval viisil. **Süsiniku sidumise kvantifitseerimisel esinevast määramatusest tuleb nõuetekohaselt teatada ja seda tuleb sertifitseerimismeetodite raames arvesse võtta viisil, mis on konservatiivne,**

määramatuse tasemega proportsionaalne ning kooskõlas tunnustatud statistiliste lähenemisviiside ja uusimate kättesaadavate teaduslike tõenditega.

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

5. Lähtetase **vastab** võrreldavate tegevuste **tavapärasele süsiniku sidumisega seotud toimele** sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning selles **võetakse** arvesse geograafilist konteksti.

Muudatusettepanek

5. **Süsiniku sidumise või toodetes süsiniku säilitamise korral peab standarditud** lähtetase **esindama** võrreldavate tegevuste **praeguste üldiste tavade tipptaseme toimet** sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning selles **tuleb võtta** arvesse geograafilist konteksti.

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 5 a**

Komisjoni ettepanek

5a. **Süsinikku siduva majandamise korral peab standarditud** lähtetase **esindama** võrreldavate tegevuste **praeguste üldiste tavade toimet** sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning selles **tuleb võtta** arvesse geograafilist konteksti. **Süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni korral ei võeta standarditud lähtetaseme arvutamisel** arvesse selliseid ühiseid praeguseid võrreldavaid süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni tegevuse tavasid, mille tulemuseks on kasvuhoonegaaside netoheide. **Süsinikku siduva majandamisega seotud heite vähendamise korral ei võeta standarditud lähtetaseme arvutamisel** arvesse selliseid ühiseid praeguseid võrreldavaid süsinikku

siduva majandamisega seotud heite vähendamise tegevuse tavadid, mille tulemusel kasvuhoonegaaside netoheide suureneb. Vastavas metoodikas eristatakse vajaduse korral staatilisi ja dünaamilisi lähtetasemeid.

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

6. Erandina lõikest 5 võib lähtetase asjakohaselt põhjendatud **juhul põhineda asjaomase tegevuse individuaalsel süsiniku sidumisega seotud toimel.**

Muudatusettepanek

6. Erandina lõikest 5 võib lähtetase **põhineda asjaomase tegevuse algul selle tegevuse individuaalsel toimel, kui see on kohaldatavas sertifitseerimismetoodikas asjakohaselt põhjendatud piisava võrreldava tegevuse puudumisega, mis ei võimalda luua representatiivset lähtealust.**

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

7. **Lähtetaset ajakohastatakse** korrapäraselt.

Muudatusettepanek

7. **Komisjon vaatab lähtetaseme korrapäraselt läbi ja ajakohastab seda vähemalt iga viie aasta järel. Lähtetase jääb käitaja jaoks pärast tegevuse algust muutumatuks kogu seireperioodi jooksul, kuid see vaadatakse pärast uuesti sertifitseerimist läbi ja seda ajakohastatakse.**

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Süsiniku sidumise kvantifitseerimisel võetakse arvesse määramatust kooskõlas tunnustatud statistiliste meetoditega.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 9**

Komisjoni ettepanek

9. Et aidata kvantifitseerida süsinikku **siduvast majandamisest tulenevat süsiniku sidumist**, kogub käitaja või käitajarühm andmeid süsiniku **sidumise** ja kasvuhoonegaaside heite kohta viisil, mis on kooskõlas riiklike kasvuhoonegaaside inventuuridega vastavalt määrusele (EL) 2018/841 ja määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osale.

Muudatusettepanek

9. Et aidata kvantifitseerida süsinikku **siduvat majandamist**, kogub käitaja või käitajarühm andmeid süsiniku **sekvestratsiooni** ja kasvuhoonegaaside heite kohta, **kasutades 3. määramistasandi meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, ning** viisil, mis on kooskõlas riiklike kasvuhoonegaaside inventuuridega vastavalt määrusele (EL) 2018/841 ja määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osale, **võttes arvesse minimeerida väikekäitajate halduskoormust kooskõlas käesoleva määruse artikli 8 lõikega 3.**

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

1. **Süsinikku siduv** tegevus on täiendav tegevus. Selleks peab **süsinikku siduv** tegevus vastama mõlemale järgmisele kriteeriumile:

Muudatusettepanek

1. **Iga** tegevus on täiendav tegevus. Selleks peab tegevus vastama mõlemale järgmisele kriteeriumile:

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) see kätkeb endas enamat kui on liidu ja riigisiseste kohustuslike nõuetega ette nähtud;

Muudatusettepanek

a) see kätkeb endas enamat kui on liidu ja riigisiseste kohustuslike nõuetega **üksikkäitajate tasandil** ette nähtud;

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) *seda viiakse ellu sertifitseerimisega kaasneva ergutava mõju ajendil.*

Muudatusettepanek

b) *sertifitseerimisega kaasnevat ergutavat mõju on vaja selleks, et tegevus muutuks rahaliselt atraktiivseks.*

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui lähtetase on määratud kindlaks vastavalt artikli 4 lõikele 5, loetakse **lõikes** 1 osutatud täiendavusnõue täidetuks. Kui lähtetase on määratud kindlaks vastavalt artikli 4 lõikele 6, tõendatakse lõike 1 punktides a ja b osutatud täiendavusnõude täitmist erikatsetega.

Muudatusettepanek

2. Kui lähtetase on määratud kindlaks vastavalt artikli 4 lõikele 5 **või 5a**, loetakse **lõike 1 punktis a** osutatud täiendavusnõue täidetuks. Kui lähtetase on määratud kindlaks vastavalt artikli 4 lõikele 6, tõendatakse lõike 1 punktides a ja b osutatud täiendavusnõude täitmist erikatsetega, **mis on artiklis 8 osutatud sertifitseerimismeetodite osa.**

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Pikaajaline säilitamine

Muudatusettepanek

Säilitamise kestus, seire ja vastutusnõuded

Muudatusettepanek 86

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Käitaja või käitajarühm tõendab, et süsinikku siduva tegevuse ***eesmärk*** on ***tagada*** süsiniku ***pikaajaline*** säilitamine.

Muudatusettepanek

1. Käitaja või käitajarühm ***tagab ja*** tõendab, et süsinikku siduva tegevuse ***tulemuseks*** on süsiniku ***püsiv*** säilitamine.

Muudatusettepanek 87

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 88

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Käitaja või käitajarühm tagab ja tõendab, et süsinikku siduva ***majandamise*** tegevuse ***tulemuseks*** on süsiniku ***pikaajaline sekvestratsioon,*** ***kasvuhoonegaaside heite vähenemine*** või ***mõlemad.***

Muudatusettepanek

1b. Käitaja või käitajarühm tagab ja tõendab, et toodetes süsiniku säilitamise tegevuse ***tulemuseks*** on süsiniku

pikaajaline säilitamine.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. ***Lõike*** 1 kohaldamisel peab käitaja või käitajarühm vastama ***mõlemale järgmisele kriteeriumile:***

- a) ***nad jälgivad ja maandavad seireperioodil esinevat säilitatud süsiniku vabanemise riski;***
- b) ***nende suhtes kohaldatakse asjakohaseid vastutusmehhanisme, et käsitleda juhtumeid, kus seireperioodil on säilitatud süsinikku vabanenud.***

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. ***Lõigete 1, 1a ja 1b*** kohaldamisel peab käitaja või käitajarühm vastama ***lõigetes 2a–2e sätestatud järgmistele kriteeriumitele.***

2a. ***Käitaja või käitajarühm jälgib ja maandab seireperioodi jooksul säilitatud süsiniku vabanemise riski, mis määratakse kindlaks järgmiselt:***

- a) ***süsinikku siduva tegevuse korral peavad seireperiood ja nõuded olema kooskõlas direktiivi 2009/31/EÜ artiklitega 13, 17 ja 18;***
- b) ***süsinikku siduva majandamise tegevuse korral hõlmavad seireperiood ja nõuded vähemalt kogu perioodi, mille kestel tegevuse tulemused vastavalt kohaldatavale sertifitseerimismetoodikale prognoositavalt kestavad;***
- c) ***toodetes süsiniku säilitamise tegevuse korral hõlmab seireperiood toote***

kogu olelusringi kuni toote olelusringi lõpuni.

Muudatusettepanek 91

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Põldude identifitseerimise süsteemis registreeritud süsinikku siduva majandamise tegevuse puhul võib süsinikku siduva majandamise käitaja või käitajarühm määrata seire eest vastutava juriidilise isiku või asjaomase asutuse, näiteks makseasutuse määruse (EL) 2021/2116 artikli 9 tähenduses, tingimusel et kõik käesoleva määruse nõuded on täidetud.

Muudatusettepanek 92

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2c. Käitaja või käitajarühm peab kasutama asjakohaseid vastutusmehhanisme ja määrama vastutava füüsilise või juriidilise isiku, kes vastutab tegevuse kestel igal ajal reversiooniga tegelemise eest, sealhulgas vääramatu jõu korral:

a) süsinikku siduva tegevuse puhul peab vastutusmehhanism olema kooskõlas direktiivis 2009/31/EÜ osutatud vastutusmehhanismiga;

b) süsinikku siduva majandamisega seotud tegevuse puhul kehtestatakse vastutusmehhanism ja see kiidetakse heaks kohaldatava sertifitseerimismetoodika osana ning tagatakse, et reversiooni kompenseeritakse samaväärse süsiniku

sekvestratsiooniga;

c) toodetes süsiniku säilitamisega seotud tegevuse puhul kehtestatakse vastutusmehhanism ja see kiidetakse heaks kohaldatava sertifitseerimismetoodika osana ning tagatakse, et reversiooni kompenseeritakse samaväärse süsiniku säilitamisega.

Sertifitseerimissüsteem jälgib tegevuse seireperioodi jooksul pidevalt vastutusmehhanismi kättesaadavust ja kasutamisvalmidust.

Muudatusettepanek 93

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2d. Reversiooni korral peatatakse vastavad ühikud sertifitseerimisregistris, kus need on registreeritud, kuni reversiooniga on vastutusmehhanismis tegeletud vastavalt lõikele 2c.

Kui reversiooniga ei tegeleta mõistliku aja jooksul lõike 2c kohase vastutusmehhanismi kaudu, lõpeb sertifikaadi kehtivus ja vastavad ühikud tühistatakse sertifitseerimisregistris, kus need on registreeritud.

Muudatusettepanek 94

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2e. Kui sertifikaadi kehtivus on vastavalt lõike 2a punktile c aegunud, maksab käitaja või käitajarühm paranduskaristuse, mis kajastab atmosfääri vabaneva süsiniku koguse

CO₂-ga seotud kulu. Komisjonil on õigus võtta artikli 16 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, kehtestades karistuste arvutamise valemi ja karistuste maksmise korra.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Süsinikku siduva majandamise ja süsiniku toodetes säilitamise korral loetakse **süsinikku siduva tegevusega säilitatud süsinik** seireperioodi lõpus atmosfääri vabanenuks.

Muudatusettepanek

3. Süsinikku siduva majandamise ja süsiniku toodetes säilitamise korral loetakse **tegevuse tulemusel kogu tegevuse olelusringi jooksul tekkinud netokasu** seireperioodi lõpus, **või juhul, kui seire lõpetati enne seireperioodi lõppu**, atmosfääri vabanenuks, **ning vastavad ühikud tühistatakse sertifitseerimisregistris, kus need on registreeritud, välja arvatud juhul, kui käitaja või käitajarühm sertifitseerib tegevuse uuesti ning tõendab tegevuse ja seireperioodi jätkumist. Süsinikku siduva majandamisega seotud tegevus ei tohi siiski põhjustada määruses (EL) 2018/841 määratletud süsinikdioksiidi neeldaja funktsiooni vähenemist võrreldes lähtetasemega pärast seireperioodi.**

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Süsinikku siduval tegevusel peab olema neutraalne mõju **kõigile järgmistele kestlikkuseesmärkidele või see peab pakkuma neid** toetavaid kaasnevaid hüvesid:

Muudatusettepanek

1. Süsinikku siduval tegevusel peab olema **vähemalt** neutraalne mõju **igale järgmisele kestlikkuseesmärgile ja see võib pakkuda ühele või mitmele järgmisele eesmärgile** toetavaid kaasnevaid hüvesid:

a) kliimamuutuste leevendamine, mis on artikli 4 lõike 1 kohasest **süsiniku netosidumisega seotud** kasust ulatuslikum;

b) kliimamuutustega kohanemine;

c) vee ja mereressursside kestlik kasutamine ning kaitse;

d) üleminek ringmajandusele;

e) saastuse vältimine ja tõrje;

f) elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

a) kliimamuutuste leevendamine, mis on artikli 4 lõike 1 kohasest kasust ulatuslikum;

aa) kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohu vältimine kolmandates riikides;

b) kliimamuutustega kohanemine;

c) vee ja mereressursside kestlik kasutamine ning kaitse;

d) üleminek ringmajandusele, **sealhulgas säästvalt hangitud bioressursipõhiste materjalide tõhus kasutamine;**

e) saastuse vältimine ja tõrje;

f) elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Süsinikku siduva majandamise tegevus peab pakkuma vähemalt käesoleva lõike punktis f osutatud kestlikkuseesmärki toetavat kaasnevat hüve ning sellel peab olema vähemalt neutraalne mõju igale punktides a–ea loetletud kestlikkuseesmärgile või see võib pakkuda ühele või mitmele punktides a–ea loetletud kestlikkuseesmärki toetavaid kaasnevaid hüvesid järgmiselt:

a) kliimamuutuste leevendamine, mis on artikli 4 lõike 1a kohasest süsinikku siduva majandamisega seotud kasust ulatuslikum;

b) kliimamuutustega kohanemine;

c) veekvaliteedi ja mereressursside kestlik kasutamine ning kaitse või parendamine;

d) üleminek ringmajandusele,

*sealhulgas säästvalt hangitud
bioressursipõhiste materjalide tõhus
kasutamine;*

- e) saastuse vältimine ja tõrje;*
- ea) mulla degradeerumise
ärahooldamine, mulla tervendamine,
mullaviljakuse ja toitainete majandamise
ning mullaelustiku parendamine;*
- f) elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse
ja taastamine.*

Muudatusettepanek 98

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*1b. Toodetes süsinikku säilitaval
tegevusel peab olema vähemalt
neutraalne mõju igale järgmisele
kestlikkuseesmärgile ja see võib pakkuda
vähemalt ühele järgmisele eesmärgile
toetavaid kaasnevaid hüvesid:*

- a) kliimamuutuste leevendamine, mis
on artikli 4 lõike 1a kohasest süsinikku
siduva majandamisega seotud kasust
ulatuslikum;*
- b) kliimamuutustega kohanemine;*
- c) veekvaliteedi ja mereressursside
kestlik kasutamine ning kaitse või
parendamine;*
- d) üleminek ringmajandusele,
sealhulgas säästvalt hangitud
bioressursipõhiste materjalide tõhus
kasutamine;*
- e) saastuse vältimine ja tõrje;*
- ea) mulla degradeerumise
ärahooldamine, mulla tervendamine,
mullaviljakuse ja toitainete majandamise
ning mullaelustiku parendamine;*
- f) elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse
ja taastamine.*

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1c. Süsinikku siduva majandamise tegevus ei tohi mõjutada negatiivselt liidu toiduga kindlustatust ega põhjustada maa hõivamist või maaga spekuleerimist. Selline tegevus peab austama kohalike kogukondade ja põlisrahvaste õigusi, mida see tegevus mõjutab nii liidus kui ka väljaspool, samuti järgima tasakaalu kohalikele kogukondadele ja väikemaavaldajatele avalduva keskkonnas, majandusliku ja sotsiaalse mõju vahel.

Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluv tegevus ei tohi mõjutada negatiivselt muud käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvat tegevust.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lõike 1 kohaldamisel peab süsinikku siduv tegevus vastama kestlikkuse miinimumnõuetele, mis on esitatud artikli 8 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud sertifitseerimismeetodites.

2. Lõigete 1, 1a, 1b ja 1c kohaldamisel peab komisjon esitama kestlikkuse miinimumnõuded iga asjaomase sertifitseerimismeetodi tegevuse kohta artikli 8 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides. Kestlikkuse miinimumnõuetes võetakse arvesse mõju liidus ja väljaspool liitu ning kohalikke tingimusi. Kestlikkuse miinimumnõuded peavad asjakohasel juhul olema kooskõlas delegeeritud määruses (EL) 2021/2139 sätestatud tehniliste sõelumiskriteeriumitega, mille alusel otsustatakse, kas metsa majandamine ja CO₂ püsiv maapõues säilitamine vastavad olulise kahju

ärahooldmise põhimõttele, ning peavad edendama metsa ja põllumajandusliku biomassi tooraine kestlikkust vastavalt direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29 biomassi suhtes sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumitele.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui käitaja või käitajarühm teatab **lõikes** 1 osutatud kestlikkuseesmärke toetavatest kaasnevatest hüvedest, mis ületavad lõikes 2 osutatud kestlikkuse miinimumnõudeid, peavad nad järgima artiklis 8 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud sertifitseerimismeetodeid. Sertifitseerimismeetodid peavad andma **niisuguse** *palju kui võimalik* stiimuli luua kaasnevaid hüvesid, mis ületavad kestlikkuse miinimumnõudeid, eriti seoses **lõike** 1 *punktis f osutatud eesmärgiga*.

Muudatusettepanek

3. Kui käitaja või käitajarühm teatab **lõigetes** 1, **1a** või **1b** osutatud kestlikkuseesmärke toetavatest kaasnevatest hüvedest, mis ületavad lõikes 2 osutatud kestlikkuse miinimumnõudeid, peavad nad järgima artiklis 8 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud sertifitseerimismeetodeid. Sertifitseerimismeetodid peavad andma stiimuli luua kaasnevaid hüvesid, mis ületavad kestlikkuse miinimumnõudeid, eriti seoses **lõikes** 1a osutatud **eesmärkidega, ning nendega nähakse ette võimalus luua selliste kaasnevate hüvede jaoks süsinikku siduva majandamise toetus, mille metoodika kehtestab komisjon delegeeritud õigusaktidega hiljemalt ... [palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist]. Sertifikaatides tuleb ära märkida, kas tegevus on neutraalne või annab kaasnevat kasu kestlikkuseesmärkidele.**

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Komisjonil on** kooskõlas artikliga 16 **õigus võtta** vastu delegeeritud **õigusakte**, et kehtestada lõikes 1 osutatud tehnilised sertifitseerimismeetodid **tegevuste jaoks, mis on seotud süsiniku püsiva säilitamisega, süsinikku siduva majandamisega ja süsiniku säilitamisega toodetes**. Need sertifitseerimismeetodid hõlmavad vähemalt I lisas esitatud elemente.

Muudatusettepanek

2. **Komisjon võtab** kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud **õigusaktid**, et kehtestada **iga tegevusliigi jaoks** lõikes 1 osutatud tehnilised sertifitseerimismeetodid. **Iga tegevusliigi iga sertifitseerimismetoodika kohta võetakse vastu eraldi delegeeritud õigusakt**. Need sertifitseerimismeetodid hõlmavad vähemalt I lisas esitatud elemente. **Esimene delegeeritud õigusakt võetakse vastu hiljemalt ... [palun märkida kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist]**.

Komisjon peab seadma prioriteediks sertifitseerimismeetodite väljatöötamise seda liiki tegevuste jaoks, mis on kõige paremini välja arendatud, millel on potentsiaal luua suurimat netokasu ja tuua suurimaid kaasnevaid hüvesid. Süsinikku siduvate majandamistegevuste puhul võtab komisjon prioriteetide seadmisel arvesse ka seda, kas tegevus aitab kaasa põllumajandusmaa ja metsade kestlikule majandamisele.

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktid vaadatakse korrapäraselt läbi, et kaasata neisse uusi või uuenduslikke tegevusi, mis on ette valmistatud vastavalt lõigetes 2a ja 3 loetletud kriteeriumidele.

Toodetes süsiniku säilitamisega seotud tegevuse tehnilise sertifitseerimise metoodikad töötatakse välja alles pärast komisjoni poolt määruse (EL) 2018/841 artikli 17 lõike 3 kohaselt esitatavat aruannet ja selle aruande põhjal.

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. *Enne käesoleva artikli lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon artiklis 8a osutatud platvormiga käesoleva artikli lõikes 2 osutatud sertifitseerimismeetodite osas.*

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. *Iga delegeeritud õigusakti eelnõu kohta koostab komisjon põhjaliku mõjuhinnangu, mis põhineb veenvatel teaduslikel tõenditel ja vähemalt neli nädalat kestval avalikul konsultatsioonil, ning selle lõplikud tulemused avalikustatakse asjaomase delegeeritud õigusakti vastuvõtmise ajal.*

Kuue kuu jooksul pärast ... [palun lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev] avaldab komisjon kooskõlas lõikega 2 ja pärast platvormiga konsulteerimist suunised võimalikele süsinikku siduva majandamise ettevõtjatele või ettevõtjate rühmadele, kes on kantud süsinikku siduva majandamistegevuste loetellu, mida tuleb meetodite ettevalmistamisel prioriteediks seada. Seda loetelu võib korrapäraselt läbi vaadata ja laiendada.

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) eesmärgid tagada *süsiniku*

a) eesmärgid tagada *nende tegevuste*

sidumise usaldusväärsus ning tunnistada ökosüsteemide kaitse ja taastamise vajadust;

usaldusväärsus ning tunnistada ökosüsteemide kaitse ja taastamise vajadust;

Muudatusettepanek 106

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) sertifitseerimismeetodid peavad põhinema parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 191 sätestatud ettevaatuspõhimõttel;

Muudatusettepanek 107

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt a b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ab) avaliku konsultatsiooni tulemused ja platvormi nõuanded;

Muudatusettepanek 108

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt a c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ac) sertifitseerimismeetodite olemasolevad standardid ja parimad tavad, kui need vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja kriteeriumidele;

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) eesmärk viia miinimumini käitajate, eelkõige süsinikku siduva majandamisega tegelevate väikekäitajate *halduskoormus*;

Muudatusettepanek

b) eesmärk viia miinimumini käitajate, eelkõige süsinikku siduva majandamisega tegelevate väikekäitajate *ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate haldus- ja finantskoormus ning hoida sertifitseerimismenetlus võimalikult lihtsana, seadmata ohtu süsiniku sidumise kvaliteeti ega kaasnevaid hüvesid*;

Muudatusettepanek 110

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) sertifitseerimismeetodeid peab olema lihtne kasutada ja need peavad olema kehtestatud viisil, mis hõlbustab nende vastavuse kontrollimist;

Muudatusettepanek 111

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjon teeb sertifitseerimismeetodid üldsusele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 112

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 8a

Süsiniku sidumise, süsinikku siduva

majandamise ja toodetes süsiniku säilitamisega seotud tegevuste platvorm

1. Komisjon loob süsiniku sidumise ja süsinikku siduva majandamisega seotud tegevuste platvormi („platvorm“). Sinna kuuluvad tasakaalustatud viisil järgmised rühmad:

a) järgmiste organisatsioonide esindajad:

i) Euroopa Keskkonnaamet;

ii) kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 401/2009^{1a} artikliga 10a;

b) eksperdid, kes esindavad käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades tegutsevaid asjaomaseid erasektori sidusrühmi, sealhulgas põllumajandustootjaid ja metsaomanikke või -majandajaid, ning asjaomaseid tööstusharusid esindavaid ärisektoreid;

ba) sertifitseerimissüsteemide esindajad;

c) kodanikuühiskonda esindavad eksperdid, kellel on eksperditeadmised käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades;

d) isikuliselt nimetatud eksperdid, kellel on tõendatud teadmised ja kogemused käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades;

e) teadusringkondi, sealhulgas ülikoole, uurimisinstituute ja muid teadusorganisatsioone esindavad eksperdid.

Süsiniku sidumise eksperdirühma liikmed integreeritakse punktides a–e osutatud esindajate ja ekspertide rühmadesse viisil, mis tagab punktides a–e nimetatud rühmade tasakaalustatud esindatuse.

2. Platvorm

a) nõustab komisjoni artiklis 8 osutatud tehnilise sertifitseerimise

meetodite, sealhulgas artiklis 7 osutatud kestlikkuse miinimumnõuete osas, ning võimaliku vajaduse osas neid sertifitseerimismeetodeid ajakohastada;

b) analüüsib tehnilise sertifitseerimise meetodite mõju nende võimaliku kulukuse ja nende rakendamisest saadava kasu seisukohalt;

c) aitab komisjonil analüüsida sidusrühmade taotlusi konkreetse tegevuse tehnilise sertifitseerimise meetodite väljatöötamiseks või läbivaatamiseks;

d) jälgib süsiniku sidumise ja süsinikku siduva majandamisega seotud suundumusi liidu ja liikmesriikide tasandil ning annab sellest komisjonile korrapäraselt aru;

e) nõustab komisjoni seoses võimaliku vajadusega töötada välja täiendavad meetmed andmete kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks;

f) nõustab komisjoni seoses tehnilise sertifitseerimise meetodite kasutatavusega, võttes arvesse vajadust vältida põhjendamatut halduskoormust;

g) nõustab komisjoni seoses käesoleva määruse muutmise vajadusega;

h) nõustab komisjoni seoses artiklis 9 osutatud sertifikaatides sisalduva miinimumteabe ning auditite ja sertifitseerimissüsteemidega seotud eeskirjade ja menetlustega ning võimaliku vajadusega neid ajakohastada.

3. Platvorm võtab arvesse mitmesuguste sidusrühmade seisukohti. Liikmete valimisel püütakse tagada mitmeid teadusharusid hõlmav ja valdkondlik pädevus ning sooline ja geograafiline tasakaal.

4. Platvormi juhib platvormi liige, kelle valib platvorm, ja see moodustatakse vastavalt komisjoni eksperdirühmade loomist ja toimimist käsitlevatele

horisontaalsetele eeskirjadele. Sellega seoses võib komisjon kutsuda vastavalt vajadusele osalema eriteadmistega eksperte.

5. Platvorm täidab oma ülesandeid kooskõlas läbipaistvuse põhimõttega. Komisjon avaldab platvormi koosolekute protokollid ja muud asjakohased dokumendid komisjoni veebisaidil.

6. Kui käitajad või käitajarühmad leiavad, et tegevus, mis ei vasta käesoleva määruse kohaselt kehtestatud tehnilise sertifitseerimise meetoditele või mille jaoks ei ole selliseid tehnilise sertifitseerimise meetodeid veel kehtestatud, peaks olema käesoleva määruse alusel sertifitseerimiskõlblik, võivad nad sellest platvormi teavitada.

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 401/2009 Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusvõrgu kohta (ELT L 126, 21.5.2009, lk 13).

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Et taotleda käesolevale määrusele vastavuse sertifitseerimist, esitab käitaja või käitajarühm sertifitseerimissüsteemis taotluse. Taotluse vastuvõtmise ajal esitab käitaja või käitajarühm sertifitseerimisasutusele **süsinikku siduva** tegevuse põhjaliku kirjelduse, sealhulgas sertifitseerimismeetodid, mida on järgitud artiklitele 4–7 vastavuse hindamiseks, **süsiniku** eeldatava **kogusidumise ja süsiniku netosidumisega seotud kasu**. Käitajarühmad täpsustavad ka seda, kuidas osutatakse **süsinikku siduva tegevuse**

Muudatusettepanek

1. Et taotleda käesolevale määrusele vastavuse sertifitseerimist, esitab käitaja või käitajarühm sertifitseerimissüsteemis taotluse. Taotluse vastuvõtmise ajal esitab käitaja või käitajarühm sertifitseerimisasutusele tegevuse põhjaliku kirjelduse, sealhulgas sertifitseerimismeetodid, mida on järgitud artiklitele 3a–7 vastavuse hindamiseks, ning eeldatava **kogupuhaskasu**. Käitajarühmad täpsustavad ka seda, kuidas osutatakse **tegevusega seotud** nõustamisteenuseid, **eelkõige**

kohta nõustamisteenuseid, eriti süsinikku siduva majandamisega tegelevatele väikekäitajatele.

väikeettevõtjatele, ning milliseid meetmeid võetakse maahaldajate halduskoormuse vähendamiseks. Piiriülestes või mitut riiki hõlmavates projektides osalevatele käitajatele või käitajarühmadele võib kõigi piiriüleste ja mitut riiki hõlmavate projektide jaoks määrata ühe sertifitseerimisasutuse.

Süsinikku siduva majandamise tegevuse puhul võivad liikmesriigid anda põllumajandustootjatele nõu määruse (EL) 2021/2115 artiklis 15 osutatud nõustamisteenuste raames.

Süsinikku siduva majandamise puhul ei saa määruse (EL) 2021/2116 artiklis 68 sätestatud põldude identifitseerimise süsteemis (LPIS) registreeritud põldu, millel toimub ühes sertifitseerimissüsteemis sertifitseeritud süsinikku siduv majandamistegevus, sama tegevuse jaoks sertifitseerida mõnes teises sertifitseerimissüsteemis.

Selleks et tagada kooskõla I lisa punktiga ba, registreeritakse süsinikku siduva majandamise puhul vajaduse korral määruse (EL) 2021/2116 artikliga 68 ette nähtud põldude identifitseerimise süsteemis järgmine teave: süsinikku siduva majandamistegevusega seotud majandamistavad, süsinikku siduva tegevuse alguskuupäev ja lõppkuupäev, sertifitseerimissüsteemi nimetus ja konkreetse põllumajandusliku maatüki sertifikaadi kordumatu number või kood.

Muudatusettepanek 114

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. *Sertifitseerimisasutus* teeb sertifitseerimisauditi, et kontrollida lõike 1 kohaselt esitatud *teavet* ja *kinnitada, et süsinikku siduv* tegevus vastab artiklitele

Muudatusettepanek

2. *Sertifitseerimissüsteem määrab sõltumatu sertifitseerimisasutuse, mis* teeb sertifitseerimisauditi, et kontrollida, *kas* lõike 1 kohaselt esitatud *teave on täpne* ja

4–7. Sertifitseerimisauditi **tulemusel** annab sertifitseerimisasutus välja sertifitseerimisauditi aruande, mis sisaldab kokkuvõtet, ja sertifikaadi, mis sisaldab vähemalt II lisa kohast teavet. Sertifitseerimissüsteemis kontrollitakse sertifitseerimisauditi aruannet ja sertifikaati ning tehakse sertifitseerimisauditi **aruande kokkuvõte** ja **sertifikaat** üldsusele kättesaadavaks artikli 12 kohases registris.

usaldusväärne, ning kinnitada, et tegevus vastab artiklitele 3a–7. **Kui põllumajandusettevõtte tasandil toimub mitu erinevat süsinikku siduva majandamisega seotud tegevust, võib sertifitseerimisauditi teha kõigile korraga. Kui** sertifitseerimisauditi **tulemusena on kontrollitud lõike 1 kohaselt esitatud teabe vastavust**, annab sertifitseerimisasutus välja sertifitseerimisauditi aruande, mis sisaldab kokkuvõtet, ja sertifikaadi, mis sisaldab vähemalt II lisa kohast teavet. Sertifitseerimissüsteemis kontrollitakse sertifitseerimisauditi aruannet ja sertifikaati ning tehakse sertifitseerimisauditi **aruanne ja sertifikaat täielikult või, kui see on vajalik tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse säilitamiseks kooskõlas asjakohase liidu ja liikmesriigi õigusega, seda tundlikku äriteavet välja jättes**, üldsusele kättesaadavaks artikli 12 kohases **liidu** registris.

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Sertifitseerimisasutus teeb korrapäraseid uuestisertifitseerimisauditeid, et kinnitada uuesti **süsinikku siduva** tegevuse vastavust artiklitele 4–7 ja tõendada tekitatud **süsiniku sidumisega seotud kasu**. Uuestisertifitseerimisauditi tulemusel annab sertifitseerimisasutus välja uuestisertifitseerimisauditi aruande, mis sisaldab kokkuvõtet, ja ajakohastatud sertifikaadi. Sertifitseerimissüsteemis kontrollitakse uuestisertifitseerimisauditi aruannet ja ajakohastatud sertifikaati ning tehakse uuestisertifitseerimisauditi **aruande kokkuvõte**, ajakohastatud sertifikaat ja sertifitseeritud süsinikusidumisühikud üldsusele

Muudatusettepanek

3. Sertifitseerimisasutus teeb korrapäraseid uuestisertifitseerimisauditeid, et kinnitada uuesti tegevuse vastavust artiklitele 3a–7 ja tõendada tekitatud **puhaskasu**. **Uuestisertifitseerimisauditid toimuvad vähemalt kord iga viie aasta tagant süsinikku siduva majandamise puhul ja vähemalt kord iga kümne aasta tagant kõigi muude tegevuste puhul, vastavalt riskipõhisele lähenemisviisile**. Uuestisertifitseerimisauditi tulemusel annab sertifitseerimisasutus välja uuestisertifitseerimisauditi aruande, mis sisaldab kokkuvõtet, ja ajakohastatud sertifikaadi. Sertifitseerimissüsteemis kontrollitakse uuestisertifitseerimisauditi aruannet ja ajakohastatud sertifikaati ning

kättesaadavaks artikli 12 kohases registris.

tehakse uuestisertifitseerimisauditi *aruanne*, ajakohastatud sertifikaat ja sertifitseeritud süsinikusidumisühikud *täielikult või, kui see on vajalik tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse säilitamiseks kooskõlas asjakohase liidu ja liikmesriigi õigusega, seda tundlikku äriteavet välja jättes*, üldsusele kättesaadavaks artikli 12 kohases *liidu* registris.

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Käitaja või käitajarühm toetab sertifitseerimisasutust sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditite ajal, eelkõige andes juurdepääsu tegevuse asukohtadele ning esitades *asjakohased* andmed ja dokumendid.

Muudatusettepanek

4. Käitaja või käitajarühm toetab sertifitseerimisasutust sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditite ajal, eelkõige andes juurdepääsu tegevuse asukohtadele ning esitades *kõik nõutavad* andmed ja dokumendid.

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Sertifitseerimisasutustele makstakse sertifitseerimissüsteemi kaudu tasu, et tagada sertifitseerimis- või uuestisertifitseerimisauditite sõltumatus.

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Komisjon *võib võtta* vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõikes 1 osutatud *süsinikku siduva* tegevuse

Muudatusettepanek

5. Komisjon *võtab hiljemalt ... [palun märkida kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist]* vastu

põhjaliku kirjelduse ning lõigetes 2 ja 3 osutatud sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruannete struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

rakendusaktid, milles sätestatakse lõikes 1 osutatud tegevuse põhjaliku kirjelduse ning lõigetes 2 ja 3 osutatud sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruannete struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Sertifitseerimissüsteemides määratud sertifitseerimisasutused akrediteerib riiklik akrediteerimisasutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008³⁷.

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) käitajast või käitajarühmast sõltumatud ning viivad käesoleva määruse alusel nõutavaid tegevusi läbi avalikes huvides.

Muudatusettepanek

1. Sertifitseerimissüsteemides määratud sertifitseerimisasutused akrediteerib riiklik akrediteerimisasutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008³⁷.

Akrediteeritud sertifitseerimisasutuste loetelu tehakse üldsusele kättesaadavaks artiklis 12 osutatud liidu registris.

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid teevad järelevalvet sertifitseerimisasutuste tegevuse üle. Sertifitseerimisasutused esitavad riikide pädevate asutuste taotlusel kogu asjakohase teabe, mida on vaja, et teha nende tegevuse üle järelevalvet, sealhulgas artiklis 9 osutatud auditite kuupäeva, kellaaja ja koha. Kui liikmesriigid avastavad nõuetele mittevastavusi, teavitavad nad sellest viivitamata sertifitseerimisasutust ja asjaomast sertifitseerimissüsteemi.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid **ning vajadusel piirkondlikud ametiasutused** teevad järelevalvet sertifitseerimisasutuste tegevuse üle. Sertifitseerimisasutused esitavad riikide **ning vajadusel piirkondlike** pädevate asutuste taotlusel kogu asjakohase teabe, mida on vaja, et teha nende tegevuse üle järelevalvet, sealhulgas artiklis 9 osutatud auditite kuupäeva, kellaaja ja koha. Kui liikmesriigid **ning vajadusel piirkondlikud ametiasutused** avastavad nõuetele mittevastavusi, teavitavad nad sellest viivitamata sertifitseerimisasutust ja asjaomast sertifitseerimissüsteemi **ning avaldavad selle teavituse artiklis 12 osutatud liidu registris**.

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Sertifitseerimissüsteemid toimivad usaldusväärsete ja läbipaistvate eeskirjade ja menetluste alusel, eelkõige mis puudutab sisejuhtimist ja -seiret, kaebuste ja edasikaebuste menetlemist, sidusrühmadega konsulteerimist, teabe läbipaistvust ja avaldamist, sertifitseerimisasutuste määramist ja väljaõpetamist, nõuetele mittevastavustega tegelemist **ning registrite arendamist ja haldamist**.

Muudatusettepanek

2. Sertifitseerimissüsteemid toimivad usaldusväärsete ja läbipaistvate eeskirjade ja menetluste alusel, eelkõige mis puudutab sisejuhtimist ja -seiret, kaebuste ja edasikaebuste menetlemist, sidusrühmadega konsulteerimist, teabe läbipaistvust ja avaldamist, sertifitseerimisasutuste määramist ja väljaõpetamist **ning** nõuetele mittevastavustega tegelemist. **Kaebuste ja edasikaebuste menetlemiseks kehtestavad sertifitseerimissüsteemid kergesti juurdepääsetavad kaebuste ja edasikaebuste esitamise menetlused. Nende menetluste loetelu tehakse üldsusele kättesaadavaks artiklis 12**

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Sertifitseerimissüsteemides kontrollitakse, kas teavet ja andmeid, mille käitaja või käitajarühm on esitanud artikli 9 kohaseks nõuetele vastavuse sertifitseerimiseks, auditeeriti sõltumatult ning kas **vastavust sertifitseeriti** täpsel, usaldusväärsel ja kulutõhusal viisil.

Muudatusettepanek

3. Sertifitseerimissüsteemides kontrollitakse, kas teavet ja andmeid, mille käitaja või käitajarühm on esitanud artikli 9 kohaseks nõuetele vastavuse sertifitseerimiseks, auditeeriti sõltumatult ning kas **vastavuse sertifitseerimine ja uuestisertifitseerimisauditi aruanded teostati** täpsel, usaldusväärsel ja kulutõhusal viisil.

Muudatusettepanek 124

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Sertifitseerimissüsteemides avaldatakse vähemalt korra aastas määratud sertifitseerimisasutuste loetelu, milles on iga sertifitseerimisasutuse kohta märgitud, milline üksus või riigi ametiasutus seda on tunnustanud ja milline üksus või riigi ametiasutus seda seirab.

Muudatusettepanek

4. Sertifitseerimissüsteemides avaldatakse vähemalt korra aastas **artiklis 12 osutatud liidu registris** määratud sertifitseerimisasutuste loetelu, milles on iga sertifitseerimisasutuse kohta märgitud, milline üksus või riigi **või vajadusel piirkondlik** ametiasutus seda on tunnustanud ja milline üksus või riigi **või vajadusel piirkondlik** ametiasutus seda seirab.

Muudatusettepanek 125

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõigetes

Muudatusettepanek

5. Komisjon võtab **hiljemalt ... [palun märkida kuupäev: 12 kuud pärast**

2, 3 ja 4 osutatud struktuur, vorm, tehnilised üksikasjad ja protsess, mida kohaldatakse kõigi sertifitseerimissüsteemide suhtes. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

käesoleva määruse jõustumist vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõigetes 2, 3 ja 4 osutatud struktuur, vorm, tehnilised üksikasjad ja protsess, mida kohaldatakse kõigi sertifitseerimissüsteemide suhtes. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Registrid

Muudatusettepanek

Liidu register

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. *Sertifitseerimissüsteemis luuakse ja hoitakse nõuetekohaselt käigus avalik register*, et teha üldsusele kättesaadavaks sertifitseerimisprotsessiga seotud teave, sealhulgas sertifikaadid ja ajakohastatud sertifikaadid, ning artikli 9 kohaselt sertifitseeritud süsinikusidumisühikute kogus. Neis registrites kasutatakse automaatsüsteeme, sealhulgas elektroonilisi vorme, ja need on koostalitlusvõimelised.

Muudatusettepanek

1. *Komisjon loob avaliku registri (edaspidi „liidu register“), et teha üldsusele juurdepäätaval viisil kättesaadavaks sertifitseerimisprotsessiga seotud teave, mis sisaldab vähemalt IIa lisas sätestatud teavet, ning haldab seda nõuetekohaselt. Liidu registris kasutatakse automaatsüsteeme, sealhulgas elektroonilisi vorme.*

Sertifitseerimissüsteem esitab kõik asjakohased andmed ja aruanded, mis tuleb kanda liidu registrisse vastavalt IIa lisale ja mis on vajalikud käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmise kontrollimiseks.

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon **võib võtta** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse **avalike registrite ning süsinikusidumisühikute registreerimise, hoidmise või kasutamise** struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad, nagu on osutatud lõikes 1. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

2. Komisjon **võtab hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse **liidu registri** struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad **ning kogu esitatava teabe eeskirjad ning menetlused**, nagu on osutatud lõikes 1. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Komisjon tagab, et sertifitseerimissüsteemides esitatakse iga käitajale üle antud tegevuse kohta sertifitseeritud ühikute müügist saadud tulu keskmine osakaal. Komisjon hindab esitatud aruandeid ja esitab oma järeldused igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Käitajad või käitajarühmad võivad käesolevale määrusele vastavuse tõendamiseks kasutada vaid sertifitseerimissüsteemi, mida komisjon on oma otsusega tunnustanud. Selline otsus

1. Käitajad või käitajarühmad võivad käesolevale määrusele vastavuse tõendamiseks kasutada vaid sertifitseerimissüsteemi, mida komisjon on oma otsusega tunnustanud. Selline otsus kehtib kuni viis aastat **ja see**

kehtib kuni viis aastat.

avalikustatakse artiklis 12 osutatud liidu registris. Komisjon teavitab sertifitseerimissüsteemi oma tunnustamise otsusest hiljemalt ühe kuu jooksul pärast teate esitamist.

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriik teavitab komisjoni avalik-õigusliku sertifitseerimissüsteemi tunnustamise taotlusest. Eraõigusliku sertifitseerimissüsteemi esindaja teavitab komisjoni eraõigusliku sertifitseerimissüsteemi tunnustamise taotlusest.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriik **või vajadusel piirkondlik ametiasutus** teavitab komisjoni avalik-õigusliku sertifitseerimissüsteemi tunnustamise taotlusest. Eraõigusliku sertifitseerimissüsteemi esindaja teavitab komisjoni eraõigusliku sertifitseerimissüsteemi tunnustamise taotlusest.

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. **Komisjon** võib lõike 1 kohase sertifitseerimissüsteemi tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistada, kui sertifitseerimissüsteemis ei rakendata artikli 11 lõikes 5 osutatud rakendusaktides sätestatud standardeid ja eeskirju. Kui liikmesriik väljendab kahtlusi, et sertifitseerimissüsteem ei toimi kooskõlas standardite ja eeskirjadega, mis on sätestatud artikli 11 lõikes 5 osutatud rakendusaktides ja mis on lõike 1 kohaste otsuste aluseks, uurib komisjon küsimust ning võtab asjakohaseid meetmeid, sealhulgas asjaomase otsuse kehtetuks tunnistamine.

Muudatusettepanek

3. **Pärast nõuetekohast konsulteerimist sertifitseerimissüsteemiga** võib **komisjon** lõike 1 kohase sertifitseerimissüsteemi tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistada, kui sertifitseerimissüsteemis ei rakendata artikli 11 lõikes 5 osutatud rakendusaktides sätestatud standardeid ja eeskirju. Kui liikmesriik **või vajadusel piirkondlik ametiasutus** väljendab kahtlusi **või kui juriidiline isik, käitaja või käitajarühm väljendab nõuetekohaselt põhjendatud kahtlusi**, et sertifitseerimissüsteem ei toimi kooskõlas standardite ja eeskirjadega, mis on sätestatud artikli 11 lõikes 5 osutatud rakendusaktides ja mis on lõike 1 kohaste otsuste aluseks, uurib komisjon küsimust ning võtab asjakohaseid meetmeid,

sealhulgas asjaomase otsuse kehtetuks tunnistamine.

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Komisjon **võib võtta** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud teavitamise ja tunnustamisprotsesside struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

4. Komisjon **võtab hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud teavitamise ja tunnustamisprotsesside struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 134

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon teeb need aruanded üldsusele kättesaadavaks täisversioonis või kui see on vajalik tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse säilitamiseks, **siis kokkuvõtlikult**.

Muudatusettepanek

2. Komisjon teeb need aruanded **artiklis 12 osutatud liidu registris** üldsusele kättesaadavaks täisversioonis või kui see on vajalik tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse säilitamiseks, **kooskõlas asjakohase liidu ja liikmesriigi õigusega, seda tundlikku äriteavet välja jättes**.

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Komisjon **võib võtta** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõikes 1 osutatud aruannete struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad. Need rakendusaktid

Muudatusettepanek

3. Komisjon **võtab hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõikes 1

võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

osutatud aruannete struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 14a

Komisjon annab liikmesriikidele tehnilisi suuniseid artikli 9 lõike 4 ning artikli 13 lõigete 2 ja 3 rakendamiseks.

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjonil on kooskõlas artikliga 16 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks, et kohandada artiklis 9 osutatud sertifikaatides esitatava miinimumteabe loetelu.

Pärast konsulteerimist artiklis 8a osutatud platvormiga on ***komisjonil*** kooskõlas artikliga 16 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks, et kohandada artiklis 9 osutatud sertifikaatides esitatava miinimumteabe loetelu.

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Artiklites 8 ja 15 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [väljaannete talitus: lisada kuupäev – käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

2. Artiklites **3a**, 8 ja 15 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [väljaannete talitus: lisada kuupäev – käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artiklites 8 ja 15 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek

3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artiklites **3a**, 8 ja 15 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist **konsulterib** komisjon 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud **põhimõtteid järgides** iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

Muudatusettepanek

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist **viib** komisjon **läbi vähemalt neli nädalat kestva avaliku konsultatsiooni ja konsulterib kooskõlas** 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud **põhimõtetega** iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Artiklite 8 ja 15 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja

Muudatusettepanek

5. Artiklite **3a**, 8 ja 15 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa

nõukogule esitanud nende suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Parlamendile ja nõukogule esitanud nende suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lõikes 2 osutatud aruande osana hindab komisjon muude pikaajaliste süsiniku talletamistoodete lisamisest saadavat võimalikku kasu ja kompromissi, tuginedes uusimatele teaduslikele tõenditele, ning võib vajaduse korral esitada parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlik ettepanek ja mõjuhindang liidu 2030. aasta järgse kliimaraamistiku lahutamatu osana süsiniku püsiva sidumise ja maakasutusel põhineva sidumise eesmärkide kehtestamise kohta.

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 18 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. *Komisjon uurib võimalusi heitkoguste vähendamiseks toiduainete tarneahelas, sealhulgas süsinikku siduva majandamise üksuste kasutamiseiga seotud võimalusi, ning vajaduse korral hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] esitab selleks seadusandliku ettepaneku, millele on lisatud mõjuhinnang.*

Muudatusettepanek 145

**Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artiklis 8 osutatud
sertifitseerimismeetodite elemendid

Artikli 8 kohaste delegeeritud õigusaktide
vastuvõtmisel peavad
sertifitseerimismeetodid sisaldama
vähemalt järgmisi elemente:

a) hõlmatud **süsinikku siduva**
tegevuse kirjeldus, sealhulgas **tegevuse**
seireperiood;

b) eeskirjad, mille alusel tehakse
kindlaks kõik süsinikusidujad ja
kasvuhoonegaaside heite allikad, millele on
osutatud artikli 4 lõikes 1;

c) eeskirjad, mille alusel arvutatakse
süsiniku sidumine lähtetaseme korral,
millele on osutatud artikli 4 lõike 1

Artiklis 8 osutatud
sertifitseerimismeetodite elemendid

Artikli 8 kohaste delegeeritud õigusaktide
vastuvõtmisel peavad
sertifitseerimismeetodid sisaldama
vähemalt järgmisi elemente:

-a) hõlmatud tegevuse liigi kirjeldus
(**süsiniku sidumine, süsinikku siduva**
majandamisega seotud sekvestratsioon,
süsinikku siduva majandamisega seotud
süsiniku, lämmastiku- või metaaniheite
vähendamine või süsiniku säilitamine
toodetes);

a) hõlmatud tegevuse **üksikasjalik**
kirjeldus, sealhulgas **selle tulemuste**
prognoositav kestvus ja seireperiood;

b) süsinikku siduva tegevuse puhul:

i) eeskirjad, mille alusel tehakse
kindlaks kõik süsinikusidujad ja
kasvuhoonegaaside heite allikad, millele on
osutatud artikli 4 lõikes 1;

ii) eeskirjad, mille alusel arvutatakse
süsiniku sidumine lähtetaseme korral,
millele on osutatud artikli 4 lõike 1

punktis a;

d) eeskirjad, mille alusel arvutatakse süsiniku kogusidumine, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis b;

e) eeskirjad, mille alusel arvutatakse otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis c;

punktis a;

iii) eeskirjad, mille alusel arvutatakse süsiniku kogusidumine, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis b;

iv) eeskirjad, mille alusel arvutatakse otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis c;

c) ***süsinikku siduvate majandamistegevuste puhul:***

i) ***eeskirjad, mille alusel tehakse kindlaks kõik süsinikusiduvad ja - vähendamised ning ja kasvuhoonegaaside heite vähendamised ja allikad, millele on osutatud artikli 4 lõikes 2;***

ii) ***süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni puhul eeskirjad, mille alusel arvutatakse süsiniku sidumine lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktis a;***

iii) ***süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni puhul eeskirjad, mille alusel arvutatakse süsiniku kogusidumine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktis b;***

iv) ***süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni puhul eeskirjad, mille alusel arvutatakse otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktis c;***

v) ***süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul eeskirjad, mille alusel arvutatakse süsinikuheide lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis a;***

vi) ***süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul eeskirjad, mille alusel arvutatakse süsiniku koguvähendamine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis b;***

vii) ***süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul eeskirjad,***

mille alusel arvutatakse otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis c;

viii) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul eeskirjad, mille alusel arvutatakse N₂O heide lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis d;

ix) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul eeskirjad, mille alusel arvutatakse N₂O koguheite vähendamine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis e;

x) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul eeskirjad, mille alusel arvutatakse CH₄ heide lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis f;

xi) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul eeskirjad, mille alusel arvutatakse CH₄ koguheide, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis g;

d) tegevuste puhul, mis on seotud süsinikdioksiidi säilitamisega toodetes:

i) eeskirjad, mille alusel tehakse kindlaks kõik süsinikusidujad ja kasvuhoonegaaside heite allikad, millele on osutatud artikli 4 lõikes 2a;

ii) eeskirjad, mille alusel arvutatakse süsiniku sidumine lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2a punktis a;

iii) eeskirjad, mille alusel arvutatakse süsiniku kogusidumine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2a punktis b;

iv) eeskirjad, mille alusel arvutatakse otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2a punktis c;

f) eeskirjad, mille alusel käsitletakse süsiniku sidumise kvantifitseerimisel esinevat määramatust, millele on osutatud

e) eeskirjad, mille alusel käsitletakse süsiniku sidumise kvantifitseerimisel esinevat määramatust, millele on osutatud

artikli 4 lõikes 8;

- g) eeskirjad, mille alusel tehakse täiendavusnõudega seotud erikatsed, millele on osutatud artikli 5 lõikes 2;
- h) eeskirjad, mille alusel jälgitakse ja maandatakse säilitatud süsiniku vabanemise riski, millele on osutatud artikli 6 **lõike 2 punktis a**;
- i) eeskirjad, mis käsitlevad artikli 6 **lõike 2 punktis b** osutatud asjakohaseid vastutusmehhanisme;
- j) **eeskirjad, mis käsitlevad** artikli 7 lõikes 2 osutatud kestlikkuse **miinimumnõudeid**;
- k) eeskirjad, mille alusel jälgitakse artikli 7 lõikes 3 osutatud kaasnevaid hüvesid ja antakse nende kohta aru.

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa

Komisjoni ettepanek

Artiklis 9 osutatud sertifikaadis esitatav miinimumteave

Sertifikaat peab sisaldama järgmist miinimumteavet:

- a) **süsinikku siduva** tegevuse nimetus ja liik, sh käitaja või käitajarühma nimi ja kontaktandmed;

artikli 4 lõikes 4;

f) artikli 4 lõikes 5, artikli 4 lõikes 5a või artikli 4 lõikes 6 osutatud lähtetase, sealhulgas kehtestatud lähtetaseme eeskirjad ja põhjendus;

- g) eeskirjad, mille alusel tehakse täiendavusnõudega seotud erikatsed, millele on osutatud artikli 5 lõikes 2;
- h) eeskirjad, mille alusel jälgitakse ja maandatakse säilitatud süsiniku vabanemise riski, millele on osutatud artikli 6 **lõikes 2a**;
- i) eeskirjad, mis käsitlevad artikli 6 **lõikes 2c** osutatud asjakohaseid vastutusmehhanisme;
- ia) eeskirjad, mis käsitlevad artikli 6 lõigetes 2d ja 2e osutatud kehtivust ja karistusi;**
- j) artikli 7 lõikes 2 osutatud kestlikkuse **miinimumnõuete määratlus**;
- k) eeskirjad, mille alusel jälgitakse artikli 7 lõikes 3 osutatud kaasnevaid hüvesid ja antakse nende kohta aru.

Muudatusettepanek

Artiklis 9 osutatud sertifikaadis esitatav miinimumteave

Sertifikaat peab sisaldama järgmist miinimumteavet:

- a) tegevuse nimetus ja liik, **sh see, kas tegevus kujutab endast süsiniku sidumist, süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni, süsinikku siduva majandamisega seotud süsiniku-, lämmastiku- või metaaniheite vähendamist või tegevust süsiniku säilitamiseks toodetes**, sh käitaja või

b) **süsinikku siduva** tegevuse asukoht, sh tegevuse piiride geograafiliselt täpne asukoht, järgides liikmesriigile kehtivaid kaardistamise mõõtkava nõudeid 1:5000;

c) **süsinikku siduva** tegevuse algus- ja lõppkuupäev;

d) sertifitseerimissüsteemi nimetus;

e) sertifitseerimisasutuse nimi ja aadress ning logo;

f) sertifikaadi (kordumatu) number või kood;

g) sertifikaadi väljaandmise koht ja kuupäev;

h) viide artikli 8 kohastele järgitavatele sertifitseerimismeetoditele;

i) süsiniku sidumise netokasu, millele on osutatud artikli 4 lõikes 1;

j) süsiniku sidumine lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis a;

k) süsiniku kogusidumine, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis b;

käitjarühma nimi ja kontaktandmed;

b) tegevuse asukoht, sh tegevuse piiride geograafiliselt täpne asukoht, järgides liikmesriigile kehtivaid kaardistamise mõõtkava nõudeid 1:5000;

ba) süsinikku siduva majandamisega seotud tegevuste puhul, kui see on asjakohane, selle määruse (EL) 2021/2116 artiklis 68 sätestatud põldude identifitseerimise süsteemis registreeritud põllumajandusliku maatüki kordumatu tunnus, millel süsinikku siduv majandamistegevus toimub;

c) tegevuse algus- ja eeldatav lõppkuupäev;

d) sertifitseerimissüsteemi nimetus;

e) sertifitseerimisasutuse nimi ja aadress ning logo;

f) sertifikaadi (kordumatu) number või kood;

g) sertifikaadi väljaandmise koht ja kuupäev;

h) viide artikli 8 kohastele järgitavatele sertifitseerimismeetoditele;

i) süsinikku siduvate tegevuste puhul:

i) süsiniku sidumise netokasu, millele on osutatud artikli 4 lõikes 1;

ii) süsiniku sidumine lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis a;

iii) süsiniku kogusidumine, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis b;

ia) süsinikku siduvate majandamistegevuste puhul:

i) süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni puhul süsinikku siduva majandamise süsiniku netosidumisega seotud kasu, millele on osutatud artikli 4 lõikes 2;

ii) süsinikku siduva majandamise kaudu sidumise puhul süsiniku sidumine

l) otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis c;

lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktis a;

iii) süsinikku siduva majandamise kaudu sidumise puhul süsiniku kogusidumine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktis b;

iv) süsinikku siduva majandamise kaudu sidumise puhul otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktis c;

v) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul süsinikku siduva majandamise heite vähendamise netokasu, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teises lõigus;

vi) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul süsinikuheide lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis a;

vii) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul süsiniku koguvähendamine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis b;

viii) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis c;

ix) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul N₂O heide lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis d;

x) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul N₂O koguheite vähendamine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis e;

xi) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul CH₄ heide lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu

- punktis f;*
- xii) süsinikku siduva majandamisega seotud heitevähendamise puhul CH4 koguheide, millele on osutatud artikli 4 lõike 2 teise lõigu punktis g;*
- ib) tegevuste puhul, mis on seotud süsinikdioksiidi säilitamisega toodetes:*
- i) toodetes süsiniku säilitamisega seotud netokasu, millele on osutatud artikli 4 lõikes 2a;*
- ii) süsiniku sidumine lähtetaseme korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 2a punktis a;*
- iii) süsiniku kogusidumine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2a punktis b;*
- iv) otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine, millele on osutatud artikli 4 lõike 2a punktis c;*
- m) käesoleva lisa punktides **j, k ja l** osutatud teabega seoses jaotus gaaside, allikate ning süsinikusidujate ja -varude kaupa;
- n) *süsinikku siduva* tegevuse seireperioodi kestus;
- m) käesoleva lisa punktides **i, ia ja ib** osutatud teabega seoses jaotus gaaside, allikate ning süsinikusidujate ja -varude kaupa;
- n) *säilitamiskeskond, tulemuste eeldatav kestus ja* tegevuse seireperioodi kestus *vastavalt artikli 6 lõikele 2a;*
- na) üksikasjalik vastutusmehhanism ja vastutav juriidiline või füüsiline isik vastavalt artikli 6 lõikele 2b;*
- nb) süsiniku vabanemise korral geoloogilistest või biogeensetest süsiniku talletajatest atmosfääri eralduva süsiniku koguhulk;*
- o) *võimalikud kestlikkusega seotud kaasnevad hüved, millele on osutatud artikli 7 lõikes 3;*
- o) *süsinikku siduva tegevuse puhul tõendid selle kohta, et tegevus vastab artikli 7 lõikes 1 osutatud kestlikkuseesmärkidele või et tegevusega kaasnevad hüved;*
- oa) süsinikku siduva majandamisega seotud tegevuse puhul tõendid selle kohta, et tegevus vastab artikli 7 lõikes 1a osutatud kestlikkuseesmärkidele ja et tegevusega kaasnevad ka positiivsed*

hüved seoses punktis f osutatud eesmärgiga;

ob) toodetes süsiniku säilitamisega seotud tegevuse puhul tõendid selle kohta, et tegevus vastab artikli 7 lõikes 1b osutatud kestlikkuseesmärkidele ja et tegevusega kaasnevad ka positiivsed hüved seoses vähemalt ühega neist eesmärkidest;

oc) sertifikaadiga sertifitseeritud ühikute kogus vastavalt artiklile 9;

p) viide muule süsiniku sidumise sertifitseerimisele.

p) viide *mis tahes muule* süsiniku sidumise *või süsinikku siduva majandamise või toodetes süsiniku säilitamise* sertifitseerimisele.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus II a lisa (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

IIa LISA

Artiklis 12 osutatud liidu registrisse lisatav miinimumteave

Artiklis 12 osutatud liidu register sisaldab iga sertifitseeritud tegevuse kohta vähemalt järgmist miinimumteavet:

- a) tegevuse nimetus ja liik, sealhulgas see, kas tegevus kujutab endast süsinikku siduvat tegevust, süsinikku siduva majandamisega seotud sekvestratsiooni, süsinikku siduva majandamisega seotud süsiniku-, lämmastiku- või metaaniheite vähendamist või tegevust süsiniku säilitamiseks toodetes, käitaja või käitajate rühma nimi ja kontaktandmed;*
- b) tegevuse tegelik algus- ja eeldatav lõppkuupäev;*
- c) sertifitseerimissüsteemi nimetus;*
- d) liikmesriik, kus tegevus toimub;*

- e) sertifitseerimismeetodid iga tegevuse kohta vastavalt artiklile 8;*
- f) eeldatav puhaskasu;*
- g) sertifikaadi praegune olek (aktiivne, tühistatud, aegunud);*
- h) vajaduse korral sertifitseeritud üksuse füüsiline või juriidiline omanik, sertifitseeritud üksuse hoidmise eesmärk ja käitajale makstud hind;*
- i) iga tegevuse puhul link sertifitseerimisauditi aruandele ja vajaduse korral ajakohastatud auditiaruandele kooskõlas artikliga 9.*

Artiklis 12 osutatud liidu register sisaldab ka loetelu kõigist tunnustatud sertifitseerimissüsteemidest, nende eeskirjadest ja menetlustest vastavalt artikli 11 lõikele 2, nende iga-aastaseid tegevusaruandeid vastavalt artiklile 14, nende määratud sertifitseerimisasutuste loetelu, märkides iga sertifitseerimisasutuse kohta, millise üksuse või riikliku ametiasutuse poolt seda on tunnustatud ja milline üksus või riiklik ametiasutus seda kontrollib vastavalt artikli 11 lõikele 4.

SELETUSKIRI

Süsinikdioksiidi sidumine raskesti vähendatava jääkheite tasakaalustamiseks on vältimatu, kui tahetakse jõuda CO₂ või kasvuhoonegaaside netonullheiteni.

Valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) 6. hindamisaruanne.

Kliimamuutused on muutunud kuumaks teemaks ja on Euroopa Parlamendi keskmes. Käesolevas aruandes rõhutatakse süsiniku sidumise tähtsust ülemaailmsete nullilähedaste eesmärkide saavutamisel ning rõhutatakse vajadust tugevate sertifitseerimisraamistike järele, mis tagaksid süsiniku sidumise tõhusa ja vastutustundliku kasutamise.

Esiteks peab **süsinikdioksiidi eemaldamise määratlus süsinikdioksiidi eemaldamise sertifitseerimise raamistikus olema kooskõlas rahvusvaheliste ja teaduslike standarditega**, et tagada vastavus eelkõige valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli määratlusele.

Kliimamuutuste probleem nõuab mitmekülgset lähenemist. **Kuigi heitkoguste vähendamine on jätkuvalt meie peamine prioriteet**, on selge ja rahvusvaheliselt omaks võetud, et **me peame rakendama ka muid strateegiaid, nagu süsiniku sidumine, et saavutada nullheide**. Süsiniku sidumine võib olla tõhus atmosfäärist pärineva süsinikdioksiidi kogumiseks ja säilitamiseks, aidates leevendada raskesti vähendatava jääkheite mõju.

Siiski on väga oluline, et me suhtuksime süsiniku sidumise rakendamisse tõsiselt ja käsitleksime sellega seotud riske. **Euroopa Parlament peab piisavalt reguleerima süsiniku sidumise sertifikaate, et vältida madala kvaliteediga sidumist ja rohepesu**, mis võib lõppkokkuvõttes kahjustada meie jõupingutusi kliimamuutuste vastu võitlemisel. Seepärast on kindla süsiniku sidumise sertifitseerimisraamistiku loomine nii oluline, nagu ka selles aruandes esitatud meetmed seoses **seire, kehtivuse, vastutuse, läbipaistvuse ja avalikustatava teabega**. Parlament peab minema komisjonist kaugemale **seoses asjakohaste seire-, aegumis- ja vastutusmehhanismide kehtestamisega**, et lahendada tagasipööramise juhtumeid, ning igal ajal peaks olema olemas vastutav pool.

Raamistik tuleks välja töötada nii, et see toetaks kvaliteetset ja pikaajalist süsiniku sidumist, mille abil on võimalik saavutada atmosfäärist pärit heite märkimisväärne vähendamine. Samal ajal **peaks see soodustama innovatsiooni süsiniku sidumise tehnoloogiates ja tavades ning erasektori investeringuid, sealhulgas süsinikku siduvasse majandamisse**. Seepärast on oluline, et see hõlmaks ka tegevusi, mis vähendavad CO₂ vabanemist ja viivad seega süsiniku sidumiseni, näiteks turbaalade taassoostamisel. Lisaks sellele oleme pikaajalise säilitamise stimuleerimiseks **avatud süsinikdioksiidi püsivale säilitamisele väljaspool liitu**, kui süsinik kogutakse liidus ja säilitamine toimub ELi eeskirjadega sarnaste eeskirjade alusel. Näiteks on geoloogilise säilitamise võimalusi tunnustatud sellistes riikides nagu Norra ja Island. Seepärast peaks olema võimalik sertifitseerida ka süsinikku, mis on liidus eemaldatud, kuid geoloogiliselt säilitatav kolmandates riikides samade õiguslike nõuete alusel.

Eduka süsiniku sidumise sertifitseerimise raamistiku üks kriitilise tähtsusega aspekte on võime eristada kvaliteetset ja madala kvaliteediga sidumist. See on oluline tagamaks, et süsiniku

sidumine aitab ka tegelikult kaasa heitkoguste vähendamisele ning ei ole lihtsalt viis, kuidas ettevõtjad saaksid taotleda CO₂-neutraalsust ilma heitkoguseid tegelikult vähendamata. Seetõttu on oluline, et raamistik sisaldaks **rangeid standardeid süsiniku sidumise projektide jaoks, sealhulgas süsiniku sidumise kontrollimist ja projekti tegevuste pikaajalist järelevalvet**. Nii püsiv kui ka ajutine süsiniku sidumine võib aidata kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele, kuid erinevatel tingimustel, mis peaksid ajutise süsiniku sidumise puhul olema palju rangemad seoses seire-, aegumise ja vastutusnõuetega, et tagada üldsuse usaldus ja kliimaalane terviklikkus.

Tarbetu bürokraatia vältimiseks peab raamistik toimima ka tõhusalt ja tulemuslikult. See võiks hõlmata sertifitseerimisprotsessi lihtsustamist, projektide arendajate halduskoormuse vähendamist ning hõlpsasti võrreldava ja läbipaistva teabe, **sealhulgas ühtse liidu registri tagamist**. Samal ajal tuleks raamistik kavandada nii, et see soodustaks innovatsiooni ning võimaldaks arendada välja uusi ja tõhusamaid süsiniku sidumise tehnoloogiaid ja tavasid. Sellega luuakse kvaliteetne seire-, kontrolli- ja aruandlusraamistik ning see ei tohiks takistada süsiniku sidumise kasutamist käsitlevaid otsuseid, mida reguleeritakse asjakohaste õigusraamistikega. Selline lähenemisviis tagab järjepidevuse, väldib õigusaktide dubleerimist ja mis kõige tähtsam, võimaldab süsiniku sidumise kasutamise põhjalikku ja sihipärast hindamist eri kontekstides enne seda, kui tehakse regulatiivseid otsuseid selle kasutamise kohta, eelkõige ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ja LULUCFi raames tehtavate tulevaste läbivaatamiste käigus, mis on kokku lepitud nende õigusaktide hiljutiste läbivaatamiste käigus, hiljuti esitatud roheliste nõuete ettepanekus ja tulevastes 2040. aasta kliimaeesmärkide ettepanekutes.

Edukas süsiniku sidumise sertifitseerimise raamistik peaks olema huvitav ka erasektori jaoks. See võiks hõlmata stiimulite loomist ettevõtetele, et nad investeeriksid süsiniku sidumise projektidesse.

Kokkuvõttes on netonullheite eesmärkide saavutamiseks hädavajalik kehtestada kindel süsiniku sidumise sertifitseerimise raamistik ning see ei asenda kasvuhoonegaaside heite vajalikku vähendamist. Sellises raamistikus tuleb seada esikohale heitkoguste vähendamine, toetada kvaliteetset ja pikaajalist süsiniku sidumist, edendada innovatsiooni ja meelitada ligi investeringuid erasektorist. Seda tehes saame luua läbipaistva ja usaldusväärse süsiniku sidumise turu, mis toetab meie jõupingutusi kliimamuutuste vastu võitlemisel, luues samal ajal uusi investeerimis- ja innovatsioonivõimalusi.

LISA: ÜKSUSTE VÕI ISIKUTE LOETELU, KELLELT RAPORTÖÖR ON SAANUD TEAVET

Alljärgnev loetelu on koostatud üksnes vabatahtlikkuse alusel ja raportööri ainuvastutusel. Raportöör sai raportit projekti ettevalmistamisel teavet järgmistelt üksustelt:

Üksus ja/või isik
Associação Zero
ATIC
Barilla
Bellona
BioEnergy Europe
CAN Europe
Carboculture
Carbon Gap
Carbon Market Watch
Cembureau
CEPI
CEPS
Clean Air Task Force
Concito
Copa-cogeca
Corporate Europe Observatory
Drax Group
E3G
ECOS
Ecostandard
European Biochar Industry Consortium
European Confederation of Woodworking Industries
European Environmental Bureau
European Forest Owners
Fern
FoodDrink Europe
Gevo
Hydro
I4CE
ILO
Indigo
Negative Emmissions Platform
Paebbl
Permanent Representation of the Kingdom of the Netherlands to the European Union
PlasticsRecyclers Europe
Potsdam Institute
Stockholm Exergi
Swedenergy
SWP

The European Lime Association - EuLA
The Swedish Forest Industries Federation
UNDRR

31.8.2023

PÖLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu raamistik süsiniku sidumise sertifitseerimiseks (COM(2022)672 – C9-0399/2022 – 2022/0394(COD))

Arvamuse koostaja: Martin Hlaváček

LÜHISELGITUS

Süsinikku siduva majandamise tegevused, mis on ulatuslikumalt kasutusele võetud asjakohaste maa majandamise tavade kaudu, võivad ELi kliimaeesmärkide saavutamisele ulatuslikult kaasa aidata. Süsinikku siduva majandamise tegevustega peaksid põllumajandustootjad, metsaomanikud ja valdajad suutma luua lisaväärtust ning koosmõju mitte ainult keskkonnale, vaid ka ökosüsteemi teenustele ja elurikkusele, säilitades samal ajal ELi toiduga kindlustatuse. Selleks on vaja ELi tasandil välja töötada stabiilsed, vabatahtlikud, usaldusväärsed ja kättesaadavad süsteemid, millega põllumajandustootjate tegevust õiguslikult tunnustatakse, eriti kuna paljud põllumajandustootjad on tänapäeval huvitatud osalemisest mitmesugustes erineva usaldusväärsusega erasektori süsteemides.

Selleks tehakse arvamuse projektis ettepanek luua mõjus, atraktiivne ja usaldusväärne vabatahtlik raamistik süsinikku siduva majandamise sertifitseerimiseks, mis peaks tagama põllumajandustootjate huvi, tagama meie peamiste põllumajandus- ja keskkonnapoliitika põhimõtete järgimise ning piirama täiendavat halduskoormust ja kulusid. Samuti peaks see tagama ülemineku kehtivatelt sertifitseerimissüsteemidelt tulevasele ELi raamistikule, kui kvaliteedinõuded on täidetud.

Seepärast tehakse aruandes ettepanek lahutada süsiniku sidumise ja süsinikku siduva majandamise tegevus. See on tingitud põllumajanduse eripärast ja õiguslikust alusest ning säilitamise erinevast püsivusest. Nende kahe aspekti eristamisega kohandatakse süsinikku siduva majandamisega seotud lahendusi paremini põllumajanduse ja metsamajanduse tegelikkusega.

Põllumajanduses on raske rääkida ainult süsiniku sidumisest, ilma et tegeletaks kasvuhoonegaaside heite vähendamise, eriti metaani ja diämmastikoksiidi puhul. Keskendumine üksnes süsiniku sidumisele mõjutaks oluliselt põllumajandustootjate huvi vähendada põllumajandusettevõtete üldist kasvuhoonegaaside heidet. Muu kui CO₂ heite vähendamise käsitlemine üksnes kaasneva hüvena ei innusta põllumajandustootjaid piisavalt selles küsimuses suuremaid pingutusi tegema. See kahjustaks meie eesmärki, et põllumajandussektor tervikuna liiguks kiiremini keskkonnakestlikkuse suunas.

CO₂ säilitamise püsivust põllumajanduses tuleb objektiivselt käsitleda. Seotud süsiniku

vabanemise riski hindamiseks peaks komisjon iga süsinikku siduva majandamistegevuse puhul kindlaks tegema säilitamise ligikaudse püsivuse ja kehtestama selle põhjal iga tegevuse kohta diskontomäärad. See võimaldaks põllumajandustootjatel alustada süsinikku siduvat majandamist teadlikuna oma otsustega seotud püsivusest ja riskidest, ning ära jääksid ka pikaajalise seire ja kontrollimisega seotud koormus ja kulud.

Sertifitseerimismeetodite osas peaks komisjon esirinnas tegutsejatelt õppima, et poleks vaja täiesti tühjalt lehelt alustada. Samuti tuleks kehtestada selge ja õiguslikult usaldusväärne raamistik. Metoodika väljatöötamiseks tuleks kaasata ka eksperdid ja juba toimivates süsinikku siduva majandamise kavades osalevad põllumajandustootjad, et tagada parimate tavade vahetamine ja kasutuselevõtu määr.

Samuti peaksime kehtestama süsinikdioksiidi kompensatsiooni ja auditi hinnastandardi. Kui puuduvad suunised hinnastandardite ja auditite maksumuse kohta, on oht, et põllumajandustootjad ei võta neid kasutusele.

Süsinikku siduva majandamise süsteemide vastuvõtmisega seotud halduskulude ja tehingumaksumuse märkimisväärseks vähendamiseks tehakse raportis ettepanek kasutada olemasolevaid ELi haldusstruktuure. Selleks on parem, et liikmesriikide makseasutused võtaksid üle riikliku akrediteerimise asutuse rolli ning kasutaksid olemasolevat maatükkide identifitseerimise süsteemi andmebaasi süsinikku siduva majandamisega seotud kohustuste registreerimiseks ja suurima läbipaistvuse tagamiseks.

Vabatahtliku, kindla, usaldusväärse ja õiguslikult korrektse ELi süsinikku siduva majandamise sertifitseerimise raamistiku väljatöötamine sillutaks loogiliselt teed nii heitkoguste vähendamise kui ka süsiniku sidumise tunnustamisele kehtivates ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ning maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse raamistikes. See suurendaks veelgi kõigi väärtusahelas osalejate motivatsiooni. Et mitte piirata süsiniku sidumise ja vähendamise turustatavust, peaksid põllumajandustootjad piirduma üksnes 3. valdkonna heite vähendamisega.

MUUDATUSETTEPANEK

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval *keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse* komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Pealkiri 1

Komisjoni ettepanek

Ettepanek:
EUROOPA PARLAMENDI JA
NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega kehtestatakse liidu raamistik
süsiniku sidumise sertifitseerimiseks

Muudatusettepanek

Ettepanek:
EUROOPA PARLAMENDI JA
NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega kehtestatakse liidu raamistik
süsiniku sidumise *ja süsinikku siduva
majandamise sertifitseerimiseks*

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Volitus 1

Komisjoni ettepanek

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise
lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

Muudatusettepanek

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise
lepingut, eriti selle *artikli 43 lõiget 2 ja*
artikli 192 lõiget 1,

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Käesoleva määruse eesmärk on
töötada välja liidu vabatahtlik süsiniku
sidumise sertifitseerimise raamistik, et
soodustada süsiniku kvaliteetset sidumist,
mille puhul võetakse täielikult arvesse
elurikkuse ja nullsaaste eesmärke. See on
vahend, mis aitab täita Pariisi kokkuleppe
alusel seatud liidu eesmärke, eelkõige
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses
(EL) 2021/1119²⁴ sätestatud eesmärki

Muudatusettepanek

(3) Käesoleva määruse eesmärk on
töötada välja liidu vabatahtlik süsiniku
sidumise *ja süsinikku siduva
majandamise* sertifitseerimise raamistik, et
soodustada süsiniku kvaliteetset sidumist
*ning süsinikku siduva majandamisega
seoses kasvuhoonegaaside heite
vähendamist*, mille puhul võetakse
täielikult arvesse elurikkuse ja nullsaaste
eesmärke. See on vahend, mis aitab täita

saavutada 2050. aastaks ühiselt kliimanetraalsus. Liit on samuti võtnud kohustuse jõuda pärast 2050. aastat negatiivse heiteni. Oluline vahend, mille abil saab suurendada süsiniku sidumist maismaaökosüsteemides, on ***praegu läbivaatamisel olev*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/841²⁵. Läbivaatamine on kavandatud selleks, et seada liidule 2030. aastaks süsiniku netosidumise eesmärk 310 miljonit CO₂ ekvivalenttonni ja määrata igale liikmesriigile vastavad eesmärgid.

Pariisi kokkuleppe alusel seatud liidu eesmärgi, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119²⁴ sätestatud eesmärgi saavutada 2050. aastaks ühiselt kliimanetraalsus. Liit on samuti võtnud kohustuse jõuda pärast 2050. aastat negatiivse heiteni. ***Kooskõlas määrusega (EL) 2021/1119 tuleks esmatähtsaks pidada fossiilsete heitkoguste vähendamist, millega koos tuleb kliimanetraalsuse saavutamiseks suurendada süsiniku sidumist. Määruses (EL) 2021/119 märgitakse, et süsiniku sidumine hõlmab looduslikke ja tehnoloogilisi lahendusi.*** Oluline vahend, mille abil saab suurendada süsiniku sidumist maismaaökosüsteemides, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/841, ***mida on muudetud määrusega (EL) 2023/839.*** Läbivaatamine on kavandatud selleks, et seada liidule 2030. aastaks süsiniku netosidumise eesmärk 310 miljonit CO₂ ekvivalenttonni ja määrata igale liikmesriigile vastavad eesmärgid. ***Maakasutusel põhineva süsinikku siduva majandamise kohaldamisala peaks olema kooskõlas määrusega (EL) 2023/839 muudetud määruse (EL) 2018/841 kohaldamisalaga ja kõnealuse määruse kohase aruandlusega riiklikes kasvuhoonegaaside inventuurides, samuti määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osa kohase aruandlusega. Sellega seoses tuleks määruse (EL) 2023/839 kavandatava läbivaatamise käigus uurida ka seda, kuidas lisada süsinikku siduva majandamisega saavutatud süsiniku sidumine ELi ja riiklikesse eesmärkidesse. Lisaks peaks komisjon kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise puhul kaaluma, kuidas hõlmata need heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS). Kuni kogu ELi hõlmava roheväidete eeskirja jõustumiseni pürdub sertifitseeritud ühikute kasutamine kliimaväidetega ettevõtete tasandil. Seda piirab veelgi asjaolu, et see ei takista ega vähenda ettevõtte kasvuhoonegaaside***

heite vähendamise eesmärkide saavutamist.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhooonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhooonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhooonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhooonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Liidu sertifitseerimisraamistik aitab arendada liidus süsinikku siduvaid tegevusi, mille tulemuseks on üheselt mõistetav süsiniku netosidumisega seotud kasu ja mille puhul välditakse rohepesu. Süsinikku siduva majandamisega seoses peaks nimetatud sertifitseerimisraamistik soodustama ka **selliseid süsinikku siduvaid tegevusi, millel on elurikkuse seisukohast kaasnevad hüved ja mis aitavad seega saavutada liidu looduse taastamise määruses sätestatud looduse taastamise eesmärke**. Liidu sertifitseerimisraamistik on ülioluline selleks, et saavutada rahvusvahelistes lepingutes ja liidu õigusaktides liidule seatud kliimamuutuste leevendamise eesmärgid.

Muudatusettepanek

(4) Liidu sertifitseerimisraamistik aitab arendada liidus süsinikku siduvaid tegevusi, mille tulemuseks on üheselt mõistetav süsiniku netosidumisega seotud kasu ja mille puhul välditakse rohepesu. Süsinikku siduva majandamisega seoses peaks nimetatud sertifitseerimisraamistik soodustama ka **kasvuhooonegaaside heite vähendamist koos süsiniku sidumisega, sest need kaks on oma looduslikes tsüklites olemuslikult seotud. Kasvuhooonegaaside heite vähendamine nõuab süsiniku sidumisest erinevat arvestamis- ja sertifitseerimismeetodit**. Liidu sertifitseerimisraamistik on ülioluline selleks, et saavutada rahvusvahelistes lepingutes ja liidu õigusaktides liidule seatud kliimamuutuste leevendamise eesmärgid. **Liidu vabatahtlik**

*sertifitseerimisraamistik lähtub
käimasolevast avaliku ja erasektori tööst
seoses süsiniku sidumise
sertifitseerimisega ja annab sellesse oma
panuse.*

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Toetamaks käitajaid, kes soovivad teha lisajõupingutusi, et suurendada süsiniku sidumist kestlikul viisil, tuleks liidu sertifitseerimisraamistikus võtta arvesse erinevaid süsinikku siduvate tegevuste liike ning nende eripärasid ja keskkonnamõju. Seepärast tuleks käesolevas määruses selgelt määratleda süsiniku sidumine, süsinikku *siduvad* tegevused ja muud liidu sertifitseerimisraamistiku elemendid.

Muudatusettepanek

(5) Toetamaks käitajaid, kes soovivad teha lisajõupingutusi, et suurendada süsiniku sidumist kestlikul viisil, tuleks liidu sertifitseerimisraamistikus võtta arvesse erinevaid süsinikku siduvate *ja süsinikku siduva majandamise* tegevuste liike ning nende eripärasid ja keskkonnamõju. Seepärast tuleks käesolevas määruses selgelt määratleda süsiniku sidumine, süsinikku *siduv majandamine, süsinikku siduva majandamise säilitamine, kasvuhoonegaaside heite vähendamine, süsiniku sidumise ja süsinikku siduva majandamise* tegevused ja muud liidu sertifitseerimisraamistiku elemendid, *ning näha ette lai valik avaliku või erasektori rahastamisvõimalusi.*

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

(5a) Eelkõige seoses süsinikku siduva majandamisega peaks määrus väärtustama heite vähendamise projektidest tulenevat süsiniku sidumist ja kasvuhoonegaaside heite vähendamist, senikaua kui viimase suhtes ei kohaldata Euroopa tasandil siduvat „saastaja maksab“ põhimõtet. Eesmärk on tagada sertifitseerimise raamistikule

maavaldajate laialdane toetus, püüdes samas saavutada 2030. aastaks seatud ulatuslikke kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmäärke, mis on jätkuvalt prioriteet.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Käesolevas määruses tuleks sätestada nõuded, millele vastavat süsiniku sidumist võib liidu sertifitseerimisraamistiku alusel sertifitseerida. Selleks tuleks süsiniku sidumist täpselt ja usaldusväärselt kvantifitseerida ning sidumine tuleks saavutada üksnes selliste süsinikku siduvate tegevustega, mis annavad süsiniku netosidumisega seotud kasu, mis on täiendavad, mille eesmärk on säilitada süsinikku pikaajaliselt ning millel on kestlikkuseesmärkidele neutraalne mõju või mis pakuvad neid eesmäärke toetavaid kaasnevaid hüvesid. Lisaks peaks süsiniku sidumist auditeerima sõltumatu kolmas isik, et tagada sertifitseerimisprotsessi usutavus ja usaldusväärsus. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ²⁶ on kehtestatud liidu kohustuslikud CO₂ hinnastamise eeskirjad, millega reguleeritakse kõnealuse direktiiviga hõlmatud tegevusaladest tuleneva heite käsitlemist. Käesolev määrus ei tohiks piirata direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamist, välja arvatud seoses sellise säästlikust biomassist pärit heite sidumise sertifitseerimisega, mis on nimetatud direktiivi IV lisa kohaselt nullmääraga.

Muudatusettepanek

(6) Käesolevas määruses tuleks sätestada nõuded, millele vastavat süsiniku sidumist **ja kasvuhoonegaaside heite vähendamist süsinikku siduva majandamise raames** võib liidu sertifitseerimisraamistiku alusel sertifitseerida. Selleks tuleks süsiniku sidumist **ja kasvuhoonegaaside heidet süsinikku siduva majandamise käigus** täpselt ja usaldusväärselt kvantifitseerida, **võttes arvesse nende ebakindluse taset, et piirata atmosfäärist seotud CO₂ koguse ülehindamise ohtu;** ning sidumine tuleks saavutada üksnes selliste süsinikku siduvate tegevustega, mis annavad süsiniku netosidumisega seotud kasu, mis on täiendavad, mille eesmärk on säilitada süsinikku pikaajaliselt **või süsinikku siduva majandamise puhul ajutiselt** ning millel on kestlikkuseesmärkidele neutraalne mõju või mis pakuvad neid eesmäärke toetavaid kaasnevaid hüvesid. **Süsinikku siduva majandamise kaudu saavutatud süsiniku sidumine ja kasvuhoonegaaside heite vähendamine peaks olema maatükkide identifitseerimise süsteemi teabe alusel täpselt ja usaldusväärselt kvantifitseeritud; need peaksid olema täiendavad ja looma kaasnevaid hüvesid.** Lisaks peaks süsiniku sidumist **ja süsinikku siduvat majandamist** auditeerima sõltumatu kolmas isik, et tagada sertifitseerimisprotsessi usutavus ja usaldusväärsus. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ²⁶ on kehtestatud liidu kohustuslikud CO₂

hinnastamise eeskirjad, millega reguleeritakse kõnealuse direktiiviga hõlmatud tegevusaladest tuleneva heite käsitlemist. Käesolev määrus ei tohiks piirata direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamist, välja arvatud seoses sellise säästlikust biomassist pärit heite sidumise sertifitseerimisega, mis on nimetatud direktiivi IV lisa kohaselt nullmääraga.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6a) Biosöe tootmine peaks vastama rangetele säästlikkuse kriteeriumidele, nagu need, mis on sätestatud Euroopa biosöesertifikaadis, ning hõlmama olelusringi ja sisendi hankimise mõjuhinnangut, mille on esitanud kolmas isik. Mullas kasutamiseks on ELi väetisetoodete määruuses sätestatud piirmäärad ohutu kasutamise ja ladustamise tagamiseks. Muude rakenduste, näiteks materjalides kasutamise piirmäärad on sätestatud Euroopa biosöe sertifikaadis.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

(7) Süsinikku siduv tegevus peaks andma süsiniku netosidumisega seotud kasu, mis näitab, et tegevusel on kliimale positiivne mõju. Süsiniku netosidumisega seotud kasu tuleks arvutada kahes etapis. Esiteks peaksid käitajad arvutama süsiniku täiendava sidumise, mis on saavutatud süsinikku siduva tegevuse tulemusel võrreldes lähtetasemega. Eelistada tuleks standardlähtetaset, mis kajastab võrreldavate tegevuste tavapärasest toimet sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning geograafilistes asukohtades, sest niiviisi tagatakse objektiivsus, vähendatakse nõuete täitmisega seotud ja muid halduskulusid ning tunnustatakse positiivselt esmatagetsejaid, kes juba viivad ellu süsinikku siduvat tegevust. Süsinikku siduva majandamise kontekstis tuleks edendada olemasoleva digitehnoloogia, sealhulgas elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemide, kaugseire, tehisintellekti ja masinõppe, samuti elektrooniliste kaartide kasutamist, et vähendada lähtetasemete määramise ning süsinikku siduvate tegevuste seire kulusid. Kui aga sellist standardlähtetaset ei ole võimalik määrata, võib kasutada projektipõhist lähtetaset, mis põhineb käitaja individuaalsetel tulemustel. Selleks et kajastada sotsiaalset, majanduslikku, keskkonnaalast ja tehnoloogia arengut ning ergutada kestvaid püüdlusi, mis oleksid kooskõlas Pariisi kokkuleppega, tuleks lähtetasemeid korrapäraselt ajakohastada.

(7) **Sertifitseeritud** süsinikku siduv **ja süsinikku siduva majandamise** tegevus peaks andma süsiniku netosidumisega seotud kasu, mis näitab, et tegevusel on kliimale positiivne mõju. Süsiniku netosidumisega seotud kasu tuleks arvutada kahes etapis. Esiteks peaksid käitajad arvutama süsiniku täiendava sidumise, mis on saavutatud süsinikku siduva tegevuse tulemusel võrreldes lähtetasemega. **Süsinikku siduva majandamise puhul peaksid käitajad lisaks kvantifitseerima kasvuhoonegaaside heite vähendamise koguse võrreldes lähtetasemega.** Eelistada tuleks standardlähtetaset, mis kajastab võrreldavate tegevuste tavapärasest toimet sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning geograafilistes asukohtades, sest niiviisi tagatakse objektiivsus, vähendatakse nõuete täitmisega seotud ja muid halduskulusid ning tunnustatakse positiivselt esmatagetsejaid, kes juba viivad ellu süsinikku siduvat tegevust. Süsinikku siduva majandamise kontekstis tuleks edendada olemasoleva digitehnoloogia, sealhulgas elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemide, kaugseire, **uudsete kohalike süsiniku kvantifitseerimise süsteemide**, tehisintellekti ja masinõppe, samuti elektrooniliste kaartide kasutamist, et vähendada lähtetasemete määramise ning süsinikku siduvate tegevuste seire kulusid. Kui aga sellist standardlähtetaset ei ole võimalik määrata, võib kasutada projektipõhist lähtetaset, mis põhineb käitaja individuaalsetel tulemustel. **Andmekaitse nõuded peaksid olema ranged, kuna suure osa kogutud andmetest võivad moodustada isikuandmed.** Selleks et kajastada sotsiaalset, majanduslikku, keskkonnaalast ja tehnoloogia arengut ning ergutada kestvaid püüdlusi, mis oleksid kooskõlas Pariisi kokkuleppega, tuleks lähtetasemeid

korrapäraselt ajakohastada, *hoides samas halduskoormust mõistlikul tasemel, eelkõige üksikkäitajate jaoks.*

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Teise sammuna tuleks süsiniku netosidumisega seotud kasu kvantifitseerimisel maha arvata kasvuhoonegaaside heite mis tahes suurenemine, mis on süsinikku siduva tegevuse elluviimisega seotud. Heide, mida tuleks arvesse võtta, hõlmab otseheidet, näiteks sellist, mis tuleneb suuremast kasutatud väetise-, kütuse- või energiakogusest, ja kaudset heidet, näiteks sellist, mis tekib maakasutuse muutuse tagajärjel, millega kaasneb põllumajandusliku tootmise kõrvaletõrjumise tõttu omakorda oht toiduga kindlustatusele. **Süsinikku siduva tegevuse tulemusel saavutatud kasvuhoonegaaside heite vähenemist ei tohiks süsiniku netosidumisega seotud kasu kvantifitseerimisel arvesse võtta, vaid seda tuleks pidada kaasnevaks hüveks, mis aitab täita kliimamuutuste leevendamise seotud kestlikkuseesmärki; sertifikaatidel kajastamisega võib kasvuhoonegaaside heite vähenemine (nagu ka muud kestlikkusega seotud kaasnevad hüved) suurendada sertifitseeritud seotud süsiniku väärtust.**

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Süsinikku siduva tegevuse tulemuseks on süsiniku netosidumisega

Muudatusettepanek

(8) Teise sammuna tuleks süsiniku netosidumisega seotud kasu kvantifitseerimisel maha arvata kasvuhoonegaaside heite mis tahes suurenemine, mis on süsinikku siduva tegevuse elluviimisega seotud. Heide, mida tuleks arvesse võtta, hõlmab otseheidet, näiteks sellist, mis tuleneb suuremast kasutatud väetise-, kütuse- või energiakogusest, ja kaudset heidet, näiteks sellist, mis tekib maakasutuse muutuse tagajärjel, millega kaasneb põllumajandusliku tootmise kõrvaletõrjumise tõttu omakorda oht toiduga kindlustatusele. **Kaasnevate hüvede kajastamine sertifikaatidel võib suurendada süsinikku siduva majandamise toetuse väärtust. Süsinikku siduva majandamisega seotud tegevuste puhul võetakse tegevuse süsiniku netosidumisega seotud kasus arvesse kasvuhoonegaaside heite vähendamist.**

seotud kasu siis, kui lähtetasemest suurem süsinikusidumine ületab kasvuhoonegaaside heite mis tahes suurenemise, mille süsinikku siduva tegevuse elluviimine on põhjustanud. Näiteks sellise tegevuse puhul, mille korral süsinik säilitatakse püsivalt seda maa alla juhtides, peaks püsivalt säilitatud süsiniku kogus olema suurem kui tööstusprotsessist tekkiv energiaga seotud kasvuhoonegaaside heide. Süsinikku siduva majandamise puhul peaks metsastamise tulemusel seotud süsiniku **kogus** või turbaalade taassoostamise abil pinnases hoitava süsiniku **kogus** olema suurem kui süsinikku siduva tegevuse elluviimisel kasutatud masinate heide või maakasutuse kaudsest muutusest tulenev heide, mida võib põhjustada CO₂ leke.

seotud kasu siis, kui lähtetasemest suurem süsinikusidumine ületab kasvuhoonegaaside heite mis tahes suurenemise, mille süsinikku siduva tegevuse elluviimine on põhjustanud. Näiteks sellise tegevuse puhul, mille korral süsinik säilitatakse püsivalt seda maa alla juhtides, peaks püsivalt säilitatud süsiniku kogus olema suurem kui tööstusprotsessist tekkiv energiaga seotud kasvuhoonegaaside heide. Süsinikku siduva majandamise puhul peaks **süsiniku netosidumisega seotud kasu** metsastamise tulemusel seotud süsiniku või turbaalade taassoostamise abil pinnases hoitava süsiniku **puhul** olema **positiivne ja** suurem kui süsinikku siduva tegevuse elluviimisel kasutatud masinate heide või maakasutuse kaudsest muutusest tulenev heide, mida võib põhjustada CO₂ leke.

Põllumajandustootjad, metsaomanikud ja valdajad peaksid püüdma vähendada kasvuhoonegaaside heidet, mida kvantifitseeritakse ja arvestatakse süsinikku siduva majanduse süsiniku netosidumisega seotud kasu hulgas.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Süsiniku sidumist tuleks kvantifitseerida asjakohaselt, täpselt, täielikult, järjepidevalt ja võrreldaval viisil. Mõõtemääramatusest tuleks nõuetekohaselt teatada ja seda tuleks arvesse võtta, et piirata atmosfäärist seotud süsinikdioksiidi koguse ülehindamise riski. Süsinikku siduva majandamisega saavutatud sidumist tuleks kvantifitseerida suure **täpsusega**, et tagada kõrgeim kvaliteet ja vähendada võimalikult palju määramatust. Lisaks **tuleb** liidu kliima- ja elurikkuseesmärkide vahelise koostoime soodustamiseks **nõuda** tõhusamat maa seiret, mis aitab kaitsta ja parandada süsiniku looduspõhise sidumise

Muudatusettepanek

(10) Süsiniku sidumist tuleks kvantifitseerida asjakohaselt, täpselt, täielikult, järjepidevalt ja võrreldaval **ning selgelt määratletud** viisil. Mõõtemääramatusest tuleks nõuetekohaselt teatada ja seda tuleks arvesse võtta, et piirata atmosfäärist seotud süsinikdioksiidi koguse ülehindamise riski. Süsinikku siduva majandamisega saavutatud sidumist tuleks kvantifitseerida suure **täpsuse ja läbipaistvusega ning kinnitatud ja järjepidevate kriteeriumide alusel**, et tagada kõrgeim kvaliteet ja vähendada võimalikult palju määramatust. Lisaks **on** liidu kliima- ja elurikkuseesmärkide

vastupidavust kogu liidus. Heitkoguste ja sidumise satelliit- ja kohapealne seire ning sellekohane aruandlus peab olema nende lähenemisviisidega tihedalt seotud, sellises seires ja aruandluses tuleb kasutada parimal viisil ära liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat, kasutades täielikult ära juba olemasolevaid vahendeid, ning selles tuleks tagada kooskõla kasvuhoonegaaside riiklike inventuuridega.

vahelise koostoime soodustamiseks **vaja** tõhusamat maa seiret, mis aitab kaitsta ja parandada süsiniku looduspõhise sidumise vastupidavust kogu liidus. Heitkoguste ja sidumise satelliit- ja kohapealne seire ning sellekohane aruandlus peab olema nende lähenemisviisidega tihedalt seotud, sellises seires ja aruandluses tuleb kasutada parimal viisil ära liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat, kasutades täielikult ära juba olemasolevaid vahendeid, ning selles tuleks tagada kooskõla kasvuhoonegaaside riiklike inventuuridega.

Muudatusettepanek 13 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Põhjendus 11**

Komisjoni ettepanek

(11) Selleks et liidu sertifitseerimisraamistik annaks stiimuli siduda süsinikku rohkem kui saavutataks tavapäraste tavadega, peaks süsinikku siduv tegevus olema täiendav. Seetõttu peaks selline tegevus kätkema endas enamat kui kohustuslike nõuetega ette nähtud, st käitajad peaksid tegelema tegevusega, mida kohaldatav õigus neilt juba ei nõua. Lisaks peaks süsinikku siduvat tegevust ajendama sertifitseerimisega kaasnev ergutav mõju. Selline mõju esineb siis, kui tänu sertifitseerimisele saadav võimalik tulu annab stiimuli muuta käitaja tegutsemist selliselt, et ta hakkab ellu viima täiendavat süsinikku siduvat tegevust, et saavutada süsiniku täiendav sidumine.

Muudatusettepanek

(11) Selleks et liidu sertifitseerimisraamistik annaks stiimuli siduda süsinikku **ja vähendada kasvuhoonegaaside heidet** rohkem kui saavutataks tavapäraste tavadega, peaks süsinikku siduv **ning süsinikku siduva majandamise** tegevus olema täiendav. Seetõttu peaks selline tegevus kätkema endas enamat kui kohustuslike nõuetega ette nähtud, st käitajad peaksid tegelema tegevusega, mida kohaldatav õigus neilt juba ei nõua. Lisaks peaks süsinikku siduvat tegevust **ja süsinikku siduvat majandamist** ajendama sertifitseerimisega kaasnev ergutav mõju **ning käitajatel peaks olema võimalik vabatahtlikkuse alusel kasutusele võtta lisatulu andvaid tavasid**. Selline mõju esineb siis, kui tänu sertifitseerimisele saadav võimalik tulu annab stiimuli muuta käitaja tegutsemist selliselt, et ta hakkab ellu viima täiendavat süsinikku siduvat tegevust, et saavutada süsiniku täiendav sidumine.

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Standardlähettase peaks kajastama seadusjärgseid ja turutingimusi, milles süsinikku siduvat tegevust ellu viiakse. Kui käitajat kohustab süsinikku siduvat tegevust ellu viima kohaldatav õigus või kui tegevuse jaoks ei ole vaja mingit stiimulit, kajastuvad tegevuse tulemused lähettasemes. Seepärast tuleks eeldada, et süsinikku siduv tegevus on täiendav siis, kui selle tulemusena seotakse süsinikku üle sellise lähettaseme. Standardlähettaseme kasutamine peaks seega lihtsustama käitajate jaoks täiendavuse tõendamist. Seetõttu peaks see vähendama sertifitseerimisprotsessi halduskoormust, mis on eriti oluline väikemaavaldajate jaoks.

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Atmosfääris sisalduv ja biogeenne süsinik, mis on kogutud ja säilitatud süsinikku siduva tegevuse teel, võib looduslikel ja inimtekkelistel põhjustel tagasi atmosfääri vabaneda. Seetõttu **peaksid käitajad** võtma selle riski maandamiseks kõik asjakohased ennetusmeetmed ja nõuetekohaselt jälgima, et süsinikku säilitatakse kogu seireperioodil, mis on asjaomase süsinikku siduva tegevuse jaoks ette nähtud.

Muudatusettepanek

(12) Standardlähettase peaks kajastama seadusjärgseid ja turutingimusi, milles süsinikku siduvat tegevust **või süsinikku siduva majandamise tegevust** ellu viiakse. Kui käitajat kohustab süsinikku siduvat tegevust ellu viima kohaldatav õigus või kui tegevuse jaoks ei ole vaja mingit stiimulit, kajastuvad tegevuse tulemused lähettasemes. **Süsiniku põllumajandusliku säilitamise puhul põllumaa mineraalmuldades võib standardset lähtealust pidada fikseerituks, kuna praegused süsiniku sidumise määrad ELi mineraalmuldades on keskmiselt nullilähedased.** Seepärast tuleks eeldada, et süsinikku siduv tegevus on täiendav siis, kui selle tulemusena seotakse süsinikku üle sellise lähettaseme. Standardlähettaseme kasutamine peaks seega lihtsustama käitajate jaoks täiendavuse tõendamist. Seetõttu peaks see vähendama sertifitseerimisprotsessi halduskoormust, mis on eriti oluline väikemaavaldajate jaoks.

Muudatusettepanek

(13) Atmosfääris sisalduv ja biogeenne süsinik, mis on kogutud ja säilitatud süsinikku siduva tegevuse teel, võib looduslikel ja inimtekkelistel põhjustel tagasi atmosfääri vabaneda. **Süsiniku sidumise eri liigid erinevad nii eemaldamise protsessi, säilitamiskeskkonna kui ka säilitamise aja poolest, mis võib varieeruda aastakümnetest ja sajanditest süsinikku siduva majandamise või teatud toodetes**

Sertifitseeritud süsinikusidumise kehtivus peaks sõltuma süsiniku säilitamise eeldatavast kestusest ja asjaomase süsinikku siduva tegevusega seostatavatest süsiniku vabanemise riskidest. Tegevus, mille tulemusel säilitatakse süsinik geoloogilistes formatsioonides, **annab** piisava kindluse, et süsinik on säilitatud väga pika ajaks, s.o mitmeks sajandiks, ja seega võib seda pidada süsiniku püsivaks säilitamiseks. Süsinikku siduva majandamise või toodetes süsiniku säilitamise puhul esineb suurem risk, et süsinik lastakse tahtlikult või tahtmatult tagasi atmosfääri. Selle riski arvessevõtmiseks tuleks süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise teel saavutatud sertifitseeritud süsinikusidumisele seada kehtivusaja **lõppkuupäev, mis vastab asjaomase seireperioodi lõpule. Pärast seda tuleks eeldada, et süsinik on tagasi atmosfääri vabanenud, välja arvatud juhul, kui käitaja tõendab katkematu seire abil, et süsinikku säilitatakse jätkuvalt.**

säilitamise puhul kuni püsiva säilitamiseni geoloogilistes formatsioonides. Seetõttu tuleks selliste tegevuste kohta kehtestada erinevad reeglid. Nii alaline kui ka ajutine süsiniku sidumine võib kliimaeesmärkide saavutamisele kaasa aidata, kuid eri tingimustel. Käitajaid tuleks julgustada võtma selle riski maandamiseks kõik asjakohased ennetusmeetmed ja nõuetekohaselt jälgima, et süsinikku säilitatakse kogu seireperioodil, mis on asjaomase süsinikku siduva tegevuse jaoks ette nähtud. Sertifitseeritud süsinikusidumise kehtivus peaks sõltuma süsiniku säilitamise eeldatavast kestusest ja asjaomase süsinikku siduva tegevusega seostatavatest süsiniku vabanemise riskidest. Muude võimaluste hulgas annab tegevus, mille tulemusel säilitatakse süsinik geoloogilistes formatsioonides, piisava kindluse, et süsinik on säilitatud väga pika ajaks, s.o mitmeks sajandiks, ja seega võib seda pidada süsiniku püsivaks säilitamiseks. Süsinikku siduva majandamise või toodetes süsiniku säilitamise puhul esineb suurem risk, et süsinik lastakse tahtlikult või tahtmatult tagasi atmosfääri. Selle riski arvessevõtmiseks ei tuleks süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise teel saavutatud sertifitseeritud süsinikusidumisele seada kehtivusaja lõppkuupäeva, vaid seda tuleks sertifitseerimise meetodites lisaks määratleda iga süsinikku siduva majandamise tegevuse kohta. Süsiniku säilitamise pöörduvuse riski tuleks arvesse võtta sertifitseerimissüsteemiga hallatavasse reservi paigutatavate ühikute protsendimääras, nagu on sätestatud delegeeritud õigusaktis süsinikku siduva majandamise tegevuste kaupa. Süsiniku sidumise portfelli halduritel võiks olla ka võimalus kasutada proportsionaalset vastutusmehhanismi, millega jälgitakse kogu portfelli pikaajalisust, näiteks kaugseire ja in situ proovivõtutehnoloogia kombineerimise teel.

Põllumajandustootjaid ei tohiks heidutada tegelemast süsinikku ajutiselt säilitava süsinikku siduva majandamisega, sest selline tegevus võib lähemas perspektiivis siduda märkimisväärses koguses süsinikku. Süsiniku ajutise säilitamise pöördumise riski saab käsitleda selliste vahendite abil nagu ühishfondid, kindlustus- või mahahindlussüsteemid.

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Lisaks meetmetele, mille eesmärk on vähendada seireperioodil süsiniku tagasi atmosfääri vabanemise riski, tuleks süsiniku vabanemise juhtude käsitlemiseks kehtestada asjakohased vastutusmehhanismid. Sellised mehhanismid võivad hõlmata näiteks süsinikusidumisühikute mahaarvamist, ühiseid süsinikusidumisühikute puhvreid või kontosid ning eelkindlustusmehhanisme. Kuna CO₂ maapõues säilitamise ja lekkega seotud vastutusmehhanismid ja parandusmeetmed on juba sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2003/87/EÜ ja 2009/31/EÜ,²⁷ tuleks kohaldada neid vastutusmehhanisme ja parandusmeetmeid, et vältida topeltreguleerimist.

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse

Muudatusettepanek

(14) Lisaks meetmetele, mille eesmärk on vähendada seireperioodil süsiniku tagasi atmosfääri vabanemise riski, tuleks süsiniku vabanemise juhtude käsitlemiseks kehtestada asjakohased vastutusmehhanismid, **arvestades äärmuslikke ilmastikunähtusi ja vääramatu jõu juhtumeid, mis võivad mõjutada maakasutusel põhinevat süsiniku säilitamist.** Sellised mehhanismid võivad hõlmata näiteks süsinikusidumisühikute **või süsinikku siduva majandamise süsinikusidumisühikute** mahaarvamist, **ühisfonde**, ühiseid **süsinikusidumisühikute või või süsinikku siduva majandamise** süsinikusidumisühikute puhvreid või kontosid ning eelkindlustusmehhanisme. Kuna CO₂ maapõues säilitamise ja lekkega seotud vastutusmehhanismid ja parandusmeetmed on juba sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2003/87/EÜ ja 2009/31/EÜ,²⁷ tuleks kohaldada neid vastutusmehhanisme ja parandusmeetmeid, et vältida topeltreguleerimist.

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse

süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

Muudatusettepanek 17 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Põhjendus 15**

Komisjoni ettepanek

(15) Süsinikku siduvatel tegevustel on suur potentsiaal pakkuda kestlikkuse seisukohast kõigile kasulikke lahendusi, isegi kui kompromisse ei saa välistada. Seepärast on asjakohane kehtestada kestlikkuse miinimumnõuded tagamaks, et süsinikku siduv tegevus avaldaks kestlikkuseesmärkidele, s.o kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine, vee ja mereressursside kestlik kasutamise ja kaitse, üleminek ringmajandusele ning saastuse vältimine ja tõrje, neutraalset mõju või pakuks neid toetavaid kaasnevaid hüvesid. Need kestlikkusnõuded peaksid asjakohasel juhul ja kohalikke tingimusi arvesse võttes **tuginema** komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2021/2139²⁸ sätestatud tehniliste sõelumiskriteeriumidele, mille alusel otsustatakse, kas metsa majandamine ja CO₂ püsiv maapõues säilitamine vastavad olulise kahju ärahoidmise põhimõttele, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001²⁹ artiklis 29 metsa ja põllumajandusliku biomassi tooraine suhtes sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele. Tavasid, mis avaldavad elurikkusele kahjulikku mõju, näiteks monokultuursete metsaistanduste kasvatamine, ei tohiks sertifitseerimisel arvesse võtta.

süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

Muudatusettepanek

(15) Süsinikku siduvatel **ja süsinikku siduva majandamise** tegevustel on suur potentsiaal pakkuda kestlikkuse seisukohast kõigile kasulikke lahendusi, isegi kui kompromisse ei saa välistada. Seepärast on asjakohane kehtestada **keskkonna, majandusliku ja sotsiaalse** kestlikkuse miinimumnõuded tagamaks, et süsinikku siduv tegevus avaldaks kestlikkuseesmärkidele, s.o kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine, vee ja mereressursside kestlik kasutamise ja kaitse, **mulla kvaliteedi kaitse ning erosiooni takistamine, põllumajanduslik tootlikkus, tootekvaliteet, käitajate õiglane tasustamine, töökohtade kaitse**, üleminek **biopõhisele** ringmajandusele ning saastuse vältimine ja tõrje, neutraalset mõju või pakuks neid toetavaid kaasnevaid hüvesid. **Käesoleva määruse rakendamine ei tohi ohtu seada põllumajandus- ja metsandusettevõtete tootmissuutlikkust ning ühtlasi peab see pakkuma põllumajandustootjatele uusi majanduslikke võimalusi. Seetõttu peaks süsinikku siduval majandamisel olema toidu tootmisele ja toiduga varustamisele liidus ja kolmandates riikides neutraalne mõju.** Need kestlikkusnõuded peaksid asjakohasel juhul ja kohalikke tingimusi arvesse võttes **vastama** komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2021/2139²⁸

sätestatud tehnilistele
sõelumiskriteeriumidele, mille alusel
otsustatakse, kas metsa majandamine ja
CO₂ püsiv maapõues säilitamine vastavad
olulise kahju ärahoidmise põhimõttele.
***Süsinikku siduva majandamisega seotud
tegevused peaksid looma positiivseid
kaasnevaid hüvesid vähemalt ühe
kehtestatud täiendava tava puhul, nagu
vee kvaliteedi ennetamine ja
parandamine, mulla kvaliteedi kaitse ja
erosiooni vältimine, põllumajanduse
tootlikkus, toodete kvaliteet, käitajate
õiglane tasustamine, bioloogilise
mitmekesisuse kaitse ja muu.***

²⁸ Komisjoni 4. juuni 2021. aasta
delegeeritud määrus (EL) 2021/2139,
millega täiendatakse Euroopa Parlamendi
ja nõukogu määrust (EL) 2020/852,
kehtestades tehnilised
sõelumiskriteeriumid, millega määratakse
kindlaks, millistel tingimustel võib
majandustegevust pidada kliimamuutuste
leevendamisele või nendega kohanemisele
oluliselt kaasa aitavaks, ja mille alusel
otsustatakse, ega see majandustegevus ei
kahjusta oluliselt muid keskkonnanäesmärke
(ELT L 442, 9.12.2021, lk 1).

²⁹ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu
11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL)
2018/2001 taastuvatest energiaallikatest
toodetud energia kasutamise edendamise
kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).***

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Majandamistavad, millega seotakse
atmosfäärist CO₂, aitavad ***saavutada***
kliimanetraalsuse ***eesmärki*** ja ***nende eest***
tuleks pakkuda tasu kas ühise
põllumajanduspoliitika (ÜPP) või muude

²⁸ Komisjoni 4. juuni 2021. aasta
delegeeritud määrus (EL) 2021/2139,
millega täiendatakse Euroopa Parlamendi
ja nõukogu määrust (EL) 2020/852,
kehtestades tehnilised
sõelumiskriteeriumid, millega määratakse
kindlaks, millistel tingimustel võib
majandustegevust pidada kliimamuutuste
leevendamisele või nendega kohanemisele
oluliselt kaasa aitavaks, ja mille alusel
otsustatakse, ega see majandustegevus ei
kahjusta oluliselt muid keskkonnanäesmärke
(ELT L 442, 9.12.2021, lk 1).

Muudatusettepanek

(16) Majandamistavad, millega seotakse
atmosfäärist CO₂ ***või vähendatakse***
kasvuhoonegaaside heidet, aitavad ***kaasa***
kliimanetraalsuse ***eesmärgi***
saavutamisele ja ***toovad ökosüsteemidele,***

avaliku või erasektori algatuste kaudu. **Eelkõige tuleks käesolevas määruses võtta arvesse majandamistavasid, millele on osutatud kestlikke süsinikuringeid käsitlevas teatises³⁰.**

bioloogilisele mitmekesisusele ja kliimamuutustega kohanemisele kaasnevaid hüvesid ning nende eest tuleks pakkuda tasu avaliku või erasektori algatuste kaudu, nagu kestlik erarahastamine, vabatahtlikud süsinikuturud ja toodete kohta esitatavad väited, või neid turustada lubatud heitkoguse ühikute süsteemis. Tagamaks, et süsinikku siduva majandamise ühikud kujutavad endast põllumajandustootjatele täiendavat sissetulekuallikat, tuleks ühikuid rahastada ÜPP-välise vahenditega, kuna ÜPP võib katta süsinikku siduva majandamise alustamise kulud.

³⁰ Komisjoni teatis „Kestlikud süsinikuringed“ (COM (2021) 800).

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Käitajad või käitajarühmad võivad teatada kaasnevatest hüvedest, mis aitavad saavutada kestlikkuseesmärke rohkem kui oleks võimalik vaid kestlikkuse miinimumnõudeid täites. Selleks peaks nende aruandlus vastama komisjoni välja töötatud sertifitseerimismeetoditele, mis on kohandatud erinevatele süsinikku siduvatele tegevustele. Sertifitseerimismeetodid peaksid nii palju kui võimalik andma stiimuli luua elurikkusega seotud kaasnevaid hüvesid, mis ületavad kestlikkuse miinimumnõudeid. Need täiendavad kaasnevad hüved suurendavad sertifitseeritud seotud süsiniku majanduslikku väärtust ja käitajate tulu. **Neil kaalutlustel on asjakohane, et komisjon peaks esmatähtsaks kohandatud sertifitseerimismeetodite väljatöötamist selliste süsinikku siduvate**

Muudatusettepanek

(17) Käitajad või käitajarühmad võivad teatada **sotsiaalses, keskkonna- ja majandusvaldkonnas** kaasnevatest hüvedest, mis aitavad saavutada kestlikkuseesmärke rohkem kui oleks võimalik vaid kestlikkuse miinimumnõudeid täites. Selleks peaks nende aruandlus vastama komisjoni välja töötatud sertifitseerimismeetoditele, mis on kohandatud erinevatele süsinikku siduvatele tegevustele. Sertifitseerimismeetodid peaksid nii palju kui võimalik andma stiimuli luua elurikkusega seotud kaasnevaid hüvesid, mis ületavad kestlikkuse miinimumnõudeid. Need täiendavad kaasnevad hüved suurendavad sertifitseeritud seotud süsiniku majanduslikku väärtust ja käitajate tulu.

majandamistegevuste jaoks, mis toovad elurikkuse seisukohast märkimisväärseid kaasnevaid hüvesid.

Muudatusettepanek 20
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) On asjakohane töötada erinevate süsinikku siduvate tegevuste jaoks välja üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid, et kohaldada käesolevas määruuses sätestatud kvaliteedikriteeriume ühtlustatud, kontrollitaval ja võrreldaval viisil. Need meetodid peaksid tagama süsinikku siduvast tegevusest tuleneva süsiniku **netosidumisega** seotud kasu usaldusväärse ja läbipaistva sertifitseerimise, mille puhul välditakse käitajatele või käitajarühmadele, eelkõige väikepõllumajandustootjatele ja -metsaomanikele ebaproportsionaalse halduskoormuse tekitamist. Selleks tuleks komisjonile anda õigus täiendada käesolevat määrust delegeeritud õigusaktidega, millega kehtestatakse erinevate süsinikku siduvate tegevuste jaoks üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid. Need meetodid tuleks välja töötada tihedas koostöös süsiniku sidumise eksperdirühma ja kõigi teiste huvitatud osalejatega. Meetodid peavad põhinema parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel, tuginema süsiniku sidumise sertifitseerimise valdkonnas olemasolevatele avaliku ja erasektori süsteemidele ja meetoditele ning neis tuleks arvesse võtta kõiki asjakohaseid liikmesriikide ja liidu tasandil vastu võetud standardeid ja eeskirju.

Muudatusettepanek

(18) On asjakohane töötada erinevate süsinikku siduvate **ja süsinikku siduva majandamise** tegevuste jaoks välja üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid, et kohaldada käesolevas määruuses sätestatud kvaliteedikriteeriume ühtlustatud, kontrollitaval ja võrreldaval viisil. Need meetodid peaksid **kooskõlas kinnitatud ja järjepidevate ELi kriteeriumidega** tagama süsinikku siduvast **või süsinikku siduva majandamise** tegevusest tuleneva süsiniku **netosidumisega** seotud kasu usaldusväärse ja läbipaistva sertifitseerimise, mille puhul välditakse käitajatele või käitajarühmadele, eelkõige väikepõllumajandustootjatele ja -metsaomanikele ebaproportsionaalse halduskoormuse tekitamist. Selleks tuleks komisjonile anda õigus täiendada käesolevat määrust delegeeritud õigusaktidega, millega kehtestatakse erinevate süsinikku siduvate tegevuste jaoks üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid. Need meetodid tuleks välja töötada tihedas koostöös süsiniku sidumise eksperdirühma ja kõigi teiste huvitatud osalejatega. Meetodid peavad põhinema parimatel **ja uusimatel kättesaadavatel** teaduslikel tõenditel **ning kohalikul olukorral**, tuginema süsiniku sidumise sertifitseerimise valdkonnas olemasolevatele avaliku ja erasektori süsteemidele ja meetoditele ning neis tuleks arvesse võtta kõiki asjakohaseid liikmesriikide ja liidu tasandil vastu võetud standardeid ja eeskirju. **Nende meetodite väljatöötamine peaks hõlmama tõendite esitamise kutset meetodite projekteerimise toetamiseks ja tagasiside andmise kutset**

kavandatud meetodite kohta, andes kõigile huvitatud sidusrühmadele võimaluse kaasa rääkida.

Muudatusettepanek 21
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Selleks et sertifitseerimisprotsess oleks usutav ja usaldusväärne, peaks süsinikku siduvat tegevust auditeerima sõltumatu kolmas isik. Eelkõige tuleks enne süsinikku siduva tegevuse elluviimist teha esmane sertifitseerimisaudit, et tõendada tegevuse vastavust käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriumidele, sealhulgas eeldatava süsiniku netosidumisega seotud kasu õiget kvantifitseerimist. Süsinikku siduva tegevuse suhtes tuleks samuti teha perioodilisi uuestisertifitseerimisauditeid, et tõendada saavutatud süsinikusidumise nõuetele vastavust. Selleks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada süsinikku siduva tegevuse kirjelduse ning sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruande struktuur, tehnilised üksikasjad ning miinimumteave, mida need peavad sisaldama.

Muudatusettepanek 22
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Selleks et kliimamuutuste leevendamise meetmeid saaks kulutõhusalt rakendada ja et tagada maavaldajate

Muudatusettepanek

(19) Selleks et sertifitseerimisprotsess oleks usutav ja usaldusväärne, peaks süsinikku siduvat **ning süsinikku siduva majandamise** tegevust auditeerima sõltumatu kolmas isik. Eelkõige tuleks enne süsinikku siduva **ja süsinikku siduva majandamise** tegevuse elluviimist teha esmane sertifitseerimisaudit, et tõendada tegevuse vastavust käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriumidele, sealhulgas eeldatava süsiniku netosidumisega seotud kasu õiget kvantifitseerimist. Süsinikku siduva **ning süsinikku siduva majandamise** tegevuse suhtes tuleks samuti teha perioodilisi uuestisertifitseerimisauditeid, et tõendada saavutatud süsinikusidumise nõuetele vastavust. Selleks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada süsinikku siduva tegevuse **või süsinikku siduva majandamise tegevuse** kirjelduse ning sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruande struktuur, tehnilised üksikasjad, **sertifitseerimisauditi maksimaalne hind** ning miinimumteave, mida need peavad sisaldama.

osalemine süsinikku siduvas majandamises, on väga tähtis varustada nad paremate teadmiste, vahendite ja meetoditega süsiniku sidumise paremaks hindamiseks ja optimeerimiseks. See on eriti oluline liidu väikepõllumajandustootjate ja -metsaomanike jaoks, kel sageli **puudub** oskusteave ja asjatundlikkus, mida on vaja süsinikku siduvate tegevuste elluviimiseks ning nõutavate kvaliteedikriteeriumide ja nendega seotud sertifitseerimismeetodite järgimiseks. Seepärast on **asjakohane nõuda**, et tootjaorganisatsioonid **hõlbustaksid** asjakohaste nõustamisteenuste osutamist, et anda oma liikmetele tehnilist nõu. Ühise põllumajanduspoliitika ja riikliku riigiabiga saab rahaliselt toetada põllumajandustootjatele ja metsamajandajatele mõeldud nõustamisteenuseid, teadmiste vahetamist, koolitusi, teavitusmeetmeid ja interaktiivseid innovatsiooniprojekte.

Muudatusettepanek 23 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Põhjendus 21**

Komisjoni ettepanek

(21) On asjakohane, et süsiniku sidumise sertifikaadid toetaksid mitmesuguseid lõppkasutusi, näiteks riiklike ja ettevõtjate kasvuhoonegaaside inventuuride koostamist, sealhulgas seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/841,³¹ ettevõtjate kliima- ja muude keskkonnaväidete (sh elurikkusega seotud väidete) tõendamist või tõendatud süsinikusidumisühikute vahetamist vabatahtlike süsinikdioksiidi kompenseerimise turgude kaudu. Selleks peaks sertifikaat sisaldama täpset ja

osalemine süsinikku siduvas majandamises, on väga tähtis varustada nad paremate teadmiste, vahendite ja meetoditega süsiniku sidumise **ja süsinikku siduva majandamise tegevuste** paremaks hindamiseks ja optimeerimiseks. See on eriti oluline liidu väikepõllumajandustootjate ja -metsaomanike jaoks, kel sageli **puuduvad rahalised vahendid**, oskusteave ja asjatundlikkus, mida on vaja süsinikku siduvate **või süsinikku siduva majandamise** tegevuste elluviimiseks ning nõutavate kvaliteedikriteeriumide ja nendega seotud sertifitseerimismeetodite järgimiseks. Seepärast on **tähtis pakkuda vajalikke suuniseid ja rahalisi stiimuleid**, et tootjaorganisatsioonid **ning ühistud saaksid hõlbustada** asjakohaste nõustamisteenuste osutamist, et anda oma liikmetele tehnilist nõu. Ühise põllumajanduspoliitika ja riikliku riigiabiga saab rahaliselt toetada põllumajandustootjatele ja metsamajandajatele mõeldud nõustamisteenuseid, teadmiste vahetamist, koolitusi, teavitusmeetmeid ja interaktiivseid innovatsiooniprojekte.

Muudatusettepanek

(21) On asjakohane, et süsiniku sidumise **ja süsinikku siduva majandamise** sertifikaadid toetaksid mitmesuguseid lõppkasutusi, näiteks riiklike ja ettevõtjate kasvuhoonegaaside inventuuride koostamist, sealhulgas seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/841, ettevõtjate kliima- ja muude keskkonnaväidete (sh elurikkusega seotud väidete) tõendamist või tõendatud süsinikusidumisühikute vahetamist vabatahtlike süsinikdioksiidi kompenseerimise turgude kaudu. Selleks

läbipaistvat teavet süsinikku siduva tegevuse, sealhulgas kogusidumise ja süsiniku netosidumisega seotud kasu kohta, mis vastavad käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriumidele. Komisjonile tuleks samuti anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada või muuta II lisa, milles on sätestatud miinimumteave, mida sertifikaadid peavad sisaldama.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Täpse, usaldusväärse ja läbipaistva tõendamise tagamiseks peaks süsinikku siduvat tegevust sertifitseerivatel sertifitseerimisasutustel olema nõutavad pädevused ja oskused ning riiklikud akrediteerimisasutused peaksid olema nad akrediteerinud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008³². Võimalike huvide konfliktide vältimiseks peaksid sertifitseerimisasutused olema ka täiesti sõltumatud käitajast, kes sertifitseeritavat tegevust ellu viib. Lisaks peaksid liikmesriigid aitama tagada sertifitseerimisprotsessi nõuetekohase rakendamise, tehes riikliku

peaks sertifikaat sisaldama täpset ja läbipaistvat teavet süsinikku siduva tegevuse, sealhulgas kogusidumise ja süsiniku netosidumisega seotud kasu **ning süsinikku siduva majandamise puhul kasvahoonegaaside heite vähenemise** kohta, mis vastavad käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriumidele. Komisjonile tuleks samuti anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada või muuta II lisa, milles on sätestatud miinimumteave, mida sertifikaadid peavad sisaldama.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

Muudatusettepanek

(22) Täpse, usaldusväärse ja läbipaistva tõendamise tagamiseks peaks süsinikku siduvat **ja süsinikku siduva majandamise** tegevust sertifitseerivatel sertifitseerimisasutustel olema nõutavad pädevused ja oskused ning riiklikud akrediteerimisasutused peaksid olema nad akrediteerinud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008³². **Süsinikku siduva majandamise eesmärgil peaksid need riiklikud akrediteerimisasutused olema riiklikud makseasutused.** Võimalike huvide konfliktide vältimiseks peaksid sertifitseerimisasutused olema ka täiesti sõltumatud käitajast, kes sertifitseeritavat

akrediteerimisasutuse poolt akrediteeritud sertifitseerimisasutuste tegevuse üle järelevalvet ja teavitades sertifitseerimissüsteeme asjakohastest tähelepanekutest nõuetele mittevastavuse kohta.

süsiniku sidumise või süsinikku siduva majandamise tegevust ellu viib. Lisaks peaksid liikmesriigid aitama tagada sertifitseerimisprotsessi nõuetekohase rakendamise, tehes riikliku akrediteerimisasutuse poolt akrediteeritud sertifitseerimisasutuste tegevuse üle järelevalvet ja teavitades sertifitseerimissüsteeme asjakohastest tähelepanekutest nõuetele mittevastavuse kohta.

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Käitajad peaksid kasutama sertifitseerimissüsteeme, et tõendada käesoleva määruse järgimist. Seepärast peaksid sertifitseerimissüsteemid põhinema usaldusväärsetel ja läbipaistvatel eeskirjadel ja menetlustel ning tagama täpsuse, usaldusväärset, terviklikkuse ja päritolu salgamise vääramise ning kaitse käitajate esitatava teabe ja andmetega seotud pettuse eest. Samuti peaksid need tagama tõendatud süsinikusidumisühikute õige arvestuse, eelkõige vältides topeltarvestust. Selleks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, sealhulgas sertifitseerimissüsteemides kohaldatavad asjakohased usaldusväärset, läbipaistvust, arvestust ja sõltumatut auditit käsitlevad standardid, et tagada käitajate ja sertifitseerimissüsteemide suhtes kohaldatavate eeskirjadega seoses vajalik õiguskindlus. Et sertifitseerimisprotsess

Muudatusettepanek

(23) Käitajad peaksid kasutama sertifitseerimissüsteeme, et tõendada käesoleva määruse järgimist. Seepärast peaksid sertifitseerimissüsteemid põhinema usaldusväärsetel ja läbipaistvatel eeskirjadel ja menetlustel ning tagama täpsuse, usaldusväärset, terviklikkuse ja päritolu salgamise vääramise ning kaitse käitajate esitatava teabe ja andmetega seotud pettuse eest. Samuti peaksid need tagama tõendatud **sertifitseeritud tegevusega saadud** süsinikusidumisühikute, **süsinikku siduva majandamise või kasvuhoonegaaside heite vähendamise ühikute** õige arvestuse, eelkõige vältides topeltarvestust. **Kuigi süsinikusidumisühik ja süsinikku siduva majandamise süsinikusidumisühik on seotud süsiniku tonnide arvu ja kvaliteedikriteeriumide poolest võrdsed, nagu on sätestatud**

oleks kulutõhus, peaks kõnealuste ühtlustatud tehniliste sertifitseerimiseeskirjade eesmärk olema ka vähendada käitajate või käitajarühmade, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde), sealhulgas väikepõllumajandustootjate ja -metsamajandajate tarbetut **halduskoormust**.

sertifitseerimismetoodikas, erinevad need ühiku kehtivusaja poolest, sest talletatud süsiniku püsivus on erinev. Selleks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, sealhulgas sertifitseerimissüsteemides kohaldatavad asjakohased usaldusväärsus, läbipaistvus, arvestust ja sõltumatut auditit käsitlevad standardid, et tagada käitajate ja sertifitseerimissüsteemide suhtes kohaldatavate eeskirjadega seoses vajalik õiguskindlus. **Süsinikku siduva majandamise puhul peaks topeltarvestamise vältimiseks kogu vajalik teave süsinikku siduva majandamise sertifikaatide kohta olema kättesaadav maatükkide identifitseerimise süsteemist, seotuna kindlate süsteemist kasu saavate maatükkidega.** Et sertifitseerimisprotsess oleks kulutõhus, peaks kõnealuste ühtlustatud tehniliste sertifitseerimiseeskirjade eesmärk olema ka vähendada käitajate või käitajarühmade, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde), sealhulgas väikepõllumajandustootjate ja -metsamajandajate tarbetut **haldus- ja rahalist koormust**.

Muudatusettepanek 26 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Põhjendus 26**

Komisjoni ettepanek

(26) Sertifitseerimissüsteemides tuleks luua ja käigus hoida koostalitlusvõimelised avalikud registrid, et tagada süsiniku sidumise sertifikaatide läbipaistvus ja täielik jälgitavus ning vältida pettuse ja topeltarvestuse riski. Pettusega võib tegemist olla juhul, kui sama süsinikku siduva tegevuse kohta antakse välja rohkem kui üks sertifikaat, sest tegevus on registreeritud kahe eri sertifitseerimissüsteemi alusel või samas süsteemis kaks korda. Pettus võib esineda ka siis, kui sama sertifikaati kasutatakse

Muudatusettepanek

(26) Sertifitseerimissüsteemides tuleks luua ja käigus hoida koostalitlusvõimelised avalikud registrid, et tagada süsiniku sidumise **ja süsinikku siduva majandamise** sertifikaatide läbipaistvus ja täielik jälgitavus ning vältida pettuse ja topeltarvestuse riski. Pettusega võib tegemist olla juhul, kui sama süsinikku siduva tegevuse kohta antakse välja rohkem kui üks sertifikaat, sest tegevus on registreeritud kahe eri sertifitseerimissüsteemi alusel või samas süsteemis kaks korda. **Komisjon peaks**

mitu korda, et esitada süsinikku siduva tegevuse või süsinikusidumisühiku alusel sama väide. Registrites tuleks säilitada süsiniku sidumise sertifitseerimise protsessi tulemusena koostatud dokumendid, sealhulgas sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruannete kokkuvõtted, sertifikaadid ja ajakohastatud sertifikaadid, ning need tuleks teha elektroonilisel kujul üldsusele kättesaadavaks. Registrites tuleks samuti registreerida sertifitseeritud süsinikusidumisühikud, mis vastavad liidu kvaliteedikriteeriumidele. Selleks et tagada ühtsel turul võrdsed tingimused, tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakenduseeskirjad, milles sätestatakse kõnealuste registrite toimimise ja koostalitlusvõime standardid ja tehnilised eeskirjad.

ühtlasi looma liidu tsentraliseeritud registri, mis sisaldab üldsusele täielikult ligipääsetavas vormis kogu asjakohast teavet. Kogu selles tsentraliseeritud registris olev teave on hõlpsalt navigeeritav ja otsitav.
Sertifitseerimissüsteemid peaksid andma komisjonile kogu teabe, mis tuleb säilitada ja teha liidu registris elektroonilisel kujul üldsusele kättesaadavaks. Süsinikku siduva majandamisega seotud pettuste takistamiseks ei tohiks käesoleva määruse alusel sertifitseeritavaks pidada maatükke, mis on maatükkide identifitseerimise süsteemis juba seotud käesoleva määrusega mitte kooskõlas oleva süsinikku siduva majandamise süsteemiga. Pettus võib esineda ka siis, kui sama sertifikaati kasutatakse mitu korda, et esitada süsinikku siduva tegevuse või süsinikusidumisühiku alusel sama väide. Registrites tuleks säilitada süsiniku sidumise sertifitseerimise protsessi tulemusena koostatud dokumendid, sealhulgas sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruannete kokkuvõtted, sertifikaadid ja ajakohastatud sertifikaadid, ning need tuleks teha elektroonilisel kujul üldsusele kättesaadavaks. Registrites tuleks samuti registreerida sertifitseeritud süsinikusidumisühikud, mis vastavad liidu kvaliteedikriteeriumidele. Selleks et tagada ühtsel turul võrdsed tingimused, tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakenduseeskirjad, milles sätestatakse kõnealuste registrite toimimise ja koostalitlusvõime standardid ja tehnilised eeskirjad.

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Selleks et käitajad saaksid

RR\1289493ET.docx

Muudatusettepanek

(28) Selleks et käitajad saaksid

127/179

PE745.292v04-00

kohaldada käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriume ühtlustatud ja kulutõhusal viisil ning võttes arvesse erinevate süsinikku siduvate tegevuste eripärasid, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust üksikasjalike sertifitseerimismeetoditega, mida kohaldataks erinevate süsinikku siduvate tegevuste liikide puhul. Samuti peaks komisjonil olema võimalik muuta II lisa, milles on sätestatud miinimumteave, mida sertifikaadid peavad sisaldama. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et need konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes³⁴ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade **koosolekutele**, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

³⁴ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada käitajatel või käitajarühmadel süsiniku sidumise kasutuselevõttu. Selleks luuakse käesoleva määrusega liidu vabatahtlik süsiniku sidumise

kohaldada käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriume ühtlustatud ja kulutõhusal viisil ning võttes arvesse erinevate süsinikku siduvate tegevuste eripärasid, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust üksikasjalike sertifitseerimismeetoditega, mida kohaldataks erinevate süsinikku siduvate tegevuste liikide puhul. Samuti peaks komisjonil olema võimalik muuta II lisa, milles on sätestatud miinimumteave, mida sertifikaadid peavad sisaldama. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid **avalikke** konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, **kaasa arvatud tõendite esitamise ja tagasiside andmise kutse**, ja et need konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes³⁴ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs **ning vähemalt konsulteeriv roll** komisjoni eksperdirühmade **koosolekutel**, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

³⁴ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada **ja toetada** käitajatel või käitajarühmadel süsiniku sidumise **ja süsinikku siduva majandamise** kasutuselevõttu, **tagades samal ajal**

sertifitseerimise raamistik, milles sätestatakse

määruse (EL) 2021/1119 artikli 4 lõike 1 kohaselt nõutava kasvuhooonegaaside heite vähendamise. Selleks luuakse käesoleva määrusega liidu vabatahtlik süsiniku sidumise **ja süsinikku siduva majandamise** sertifitseerimise raamistik, milles sätestatakse

Muudatusettepanek 29
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) liidus toimuva süsinikku siduva tegevuse kvaliteedi kriteeriumid;

Muudatusettepanek

a) liidus toimuva süsinikku siduva **ja süsinikku siduva majandamise** tegevuse kvaliteedi kriteeriumid;

Muudatusettepanek 30
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) süsiniku sidumise tõendamise ja sertifitseerimise eeskirjad;

Muudatusettepanek

b) süsiniku sidumise **ja süsinikku siduva majandamise seire, vastutuse, tõendamise** ja sertifitseerimise eeskirjad;

Muudatusettepanek 31
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) üleminekueeskirjad sertifitseeritud ühikute lõppkasutuseks.

Muudatusettepanek 32
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Seda liidu vabatahtlikku süsiniku sidumise sertifitseerimise raamistikku ei

Muudatusettepanek

2. Seda liidu vabatahtlikku süsiniku sidumise **ja süsinikku siduva**

kohaldada direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluva heite suhtes, välja arvatud sellise säästlikust biomassist pärit süsinikdioksiidiheite säilitamine, mis on nimetatud direktiivi IV lisa kohaselt nullmääraga.

Muudatusettepanek 33
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

majandamise sertifitseerimise raamistikku ei kohaldada direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluva heite suhtes, välja arvatud sellise säästlikust biomassist pärit süsinikdioksiidiheite säilitamine, mis on nimetatud direktiivi IV lisa kohaselt nullmääraga.

Muudatusettepanek

Artikkel 1a

**Üleminekueeskirjad sertifitseeritud
ühikute lõppkasutuseks**

Kuni kogu ELi hõlmava roheväidete eeskirja jõustumiseni võib direktiivi 2013/34/EL artikli 1 punktis a määratletud ettevõtja kasutada käesoleva määruse alusel sertifitseeritud ühikuid vabatahtlike kliimaväidete jaoks üksnes juhul, kui see ei takista ega vähenda tema kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärkide saavutamist kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artikli 29b kohaselt vastu võetud ELi kestlikkusaruandluse standarditega.

Muudatusettepanek 34
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) „süsiniku sidumine“ – atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku säilitamine **geoloogilistes** süsinikutalletajates, biogeensetes süsinikutalletajates, kauakestvates toodetes ja materjalides ning merekeskkonnas **või süsiniku biogeensest süsinikutalletajast atmosfääri vabanemise vähendamine;**

Muudatusettepanek

a) „süsiniku sidumine“ – atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku säilitamine **litosfäärsetes** süsinikutalletajates, biogeensetes süsinikutalletajates, kauakestvates toodetes ja materjalides ning merekeskkonnas;

Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) „süsinikku siduv tegevus“ – üks või mitu käitaja rakendatavat tava või protsessi, mille tulemus on süsiniku püsiv säilitamine, süsiniku suurem kogumine biogeenses süsinikutalletajas, **süsiniku biogeensest süsinikutalletajast atmosfääri vabanemise vähenemine** või atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku säilitamine kauakestvates toodetes või materjalides;

Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 37
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) „käitaja“ – juriidiline või füüsiline isik, kes viib ellu või kontrollib süsinikku siduvat tegevust või kellele on antud majanduslik otsustusõigus sellise tegevuse tehnilise toimimise üle;

Muudatusettepanek

b) „süsinikku siduv tegevus“ – üks või mitu käitaja rakendatavat tava või protsessi, mille tulemus on süsiniku püsiv säilitamine, süsiniku suurem kogumine biogeenses süsinikutalletajas või atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku säilitamine kauakestvates toodetes või materjalides;

Muudatusettepanek

ca) „kasvuhoonegaaside heite vähendamine“ – **biogeensest süsinikutalletajast atmosfääri vabaneva kasvuhoonegaaside heite ning maa või rannikualade majandamise, metsa majandamise, põllumajandus- ja loomakasvatustavadega seotud kasvuhoonegaaside heite vähendamine;**

Muudatusettepanek

d) „käitaja“ – juriidiline või füüsiline isik, kes viib ellu või kontrollib süsinikku siduvat **või süsinikku siduva majandamise** tegevust või kellele on antud majanduslik otsustusõigus sellise tegevuse tehnilise toimimise üle; **süsinikku siduva majandamise tegevuse eesmärgil on käitaja määruse 22215/2021 artikli 3 lõikes 1 määratletud põllumajandustootja**

või riigi õigusaktide määratluse kohaselt metsaomanik või valdaja, kes on võimeline tõendama pikaajalist kontrolli maa üle. Maa üürimise puhul saab süsteemist tuleneva rahalise hüvitise või tasu tööd tegev maavaldaja, mitte maaomanik;

Muudatusettepanek 38
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) „käitajarühm“ – juriidiline üksus, kes esindab rohkem kui üht käitajat ja vastutab selle eest, et need käitajad järgivad käesolevat määrust;

Muudatusettepanek

e) „käitajarühm“ – juriidiline üksus, kes esindab rohkem kui üht käitajat ja vastutab selle eest, et need käitajad järgivad käesolevat määrust. **Süsinikku siduva majandamise korral tähendab käitajarühm juriidilist üksust, kes esindab rohkem kui ühte põllumajandusettevõtjat, metsaomanikku või valdajat või ühendusi või kooperatiive.**

Muudatusettepanek 39
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) „seireperiood“ – ajavahemik, mille kestus määratakse kindlaks vastavalt süsinikku siduva tegevuse liigile ja mille jooksul käitaja seirab süsiniku säilitamist;

Muudatusettepanek

f) „seireperiood“ – ajavahemik, mille kestus määratakse kindlaks vastavalt süsinikku siduva tegevuse **või süsinikku siduva majandamise** liigile ja mille jooksul käitaja **või käitajate rühm** seirab süsiniku säilitamist;

Muudatusettepanek 40
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

g) „süsiniku püsiv säilitamine“ – süsinikku siduv tegevus, millega tavatingimustes ja asjakohaseid

Muudatusettepanek

g) „süsiniku püsiv säilitamine“ – süsinikku siduv tegevus, millega tavatingimustes ja asjakohaseid

majandamistavasid kasutades säilitatakse atmosfääris sisalduvat või biogeenset süsinikku *mitu sajandit*, sealhulgas bioenergia tootmine koos CO₂ kogumise ja säilitamisega ning CO₂ kogumine otse atmosfäärist ja selle säilitamine;

majandamistavasid kasutades säilitatakse atmosfääris sisalduvat või biogeenset süsinikku *märkimisväärse aja jooksul*, sealhulgas bioenergia tootmine koos CO₂ kogumise ja säilitamisega, *biosüsi* ning CO₂ kogumine otse atmosfäärist ja selle säilitamine;

Muudatusettepanek 41
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

h) „süsinikku siduv majandamine“ – süsinikku siduv tegevus, mis on seotud maa majandamisega ja mille tulemusel suureneb süsiniku säilitamine elavas biomassis, surnud orgaanilises aines ja mullas, sest suurendatakse süsiniku kogumist ja/või vähendatakse süsiniku vabanemist atmosfääri;

Muudatusettepanek

h) „süsinikku siduv majandamine“ – süsinikku siduv *ja kasvuhoonegaaside heidet vähendav* tegevus, mis on seotud *põllumajandusega, rannikualade või maa majandamisega, loomakasvatuse või metsandusega* ja mille tulemusel suureneb süsiniku säilitamine elavas biomassis, surnud orgaanilises aines ja mullas, sest *maa, rannikualade ja metsade parema majandamise ning paremate loomakasvatuse- ja põllumajandustavade abil* suurendatakse süsiniku kogumist ja/või vähendatakse süsiniku *ja muude kasvuhoonegaaside heite* vabanemist atmosfääri;

Muudatusettepanek 42
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt h a (uus)

Komisjoni ettepanek

ha) „süsinikku siduva majandamise teel säilitamine“ – süsinikku siduva majandamise tegevus, millega säilitatakse atmosfääris sisalduvat ja biogeenset süsinikku elavas biomassis, biosöes, mullas ja surnud orgaanilises aines, nagu need on sertifitseerimismeetodites määratletud süsinikku siduva majandamise tegevuste kaupa;

Muudatusettepanek 43
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt i

Komisjoni ettepanek

i) „süsiniku säilitamine toodetes“ – süsinikku siduv tegevus, millega säilitatakse atmosfääris sisalduvat ja biogeenset süsinikku kauakestvates toodetes või materjalides;

Muudatusettepanek

i) „süsiniku säilitamine toodetes“ – süsinikku siduv **või süsinikku siduva majandamise** tegevus, millega säilitatakse atmosfääris sisalduvat ja biogeenset süsinikku kauakestvates toodetes või materjalides;

Muudatusettepanek 44
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt k

Komisjoni ettepanek

k) „sertifitseerimissüsteem“ – **süsteem**, mida haldab avalik või eraõiguslik organisatsioon ning milles kontrollitakse käitajate või käitajarühmade sertifitseerimist selle kohta, et nad järgivad käesolevat määrust;

Muudatusettepanek

k) „sertifitseerimissüsteem“ – **kohustuste kogumist koosnev algatus**, mida haldab avalik või eraõiguslik organisatsioon ning milles kontrollitakse käitajate või käitajarühmade sertifitseerimist selle kohta, et nad järgivad käesolevat määrust;

Muudatusettepanek 45
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt o a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

oa) „süsinikku siduva majandamise süsinikusidumisühik“ – ühe tonni süsiniku sertifitseeritud netosidumisega seotud kasu, mis on saadud süsinikku siduva majandamise tegevusega ja mis on registreeritud sertifitseerimissüsteemis.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt o a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

oa) „seotud süsiniku vabanemine“ – seotud, säilitatud ja sertifitseeritud süsinikdioksiidi vabanemine, mis toimub seireperioodi jooksul.

Muudatusettepanek 47
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt o b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ob) „kasvuhoonegaaside heite vähendamise ühik“ – ühe tonni CO₂ või CO₂ ekvivalendi kasvuhoonegaaside heite sertifitseeritud netovähendamisega seotud kasu, mis on saadud süsinikku siduva majandamise tegevusega ja mis on registreeritud sertifitseerimissüsteemis.

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt o c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

oc) „biosüsi“ – stabiilne, poorne, süsinikurikas materjal, mis on toodetud orgaaniliste lähtematerjalide utmisega.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Süsiniku sidumist võib käesoleva määruse alusel sertifitseerida, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

Süsiniku sidumist **ja süsinikku siduvat majandamist** võib käesoleva määruse alusel sertifitseerida, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) see saavutatakse süsinikku siduva tegevusega, mis vastab artiklites 4–7 sätestatud kvaliteedikriteeriumidele;

Muudatusettepanek

a) see saavutatakse süsinikku siduva **või süsinikku siduva majandamise** tegevusega, mis vastab artiklites 4–7 sätestatud kvaliteedikriteeriumidele;

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) GHG_{suurenemine} on süsinikku siduva tegevuse elluviimisest tuleneva otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite (**v.a heide, mis tuleneb biogeensetest süsinikutalletajatest süsinikku siduva majandamise korral**) suurenemine.

Muudatusettepanek

c) GHG_{suurenemine} on süsinikku siduva tegevuse elluviimisest tuleneva otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Süsinikku siduva majandamise korral tähendavad $CR_{\text{lähtetase}}$ ja CR_{kokku} kasvuhoonegaaside **netosidumist või -heidet kooskõlas määruses (EL) 2018/841 sätestatud arvestuseeskirjadega.**

Muudatusettepanek

2. Süsinikku siduva majandamise puhul käsitatakse süsinikku siduva majandamise süsiniku netosidumisega seotud kasu kui süsiniku netosidumisega seotud kasu pluss kasvuhoonegaaside heite netovähendamise seotud kasu ning see kvantifitseeritakse järgmise valemi abil:

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Süsinikku siduva majandamise süsiniku netosidumisega seotud kasu = $[[CR_{\text{lähettase}} - CR_{\text{kokku}} - GHG_{\text{suurenemine}}] > 0] + [[GHG_{\text{lähettase}} - GHG_{\text{vähenemine}}] > 0]$, kus:

Muudatusettepanek 54
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – punkt a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) $CR_{\text{lähettase}}$ on süsiniku sidumine lähetaseme korral;

Muudatusettepanek 55
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – punkt b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) CR_{kokku} on süsiniku kogusidumine süsinikku siduva majandamise tegevuse tulemusel;

Muudatusettepanek 56
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – punkt c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) $GHG_{\text{suurenemine}}$ on süsinikku siduva tegevuse elluviimisest tuleneva otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite suurenemine (v.a heide, mis tuleneb biogeensetest süsinikutalletajatest süsinikku siduva majandamise korral).

Muudatusettepanek 57
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 2 – punkt d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d) GHG_{kokku} on CO_2 või CO_2 ekvivalentina arvestatud otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite vabanemine, mis saavutatakse süsinikku siduva majandamise tegevuse rakendamisel.

Muudatusettepanek 58
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – punkt e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

e) $GHG_{\text{lähetaise}}$ on otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite vabanemine tegevuskohal.

Muudatusettepanek 59
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Sellisel juhul tähendavad $CR_{\text{lähetaise}}$ ja CR_{kokku} kasvuhoonegaaside netosidumist või -heidet kooskõlas määruses (EL) 2018/841 sätestatud arvestuseeskirjadega.

Muudatusettepanek 60
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Lõike 1 punktides a, b ja c osutatud kogused tähistatakse miinusmärgiga (–), kui tegemist on kasvuhoonegaaside netosidumisega, ja plussmärgiga (+), kui tegemist on kasvuhoonegaaside netoheitega; neid väljendatakse CO_2 ekvivalenttonnides.

3. Lõike 1 punktides **a, b ja c ning lõike 2 punktides a, b, c, d ja e** osutatud kogused tähistatakse miinusmärgiga (–), kui tegemist on kasvuhoonegaaside netosidumisega **või süsinikku siduva majandamise korral vähendamisega**, ja plussmärgiga (+), kui tegemist on kasvuhoonegaaside netoheitega; neid väljendatakse CO_2 ekvivalenttonnides.

Muudatusettepanek 61
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Süsiniku sidumist kvantifitseeritakse asjakohaselt, täpselt, **täielikult**, järjepidevalt ning võrreldaval ja läbipaistval viisil.

Muudatusettepanek

4. Süsiniku sidumist kvantifitseeritakse asjakohaselt, täpselt, **tõendus põhised, kindlalt**, järjepidevalt ning võrreldaval ja läbipaistval viisil, **kehtivatest kriteeriumidest lähtudes ja ELi tasandil ühtlustatult**.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Kõiki kinnitatud süsinikku siduva majandamise sertifitseerimise süsteeme tuleks aegsasti arendada, seadmata esikohale ühtegi kindlat meetodikat ega sektorit.

Muudatusettepanek 63
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Lähtetase vastab võrreldavate tegevuste **tavapärasele** süsiniku sidumisega seotud toimele sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning selles võetakse arvesse geograafilist konteksti.

Muudatusettepanek

5. Lähtetase vastab võrreldavate tegevuste **praeguste üldiste tavade** süsiniku sidumisega **või süsinikku siduva majandamise puhul kasvuhoonegaaside heitega** seotud toimele sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning selles võetakse arvesse geograafilist konteksti.

Muudatusettepanek 64
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 5 – lõik 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Süsiniku sidumise eesmärgil haritavates mineraalmuldades on kindlaks määratud standardne lähtealus, mille puhul võrdub sidumismäär nulliga.

Muudatusettepanek 65
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. ***Erandina lõikest 5 võib lähtetase asjakohaselt põhjendatud juhul põhineda asjaomase tegevuse individuaalsel süsiniku sidumisega seotud toimel.***

6. ***Lähtetase võib põhineda asjaomase tegevuse individuaalsel toimel või süsinikku siduva majandamise kasvuhoonegaase vähendava tegevuse korral tegevuskohaga seotud otsese ja kaudse heite individuaalsel hindamisel või tegeliku individuaalse süsinikuvaru tõendamisel sõltumatu asutuse poolt.***

Muudatusettepanek 66
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – lõik 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Suuremat süsinikku siduva majandamise toetust on võimalik saavutada täiendavate meetmetega, mis näitavad muude keskkonnanäitajate paranemist, näiteks suurem bioloogiline mitmekesisus või fossiilkütuste kasutamist vähendavad meetmed, mida kontrollib sõltumatu asutus.

Muudatusettepanek 67
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. ***Lähtetaset ajakohastatakse korrapäraselt.***

7. ***Lähtetaset ajakohastatakse korrapäraselt, kuid see peaks käitaja jaoks pärast süsinikku siduva tegevuse või***

süsinikku siduva majandamise tegevuse algust kogu seireperioodiks samaks jääma.

Muudatusettepanek 68
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Et aidata kvantifitseerida süsinikku siduvast majandamisest tulenevat süsiniku sidumist, kogub käitaja või käitajarühm andmeid süsiniku sidumise ja kasvuhoonegaaside heite kohta viisil, mis on kooskõlas riiklike kasvuhoonegaaside inventuuridega vastavalt määrusele (EL) 2018/841 ja määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osale.

Muudatusettepanek

9. Et aidata kvantifitseerida süsinikku siduvast majandamisest tulenevat süsiniku sidumist **ja kasvuhoonegaaside heite vähenemist**, kogub käitaja või käitajarühm andmeid süsiniku sidumise ja kasvuhoonegaaside heite kohta viisil, mis on kooskõlas riiklike kasvuhoonegaaside inventuuridega vastavalt määrusele (EL) 2018/841 ja määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osale, **kasutades väikekäitajate jaoks lihtsustatud meetodeid, nagu on sätestatud artikli 8 lõikes 3.**

Muudatusettepanek 69
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) seda viiakse ellu sertifitseerimisega kaasneva ergutava mõju ajendil.

Muudatusettepanek

b) seda viiakse ellu sertifitseerimisega kaasneva ergutava mõju, **süsinikusidumisühikute loomise ja selle monetariseerimise** ajendil.

Muudatusettepanek 70
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

1a. Süsinikku siduv majandamine on täiendav tegevus. Selleks vastab süsinikku siduva majandamise tegevus kõigile järgmistele kriteeriumidele:

Muudatusettepanek

a) see läheb kaugemale liidu ja

liikmesriikide kohustuslikest nõuetest, eelkõige määruse (EL) 2021/2115 I peatüki 2. jaos kehtestatud asjakohastest kohustuslikest majandamisnõuetest ja heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste standarditest ning väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamise ja loomade heaolu asjakohastest miinimumnõuetest, samuti muudest asjakohastest kohustuslikest nõuetest, mis on kehtestatud liikmesriigi ja liidu õigusega;

b) seda viiakse ellu sertifitseerimise ergutava mõju ja süsinikku siduva majandamise süsinikusidumisühikute [või kasvuhooaegade heitkoguste vähendamise ühikute] loomise ja selle monetariseerimise ajendil.

Muudatusettepanek 71
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui lähtetase on määratud kindlaks vastavalt artikli 4 lõikele 5, loetakse lõikes 1 osutatud täiendavusnõue täidetuks. Kui lähtetase on määratud kindlaks vastavalt artikli 4 lõikele 6, tõendatakse lõike 1 punktides a ja b osutatud täiendavusnõude täitmist erikatsetega.

Muudatusettepanek 72
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Käitaja või käitajarühm **tõendab**, et süsinikku siduva tegevuse eesmärk on tagada süsiniku pikaajaline säilitamine.

Muudatusettepanek

2. Kui lähtetase on määratud kindlaks vastavalt artikli 4 lõikele 5, loetakse lõikes 1 **ja lõike 1 punktis a** osutatud täiendavusnõue täidetuks. Kui lähtetase on määratud kindlaks vastavalt artikli 4 lõikele 6, tõendatakse lõike 1 punktides a ja b osutatud täiendavusnõude täitmist erikatsetega.

Muudatusettepanek

1. Käitaja või käitajarühm **kohustub tõendama**, et süsinikku siduva tegevuse **või süsinikku siduva majandamise tegevuse** eesmärk on tagada süsiniku pikaajaline **ja süsinikku siduva majandamise puhul ajutine** säilitamine.

Muudatusettepanek 73
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) nad jälgivad ja maandavad seireperioodil esinevat säilitatud süsiniku vabanemise riski;

Muudatusettepanek

a) nad jälgivad ja maandavad seireperioodil esinevat säilitatud süsiniku vabanemise riski. **Süsiniku biosöega sidumise puhul esitavad nad usaldusväärsed teaduslikud tõendid, et välditakse süsiniku tagasipöördumist tahkest vormist (st karbonaadid või biosüsi) CO₂-ks;**

Muudatusettepanek 74
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) nende suhtes kohaldatakse asjakohaseid vastutusmehhanisme, et käsitleda juhtumeid, kus seireperioodil on säilitatud süsinikku vabanenud.

Muudatusettepanek

b) nende suhtes kohaldatakse asjakohaseid vastutusmehhanisme, **näiteks süsinikku siduva majandamise puhul ühikute protsent, mis lisatakse sertifitseerimissüsteemi hallatavasse reservi, mis määratakse täpsemalt kindlaks delegeeritud õigusaktis**, et käsitleda juhtumeid, kus seireperioodil on säilitatud süsinikku vabanenud, **välja arvatud juhtumid, mille on põhjustanud vääramatu jõud. Sellistes olukordades võib kaitset anda ühisfond või kindlustusmehhanism.**

Muudatusettepanek 75
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. **Süsinikku siduva majandamise ja** süsiniku toodetes säilitamise korral loetakse süsinikku siduva tegevusega säilitatud süsinik seireperioodi lõpus

Muudatusettepanek

3. Süsiniku toodetes säilitamise korral loetakse süsinikku siduva tegevusega säilitatud süsinik seireperioodi lõpus atmosfääri vabanenuks.

atmosfääri vabanenuks.

Muudatusettepanek 76
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3 – lõik 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Biosöe kasutamise korral ei kehti kõnealune säte, kui süsinik seotakse püsivalt mineraalmaatriksisse (betoon) või pinnasesse, millest teda ei saa eraldada ja kust ta ei saa vabaneda.

Süsinikku siduva majandamise puhul loetakse säilitatud süsinik atmosfääri eraldunuks sertifitseerimismeetoditega hõlmatud püsivuse hindamise perioodi lõpus, tingimusel et järgitakse minimaalset seireperioodi, välja arvatud juhul, kui käitaja või käitajate rühm pikendab seda perioodi, tõendades süsinikku siduva majandamise tegevuse ja seire jätkuvat ning katkematut säilitamist, või kui süsiniku sidumise portfelli haldaja võtab vastutuse ja tagab pärast seireperioodi lõppu kogu portfelli hõlmava seire raames katkematu seire jätkamise.

Kui avaliku sektori poliitika kohustab põllumajandustootjaid avalikes huvides tegutsema viisil, mis vähendab nende süsinikuvarusid, siis põllumajandustootja ei vastuta sellise kohustusliku tegevuse mõju eest süsinikuvarudele.

Tuleks julgustada ennetavat tugevdamistegevust, et takistada looduslikku süsiniku lekkimist.

Muudatusettepanek 77
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Süsinikku siduval tegevusel peab

1. Süsinikku **püsivalt** siduval

olema neutraalne mõju kõigile järgmistele
kestlikkuseesmärkidele või see peab
pakkuma neid toetavaid kaasnevaid
hüvesid:

Muudatusettepanek 78
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) üleminek ringmajandusele;

tegevusel peab olema neutraalne mõju
kõigile järgmistele kestlikkuseesmärkidele
või see peab pakkuma neid toetavaid
kaasnevaid hüvesid:

Muudatusettepanek

d) üleminek **biopõhisele**
ringmajandusele **ja juurdepääs**
taastuvatele toorainetele;

Muudatusettepanek 79
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) põllumajanduse tootlikkus, kaasa
arvatud põllumajandustootmise
turvalisus;

Muudatusettepanek 80
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt f b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fb) põllumajandustoodangu kvaliteet;

Muudatusettepanek 81
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt f c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fc) põllumajandustootjate sissetulek
või põllumajandusettevõtte majanduslik
tulemus;

Muudatusettepanek 82
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt f d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fd) toiduga kindlustatus ja toidu kättesaadavus.

Muudatusettepanek 83
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Süsinikku siduva majandamise tegevusel on neutraalne mõju kõigile järgmistele kestlikkuseesmärkidele ja see loob kaasnevaid hüvesid vähemalt ühele järgmistest kestlikkuseesmärkidest:

a) kliimamuutuste leevendamine, sealhulgas põllumajandustavade tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, samuti olemasoleva süsinikuvaramu säilitamine ja süsiniku sidumise suurendamine;

b) kliimamuutustega kohanemine, sealhulgas meetmed toidutootmissüsteemide vastupanuvõime ning loomastiku ja taimestiku mitmekesisuse parandamiseks, et suurendada vastupanuvõimet haigustele ja kliimamuutustele;

c) veekvaliteedi kaitse või parandamine ja veeressurssidele avaldatava surve vähendamine;

d) üleminek biopõhisele ringmajandusele;

e) mulla degradeerumise ja erosiooni ennetamine, mulla tervendamine, mullaviljakuse ja toitainete majandamise ning mullaelustiku parandamine;

f) elurikkuse kaitse, elupaikade või liikide säilitamine või taastamine, sealhulgas maastikuelementide või tootmisega mitteseotud alade säilitamine ja loomine;

g) pestitsiidide ja sünteetiliste väetiste säästva ja vähendatud kasutamise meetmed, eelkõige selliste pestitsiidide ja väetiste puhul, mis kujutavad endast ohtu inimeste tervisele või keskkonnale;

h) põllumajanduse tootlikkus, sealhulgas põllumajandustootmise turvalisus;

i) põllumajandustoodangu kvaliteet;

j) põllumajandustootjate sissetulek või põllumajandusettevõtte majanduslik tulemus;

k) toiduga kindlustatus ja toidu kättesaadavus.

Süsinikku siduval majandamisel on ka neutraalne mõju või see annab kaasnevaid hüvesid sotsiaalse ja majandusliku kestlikkuse ning toiduga kindlustatuse seisukohast.

Süsiniku sidumine või süsinikku siduv majandamine ei tohi põhjustada maa hõivamist ega maaga spekulierimist.

Muudatusettepanek 84 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Artikkel 7 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. **Lõike** 1 kohaldamisel peab süsinikku siduv tegevus vastama kestlikkuse miinimumnõuetele, mis on esitatud artikli 8 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud sertifitseerimismeetodites.

Muudatusettepanek

2. **Lõigete 1 ja 2** kohaldamisel peab süsinikku siduv **ja süsinikku siduva majandamise** tegevus vastama kestlikkuse miinimumnõuetele, mis on esitatud artikli 8 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud sertifitseerimismeetodites, **mis vastavad riigi ja liidu õigusaktides sätestatud kestlikkusnõuetele, või põllumajanduslike süsinikku siduva majandamise tegevuste korral nendele nõuetele, mis on sätestatud vastavas valdkondliku kestlikkuse määruses, nagu ÜPP, kui see on asjakohane ja võimalik.**

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui käitaja või käitajarühm teatab **lõikes** 1 osutatud kestlikkuseesmärke toetavatest kaasnevatest hüvedest, mis ületavad lõikes 2 osutatud kestlikkuse miinimumnõudeid, **peavad nad järgima** artiklis 8 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud sertifitseerimismeetodeid. Sertifitseerimismeetodid **peavad andma nii palju kui võimalik stiimuli luua kaasnevaid hüvesid**, mis ületavad kestlikkuse miinimumnõudeid, **eriti seoses lõike 1 punktis f osutatud eesmärgiga**.

Muudatusettepanek 86
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjonil on kooskõlas artikliga 16 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada lõikes 1 osutatud tehnilised sertifitseerimismeetodid tegevuste jaoks, mis on seotud süsiniku püsiva säilitamisega, süsinikku siduva majandamisega ja süsiniku säilitamisega toodetes. Need sertifitseerimismeetodid hõlmavad vähemalt I lisas esitatud elemente.

Muudatusettepanek 87
Ettepanek võtta vastu määrus

Muudatusettepanek

3. Kui käitaja või käitajarühm teatab **lõigetes 1 ja 1a** osutatud kestlikkuseesmärke toetavatest kaasnevatest hüvedest, mis ületavad lõikes 2 osutatud kestlikkuse miinimumnõudeid, **järgib käesoleva määruse kohane teatamine** artiklis 8 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud sertifitseerimismeetodeid. Sertifitseerimismeetodid **hõlmavad kirjeldust kaasnevatest hüvedest**, mis ületavad kestlikkuse miinimumnõudeid, **ning pakuvad selliste kaasnevate hüvede eest lisatasu**.

Muudatusettepanek

2. Komisjonil on kooskõlas artikliga 16 õigus võtta **kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist** vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada lõikes 1 osutatud tehnilised sertifitseerimismeetodid tegevuste jaoks, mis on seotud süsiniku püsiva säilitamisega, süsinikku siduva majandamisega ja süsiniku säilitamisega toodetes. Need sertifitseerimismeetodid hõlmavad vähemalt I lisas esitatud elemente. **Need võivad põhineda olemasolevates süsinikku siduva majandamise projektides kasutatud meetoditel, mille asjaomased eksperdid on teises lõigus osutatud konsultatsioonide käigus komisjonile esitanud, või koosneda neist meetoditest**.

Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Enne kõnealuste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist korraldab komisjon põhjaliku avaliku konsultatsiooni, mis hõlmab ka praegu kehtivate süsinikku siduva majandamise projektidega seotud eksperte, liikmesriikide ja põllumajandustootjate esindajaid ning süsiniku sidumise eksperdirühma.

Süsinikku siduva majandamise puhul võetakse metoodikas arvesse eri liikmesriikide mulla mitmekesisust, kliimat, temperatuuri ja muid olulisi tingimusi.

Lisaks on süsinikku siduva majandamise puhul sertifitseerimiskõlbulik mis tahes tegevus, mis seob süsinikku ja saavutab põllumajandusettevõtte tasandil kasvuhooonegaaside heite vähenemise. Kui põllumajandusettevõtte tasandil toimub mitu süsinikku siduva majandamise tegevust, võib sertifitseerida terve ettevõtte. Komisjon esitab kõnealuses delegeeritud õigusaktis süsinikku siduva majandamise meetodid vähemalt III lisas osutatud tegevuste kohta. Käesolev lisa ja delegeeritud õigusakt vaadatakse korrapäraselt läbi, et lisada neisse uued või uuenduslikud süsinikku siduva majandamise tegevused, mis on koostatud kooskõlas lõikes 3 loetletud kriteeriumidega ning pärast konsulteerimist praegu toimuvates süsinikku siduva majandamise projektides osalevate ekspertide, liikmesriikide ja põllumajandustootjate, sealhulgas väikepõllumajandustootjate esindajatega, ning süsiniku sidumise eksperdirühmaga.

Muudatusettepanek 88
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) eesmärgid tagada süsiniku sidumise usaldusväärsus ning tunnistada ökosüsteemide kaitse ja taastamise vajadust;

Muudatusettepanek 89
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) eesmärk viia miinimumini käitajate, eelkõige süsinikku siduva majandamisega tegelevate väikekäitajate **halduskoormus**;

Muudatusettepanek 90
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 91
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt d b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 92
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt d c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) eesmärgid tagada süsiniku sidumise **ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise** usaldusväärsus ning tunnistada ökosüsteemide kaitse ja taastamise vajadust;

Muudatusettepanek

b) eesmärk viia miinimumini käitajate, eelkõige süsinikku siduva majandamisega tegelevate väikekäitajate **haldus- ja finantskoormus, eelkõige seoses artikli 4 lõikega 9**;

Muudatusettepanek

da) kehtivad sertifitseerimismeetodite standardid ja parimad tavad;

Muudatusettepanek

db) liikmesriikide ekspertidest ja muudest ekspertidest koosneva eksperdirühma arutelude tulemused;

Muudatusettepanek

dc) avaliku konsultatsiooni tulemused, mis on kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppega;

Muudatusettepanek 93
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt d d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

dd) asjaomaste õigusaktidega seotud tõendite esitamise kutse tulemused;

Muudatusettepanek 94
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt d e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

de) asjaomaste õigusaktide eelnõu kohta tagasiside andmise kutse tulemus.

Muudatusettepanek 95
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Et taotleda käesolevale määrusele vastavuse sertifitseerimist, esitab käitaja või käitajarühm sertifitseerimissüsteemis taotluse. Taotluse vastuvõtmise ajal esitab käitaja või käitajarühm sertifitseerimisasutusele süsinikku siduva tegevuse põhjaliku kirjelduse, sealhulgas sertifitseerimismeetodid, mida on järgitud artiklitele 4–7 vastavuse hindamiseks, süsiniku eeldatava kogusidumise ja süsiniku netosidumisega seotud kasu. Käitajarühmad täpsustavad ka seda, kuidas osutatakse süsinikku siduva tegevuse kohta nõustamisteenuseid, eriti süsinikku siduva majandamisega **tegelevatele väikekäitajatele**.

1. Et taotleda käesolevale määrusele vastavuse sertifitseerimist, esitab käitaja või käitajarühm sertifitseerimissüsteemis taotluse. Taotluse vastuvõtmise ajal esitab käitaja või käitajarühm sertifitseerimisasutusele süsinikku siduva tegevuse põhjaliku kirjelduse, sealhulgas sertifitseerimismeetodid, mida on järgitud artiklitele 4–7 vastavuse hindamiseks, süsiniku eeldatava kogusidumise ja süsiniku netosidumisega seotud kasu **või süsinikku siduva majandamise kasu**. Käitajarühmad täpsustavad ka seda, kuidas osutatakse süsinikku siduva tegevuse kohta nõustamisteenuseid, **ning seda, kuidas nad kavatsevad minimeerida maavaldajate**, eriti süsinikku siduva majandamisega

tegelevate väikekäitajate halduskoormust. Süsinikku siduva majandamise tegevuse puhul võivad liikmesriigid anda põllumajandustootjatele nõu artiklis 15 või määruses (EL) 2021/2115 osutatud nõustamisteenuste raames. Käitajate või käitajarühmade puhul, kes on seotud piiruleste ja/või mitut riiki hõlmavate süsinikku siduva majandamise projektidega, võib sertifitseerimissüsteem määrata kõigile piiriülestele ja mitut riiki hõlmavatele süsinikku siduva majandamise projektidele ühe sertifitseerimisasutuse.

Muudatusettepanek 96
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Süsinikku siduva majandamise puhul ei saa sertifitseerimist taotleda määruse (EL) 2116/2021 artiklis 68 sätestatud põllumajanduslike maatükkide identifitseerimise süsteemis registreeritud põllumajanduslike maatükkide puhul, mis on juba sertifitseeritud muus süsiniku sidumise või süsinikku siduva majandamise kavas, mis ei vasta käesolevale määrusele.

Muudatusettepanek 97
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Sertifitseerimisasutus teeb sertifitseerimisauditi, et kontrollida lõike 1 kohaselt esitatud teavet ja kinnitada, et süsinikku siduv tegevus vastab artiklitele 4–7. Sertifitseerimisauditi tulemusel annab sertifitseerimisasutus välja sertifitseerimisauditi aruande, mis sisaldab kokkuvõtet, ja sertifikaadi, mis sisaldab vähemalt II lisa kohast teavet.

2. Sertifitseerimisasutus teeb sertifitseerimisauditi, et kontrollida lõike 1 kohaselt esitatud teavet ja kinnitada, et süsinikku siduv tegevus vastab artiklitele 4–7. Sertifitseerimisauditi tulemusel annab sertifitseerimisasutus välja sertifitseerimisauditi aruande, mis sisaldab kokkuvõtet, ja *kui kogu käitaja või käitajarühma antud teave vastab artiklite*

Sertifitseerimissüsteemis kontrollitakse sertifitseerimisauditi aruannet ja sertifikaati ning tehakse sertifitseerimisauditi aruande kokkuvõte ja sertifikaat üldsusele kättesaadavaks artikli 12 kohases registris.

4–7 sätetele, siis sertifikaadi, mis sisaldab vähemalt II lisa kohast teavet.

Sertifitseerimissüsteemis kontrollitakse sertifitseerimisauditi aruannet ja sertifikaati ning tehakse sertifitseerimisauditi aruande kokkuvõte ja sertifikaat üldsusele kättesaadavaks artikli 12 kohases registris.

Muudatusettepanek 98 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Artikkel 9 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Käitaja või käitajarühm toetab sertifitseerimisasutust sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditite ajal, eelkõige andes juurdepääsu tegevuse asukohtadele ning esitades asjakohased andmed ja dokumendid.

Muudatusettepanek

4. Käitaja või käitajarühm toetab sertifitseerimisasutust sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditite ajal, eelkõige andes juurdepääsu tegevuse asukohtadele ning esitades asjakohased andmed ja dokumendid, **tagades samas isikuandmete, oskusteadmiste ja ärisaladuste kaitset puudutavate riiklike ja Euroopa tasandi reeglite täitmise.**

Muudatusettepanek 99 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Artikkel 9 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

5. Komisjon **võib võtta** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõikes 1 osutatud süsinikku siduva tegevuse põhjaliku kirjelduse ning lõigetes 2 ja 3 osutatud sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruannete struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

5. Komisjon **võtab** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõikes 1 osutatud süsinikku siduva **või süsinikku siduva majandamise** tegevuse põhjaliku kirjelduse ning lõigetes 2 ja 3 osutatud sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruannete struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad, **samuti sertifitseerimisauditi maksimumhind, mis kehtestatakse lähtuvalt käitaja või käitajarühma süsiniku netosidumise või süsinikku siduva majandamise süsiniku netosidumisega seotud kasust.** Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

1. Sertifitseerimissüsteemides määratud sertifitseerimisasutused akrediteerib riiklik akrediteerimisasutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008³⁷.

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Sertifitseerimissüsteemis luuakse ja

Muudatusettepanek

1. Sertifitseerimissüsteemides määratud sertifitseerimisasutused akrediteerib riiklik akrediteerimisasutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008³⁷.

Süsinikku siduva majandamise eesmärgil on riiklikuks akrediteerimisasutuseks riiklikud makseasutused määruse (EL) 2021/2116 artikli 9 tähenduses.

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

Muudatusettepanek

2a. Arendatakse välja kooskõla tagav raamistik, mis võimaldab ühise sertifitseerimissüsteemi kasutamist kogu liidus.

Muudatusettepanek

1. Sertifitseerimissüsteemis luuakse ja

hoitakse nõuetekohaselt käigus avalik register, et teha **üldsusele** kättesaadavaks sertifitseerimisprotsessiga seotud teave, sealhulgas sertifikaadid ja ajakohastatud sertifikaadid, ning artikli 9 kohaselt sertifitseeritud süsinikusidumisühikute kogus. Neis registrites kasutatakse automaatsüsteeme, sealhulgas elektroonilisi vorme, ja need on koostalitlusvõimelised.

hoitakse nõuetekohaselt käigus avalik register (**edaspidi „sertifitseerimissüsteemi register“**), et teha **avalikult ja kergesti otsingut võimaldaval viisil** kättesaadavaks sertifitseerimisprotsessiga seotud teave, sealhulgas sertifikaadid ja ajakohastatud sertifikaadid, ning artikli 9 kohaselt sertifitseeritud süsinikusidumisühikute, **süsinikku siduva majandamise süsinikusidumisühikute ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise ühikute** kogus. Neis registrites kasutatakse automaatsüsteeme, sealhulgas elektroonilisi vorme, ja need on koostalitlusvõimelised.

Muudatusettepanek 103
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Süsinikku siduva majandamise puhul süsinikku siduva majandamise tegevusega seotud majandamistavad, süsinikku siduva tegevuse algus- ja lõppkuupäev; määruse (EL) 2116/2021 artiklis 68 sätestatud põllumajanduslike maatükkide identifitseerimise süsteemi lisatakse sertifitseerimissüsteemi nimi ja konkreetse põllumajandusliku maatüki kordumatu sertifikaadi number või kood.

Lisaks lõike 1 sätetele loob komisjon avaliku registri (edaspidi „liidu register“), mis kannab kõigi ELis asutatud sertifitseerimissüsteemide registreeritud andmed üle ühisesse registrisse, ja haldab seda nõuetekohaselt.

Sertifitseerimissüsteemid esitavad komisjonile lõikes sisalduva teabe liidu registri loomiseks ja haldamiseks.

Muudatusettepanek 104
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon **võib võtta** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse avalike registrite ning süsinikusidumisühikute registreerimise, hoidmise või kasutamise struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad, nagu on osutatud lõikes 1. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

2. Komisjon **võtab** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse avalike registrite **ja liidu registri** ning süsinikusidumisühikute registreerimise, hoidmise või kasutamise struktuur, vorm ja tehnilised üksikasjad, nagu on osutatud lõikes 1. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 17 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Teavitamis- ja tunnustamismenetlusi puudutavate nõuetega tagatakse väiksemate sertifitseerimissüsteemide ligipääs.

Muudatusettepanek 106

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Lisaks aruandele, mille komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. juuliks 2026, nagu on osutatud direktiivis 2003/87/EÜ, kaalub komisjon, kuidas võetakse süsinikku siduva majandamise tegevusest tulenevat kasvuhoonegaaside heite vähendamist arvesse liidu 2040. aasta kliimaeesmärgi täitmisel ja kuidas see kaetakse heitkogustega kauplemisega.

Muudatusettepanek 107

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. *Lisaks aruandele, mille komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 12 kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest, nagu on osutatud määruhes 2018/841, kaalub komisjon, kuidas võetakse süsinikku siduvast majandamisest tulenevat süsiniku sidumist arvesse liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärgi saavutamisel.*

Muudatusettepanek 108
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2c. *Sõltuvalt võimalikest muutustest või muutumatusest rahvusvahelisel areenil kaalub komisjon vajaduse korral sertifitseerimissüsteemide raamistiku ettepaneku tegemist sellistele kolmandatele riikidele, kes soovivad viia oma õigusaktid vastavusse ELi sertifitseerimisstandarditega või järgida samaväärset korda.*

Muudatusettepanek 109
Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – lõik 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

h) eeskirjad, mille alusel jälgitakse ja maandatakse säilitatud süsiniku vabanemise riski, millele on osutatud artikli 6 lõike 2 punktis a;

h) eeskirjad, mille alusel jälgitakse ja maandatakse säilitatud süsiniku vabanemise riski, millele on osutatud artikli 6 lõike 2 punktis a, **ja süsinikku siduva majanduse tegevuste puhul nõutav minimaalne seireperiood;**

Muudatusettepanek 110
Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – lõik 1 – punkt i a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ia) süsinikku siduva majandamise tegevuste kaupa toimuv riskihindamine, millega määratakse kindlaks sertifitseerimissüsteemiga hallatavasse reservi paigutatavate ühikute protsendimäär;

Muudatusettepanek 111
Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – lõik 1 – punkt k a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ka) kasvuhoonegaaside heite vähendamise kvaliteedikriteeriumid süsinikku siduva majandamise valdkonnas;

Muudatusettepanek 112
Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – lõik 1 – punkt k b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

kb) kasvuhoonegaaside heite vähendamise tõendamis- ja sertifitseerimisstandardid;

Muudatusettepanek 113
Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – lõik 1 – punkt k c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

kc) süsinikku siduva majandamise süsinikusidumisühikute ja kasvuhoonegaaside vähendamise ühikute hinnapunkti standardi kindlaksmääramine;

Muudatusettepanek 114
Ettepanek võtta vastu määrus

I a lisa (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Sertifitseerimiskõlblike süsinikku siduva majandamise tegevuste näidete mitteammendav loetelu

Loodus- ja maastikutegevused

Loodus ja maastik

Hekkide istutamine

Puude istutamine põllu- ja rohumaadele

Eluslooduse jaoks püsiva taimkattega elupaikade / varjupaikade loomine põllumajandusmaal

Märg- ja turbaaladega seotud tegevused

Mererohu taastamine rannikualadel

Soode taastamine rannikualadel

Luidete taimestiku taastamine rannikualadel

Turbaalade taastamine – magevee turbaalade taassoostamine / vähendatud kuivendamine

Vihmavee bioloogilise säilitamise alad / vihmavee kogumine, sookultuuride kasvatamine

Põllumaaga seotud tegevused

Põllumaa muutmine püsirohumaaks

Sügavate juurtega taimede kasvatamine

Vahekultuuride iga-aastane kasvatamine / püsiv keskkonnasäästlikumaks muutmine, samuti allakülviga põllukultuurid

Mitmeaastaste kultuuride kasvatamine

Mulla orgaanilise süsiniku sisaldust suurendavad külvikorrad / kultuuride valik

Põllukultuuride kasvatamine

Põllukultuuride jääkide säilitamine

Mullaharimissüsteemi muutmine – mullaharimise vähendamine või mullaharimise puudumine (ribaskülv),

*samuti mulla raskete masinatega
kokkusurumise vähendamine, sealhulgas
püsisteede kasutamine*

Sügav ümberpööramiseta mullaharimine

Agrometsandussüsteemid

*Minimaalse taimkattega viljapuuaiad ja
viinamarjaistandused*

*Põllumajanduslikust tootmisest pärinev
lignotselluloos*

Biosüsi mulla lisandina

*Kiutaimede kasvatamine tööstusliku
toorainena keskmise kestusega kuni
pikaajaliste toodete puhul*

*Mitmeaastaste söödataimede kasvatamine,
püsiva rohumaaga seotud tegevused*

*Rohumaade muutmine rohttaimede ja
kaunviljaliste taimede seguks*

*Puittaimede levitamine endistele
heinamaadele ja karjamaadele*

*Rohusööjate kariloomade kasvatamine –
optimaalne intensiivsus*

*Rikutud rohumaa taastamine optimaalse
majandamisintensiivsuse abil*

*Putuka- ja linnusõbraliku majandamise
ajapiirangute vähendamine*

Metsandusega seotud tegevus

Metsastamine / taasmetsastamine

*Süsiniku sidumine, optimeeritud puistute
haldamine*

Üleminek kliimakindlatele segametsadele

*Metsade taassoostamine / vähendatud
kuivendamine madala tootlikkusega
turbaaladel*

Liigirikkad metsaservad

*Loomastiku ja seente parandamise
meetmed / madalmetsa muutmine
kändistutatud metsaks*

Loomakasvatustegevus

Ökometaan

Rannikualade majandamise tegevused
Meriheinakoosluste seisundi halvenemise
vähendamine

Muudatusettepanek 115
Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – lõik 1 – punkt i a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ia) süsinikku siduva majandamise
süsiniku netosidumisega seotud kasu,
millele on osutatud artikli 4 lõikes 2;

Muudatusettepanek 116
Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – lõik 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

j) süsiniku sidumine lähtetaseme
korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 1
punktis a;

j) süsiniku sidumine lähtetaseme
korral, millele on osutatud artikli 4 lõike 1
punktis a **või artikli 4 lõike 2 punktis a;**

Muudatusettepanek 117
Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – lõik 1 – punkt k

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

k) süsiniku kogusidumine, millele on
osutatud artikli 4 lõike 1 punktis b;

k) süsiniku kogusidumine, millele on
osutatud artikli 4 lõike 1 punktis b **või**
artikli 4 lõike 2 punktis b;

Muudatusettepanek 118
Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – lõik 1 – punkt l

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

l) otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside
heite suurenemine, millele on osutatud
artikli 4 lõike 1 punktis c;

l) otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside
heite suurenemine, millele on osutatud
artikli 4 lõike 1 punktis c **või artikli 4 lõike**
2 punktis c;

Muudatusettepanek 119
Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – lõik 1 – punkt o

Komisjoni ettepanek

o) *võimalikud* kestlikkusega seotud *kaasnevad hüved*, millele on osutatud artikli 7 lõikes 3;

Muudatusettepanek

o) *kas süsiniku sidumise või süsinikku siduva majandamise tegevus loob kaasnevaid hüvesid mõne* kestlikkusega seotud *eesmärgi jaoks*, millele on osutatud artikli 7 lõigetes 1 ja 1a;

Muudatusettepanek 120
Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – lõik 1 – punkt p a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

pa) *artikli 4 lõike 2 punktis d osutatud kasvuhoonegaaside heite vähendamine.*

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Liidu raamistiku kehtestamine süsiniku sidumise sertifitseerimiseks
Viited	COM(2022)0672 – C9-0399/2022 – 2022/0394(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 1.2.2023
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	AGRI 1.2.2023
Kaasatud komisjonid – istungil teada andmise kuupäev	11.5.2023
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Martin Hlaváček 29.3.2023
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	23.5.2023 28.6.2023
Vastuvõtmise kuupäev	30.8.2023
Lõpphääletuse tulemus	+ : 31 - : 6 0 : 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Asger Christensen, Ivan David, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Paola Ghidoni, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Bronis Ropė, Anne Sander, Sarah Wiener
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Asim Ademov, Theresa Bielowski, Franc Bogovič, Christophe Clergeau, Lara Comi, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Anna Deparnay-Grunenberg, Lena Düpont, Emmanouil Fragkos, Charles Goerens, Claude Gruffat, Anja Hazekamp, Pär Holmgren, Ivo Hristov, Jan Huitema, Ladislav Ilčić, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Petros Kokkalis, Zbigniew Kuźmiuk, Sylvia Limmer, Benoît Lutgen, Cristina Maestre Martín De Almagro, Gabriel Mato, Tilly Metz, Alin Mituța, Dan-Ștefan Motreanu, Sandra Pereira, Pina Picerno, Tonino Picula, Nicola Procaccini, Katarína Roth Neved'alová, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Riho Terras, Irène Tolleret, Tom Vandenkendelaere, Achille Variati, Hilde Vautmans, Adrián Vázquez Lázara, Thomas Waitz, Emma Wiesner
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Erik Poulsen

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

31	+
ECR	Krzysztof Jurgiel, Zbigniew Kuźmiuk
ID	Rosanna Conte, Paola Ghidoni, Gilles Lebreton
PPE	Asim Ademov, Daniel Buda, Salvatore De Meo, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Gabriel Mato, Anne Sander, Christine Schneider, Michaela Šojdrová, Tom Vandenkendelaere
Renew	Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Alin Mituța, Ulrike Müller, Erik Poulsen
S&D	Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas, Achille Variati
The Left	Chris MacManus

6	-
ID	Ivan David
S&D	Maria Noichl
Verts/ALE	Benoît Biteau, Claude Gruffat, Martin Häusling, Sarah Wiener

2	0
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Bronis Ropé

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

29.6.2023

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI KIRI

Pascal Canfin
Esimees
Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon
Brüssel

Teema: Arvamus ettepaneku kohta võtta vastu määrus, millega kehtestatakse liidu raamistik süsiniku sidumise sertifitseerimiseks (COM(2022)0672 – C9-0399/2022 – 2022/0394(COD))

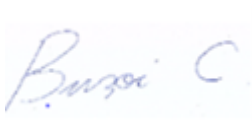
Austatud esimees

28. märtsil otsustasid tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni (ITRE) koordinaatorid koostada kirja vormis arvamuse, mille koostaja on esimees, ettepaneku kohta võtta vastu määrus, millega kehtestatakse liidu raamistik süsiniku sidumise sertifitseerimiseks COM(2022)0672; 2022/0394(COD). Vastavalt kodukorra artiklile 57 on ITRE-komisjonile antud jagatud pädevus mitme sätte kohta.

ITRE-komisjon võttis arvamuse vastu 28. juuni 2023. aasta koosolekul.

Käesolevale kirjale on lisatud ITRE-komisjoni muudatusettepanekud, mis palun panna hääletusele raporti projekti hääletamisel Teie komisjonis.

Lugupidamisega

Cristian-Silviu Buşoi

ITRE 1

Põhjendus 3a (uus)

(3a) Tuleks säilitada regulatiivne sidusus HKSi direktiiviga ja taastuvenergia direktiivis sätestatud säästlikkuskriteeriumidega. Integreerimist HKSi direktiiviga tuleks kaaluda pikemas perspektiivis ja seda tuleks teha osana käesoleva määruse läbivaatamisest kooskõlas artikliga 18.

ITRE 2

Põhjendus 4

(4) Liidu sertifitseerimisraamistik aitab arendada liidus süsinikku siduvaid tegevusi, mille tulemuseks on üheselt mõistetav süsiniku netosidumisega seotud kasu ja mille puhul välditakse rohepesu. Süsinikku siduva majandamisega seoses peaks nimetatud sertifitseerimisraamistik soodustama ka selliseid süsinikku siduvaid tegevusi, millel on *ka muude keskkonna- ja majanduslike eesmärkide, näiteks* elurikkuse seisukohast kaasnevad hüved, *et* saavutada liidu looduse taastamise määruses sätestatud looduse taastamise eesmärgid. *Liidu sertifitseerimisraamistik peaks võimaldama sertifitseerida süsinikdioksiidi sidumise toiminguid, kui geoloogiline säilitamine toimub kolmandates riikides, kus on täidetud samaväärsed õiguslikud ja struktuurilised nõuded.* Liidu sertifitseerimisraamistik on ülioluline selleks, et saavutada rahvusvahelistes lepingutes ja liidu õigusaktides liidule seatud kliimamuutuste leevendamise eesmärgid.

ITRE 3

Põhjendus 4a (uus)

(4a) Kuna raamistik toimib vabatahtlikkuse alusel, on tegu katsetapiga, mille jooksul ettevõtjad ja sertifitseerimiskavad suurendavad oma suutlikkust. Selles etapis saadud kogemuste põhjal hinnatakse edasisi poliitikavalikuid. Raamistiku tõhususe parandamiseks peaksid liikmesriigid ja komisjon hõlbustama parimate tavade vahetamist huvitatud avaliku ja erasektori sidusrühmade vahel.

ITRE 4

Põhjendus 4b (uus)

(4b) Liidu sertifitseerimisraamistik soodustab ka teadusuuringuid ja innovatsiooni, rõhutades programmi „Euroopa horisont“ missioonide ja muude programmide rolli süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise tehnoloogiate valdkonnas, eelkõige süsinikdioksiidi sidumise suutlikkusega tehnoloogiaid, võttes arvesse olemasolevaid protsesse ja võimalikke arenguid, et hõlbustada uute tehnoloogiate turulepääsu.

ITRE 5

Põhjendus 4c (uus)

(4c) Sellega seoses peaksid komisjon ja liikmesriigid tegema valdkondadevahelist koostööd, kaasates riiklikud ja piirkondlikud teadusasutused, teadlased, põllumajandustootjad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.

ITRE 6

Põhjendus 4d (uus)

(4d) Lisaks peaks liidu sertifitseerimisraamistikuga kaasnema rahaline toetus süsinikdioksiidi sidumise algatustele, et tagada selle tööstuslik laiendamine.

ITRE 7

Põhjendus 5a (uus)

(5a) Selleks et vältida süsiniku sattumist atmosfääri toodete kasutamise ja kõrvaldamise ajal, peaks see olema kas keemiliselt seotud viisil, mis vastab ELi heitkogustega kauplemise süsteemi eeskirjadele, sealhulgas CO₂ mineraliseerimise kohta tsemendipõhistes ehitustoodetes, või tuleks seda säilitada mitu aastakümnet jälgitavas pikaajalises tootes, näiteks ehituses kasutatavas raiepuudis. Need tooted võivad säilitada süsinikku aastakümneid pärast valmistamist ja kui neid enam ei kasutata, võib süsiniku üle kanda muusse pikaajalisesse säilitamissüsteemi, nagu bioenergia koos süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamisega (BECCS).

ITRE 8

Põhjendus 5b (uus)

(5b) Euroopa juhtpositsioon on oluline tegur, arendamaks välja stabiilset süsiniku sidumise sertifitseerimisraamistikku ning vajadust täiendavalt hinnata süsiniku püsiva sidumise ja sellega seotud ühikute rolli ELi heitkogustega kauplemise süsteemis. Keskpikkadel ja pikaajalistel CO₂-turgudel, sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemis ja vabatahtlikel turgudel, võiks kasutada süsinikdioksiidi tehnoloogilise sidumise (CDR) kasutuselevõttu. Kuna tehnoloogiad, mis eemaldavad süsinikku atmosfäärist, on olulised ELi kliimaeesmärkide saavutamiseks, tuleks selleks toetada süsinikdioksiidi sidumise tehnoloogiate arendamist ja laiendamist selliste stiimulite kaudu nagu CO₂ heite hinnavahe lepingud.

ITRE 9

Põhjendus 5c (uus)

(5c) Üks süsinikdioksiidi sidumise poliitikaraamistiku oluline element on uute CO₂ transpordi- ja säilitamisvõrkude ja -taristute arendamine ELis, ühendades tööstuslikud heitetekitajad CO₂ säilitamisvõimsusega, et saavutada CO₂ heite vähendamine raskesti vähendatavates sektorites ning süsinikdioksiidi sidumine seoses süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamisega bioenergia tootmisel (BECCS) ja CO₂ kogumisega otse atmosfäärist (DAC).

ITRE 10

Põhjendus 5d (uus)

(5d) Pikaajaline CO₂ sidumine, olenemata sellest, kas see on püsiv või ajutine, aitab kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele, kuid selle suhtes kehtivad erinevad tingimused. Süsinikdioksiidi ajutise sidumise suhtes tuleks kohaldada rangemaid tingimusi, nagu seire-, aegumis- ja vastutusnõuded.

ITRE 11

Põhjendus 5e (uus)

(5e) Lisaks kaardistab komisjon mere- ja mageveeökosüsteeme, et kasutada ära teadusuuringuid ja innovatsiooni ning CO₂ sidumiseks kvalifitseeruvate tavade ja protsesside mitmekesistamist, jälgib ja hindab pidevalt võimalust lisada käesoleva määruse raamistikku sinine süsiniku sidumine ja säilitamine, edendab uut tööstuslikku väärtusahelat süsiniku kestlikuks kogumiseks, ringlussevõtuks, transpordiks ja säilitamiseks ning abistab ranniku- ja saarepiirkondi kliimaeesmärkide saavutamiseks vajalike vahenditega.

ITRE 12

Põhjendus 5f (uus)

(5f) Süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimise raamistik peaks tagama ka vajaliku paindlikkuse, et võtta arvesse piirkondlikke, tehnilisi, struktuurilisi ja geofüüsikalisi iseärasusi, pidades silmas liikmesriikide ja nende piirkondade tootmissüsteemide erinevaid tingimusi.

ITRE 13

Põhjendus 5g (uus)

(5g) Selleks et hõlbustada uue tööstusliku väärtusahela loomist süsinikdioksiidi säästvaks kogumiseks ja ringlussevõtuks ning uute tehnoloogiate laiendamist selles valdkonnas, peaksid süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimise raamistikuga kaasnema algatused, mis stimuleerivad uue ja piisava CO₂ transpordi- ja säilitamisvõrgu taristu arendamist.

ITRE 14

Põhjendus 7

(7) Süsinikku siduv tegevus peaks andma süsiniku netosidumisega seotud kasu, mis näitab, et tegevusel on kliimale positiivne mõju. Süsiniku netosidumisega seotud kasu tuleks arvutada kahes etapis. Esiteks peaksid käitajad arvutama süsiniku täiendava sidumise, mis on saavutatud süsinikku siduva tegevuse tulemusel võrreldes lähtetasemega. Eelistada tuleks standardlähetaset, mis kajastab võrreldavate tegevuste tavapärasest toimet sarnastes sotsiaalsetes, majanduslikes, keskkonna- ja tehnoloogilistes tingimustes ning geograafilistes asukohtades, sest niiviisi tagatakse objektiivsus, vähendatakse nõuete täitmisega seotud ja muid halduskulusid ning tunnustatakse positiivselt esmategutsejaid, kes juba viivad ellu süsinikku siduvat tegevust. Süsinikku siduva majandamise kontekstis tuleks edendada olemasoleva digitehnoloogia,

sealhulgas elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemide, kaugseire, tehisintellekti ja masinõppe, samuti elektrooniliste kaartide kasutamist, et vähendada lähtetasemete määramise ning süsinikku siduvate tegevuste seire kulusid. Kui aga sellist standardlähtetaset ei ole võimalik määrata, võib kasutada projektipõhist lähtetaset, mis põhineb käitaja individuaalsetel tulemustel. Selleks et kajastada sotsiaalsel, majanduslikku, keskkonnaalast ja tehnoloogia arengut ning ergutada kestvaid püüdlusi, mis oleksid kooskõlas Pariisi kokkuleppega, **peaks komisjon lähtetasemed** korrapäraselt **läbi vaatama ja neid vähemalt iga kümne aasta tagant ajakohastama. Vabatahtlike projektide lähtetasemed peaksid olema kooskõlas kasvuhoonegaaside riiklikes inventuurides ning põllumajandus- ja maakasutusstatistikas kasutatavate seire- ja vastavussüsteemidega.**

ITRE 15

Põhjendus 13

- (13) Atmosfääris sisalduv ja biogeenne süsinik, mis on kogutud ja säilitatud süsinikku siduva tegevuse teel, võib looduslikel ja inimtekkelistel põhjustel tagasi atmosfääri vabaneda. Seetõttu peaksid käitajad võtma selle riski maandamiseks kõik asjakohased ennetusmeetmed ja nõuetekohaselt jälgima, et süsinikku säilitatakse kogu seireperioodil, mis on asjaomase süsinikku siduva tegevuse jaoks ette nähtud. Sertifitseeritud süsinikusidumise kehtivus peaks sõltuma süsiniku säilitamise eeldatavast kestusest ja asjaomase süsinikku siduva tegevusega seostatavatest süsiniku vabanemise riskidest. Tegevus, mille tulemusel säilitatakse süsinik geoloogilistes formatsioonides **või süsiniku mineraliseerumise kaudu**, annab piisava kindluse, et süsinik on säilitatud väga pika ajaks, s.o mitmeks sajandiks, ja seega võib seda pidada süsiniku püsivaks säilitamiseks. Süsinikku siduva majandamise või toodetes süsiniku säilitamise puhul esineb suurem risk, et süsinik lastakse tahtlikult või tahtmatult tagasi atmosfääri. Selle riski arvessevõtmiseks **peaks** süsinikku siduva majandamise ja toodetes süsiniku säilitamise teel saavutatud sertifitseeritud **süsinikusidumise seireperiood hõlmama kogu tegevuse kestust või toote kasutusaega, sealhulgas tegevuse lõppu või toote kasutusaaja lõppu, ning nende sertifitseeritud süsinikusalduse kehtivusaeg peaks vastama** asjaomase seireperioodi lõpule. Pärast seda tuleks eeldada, et süsinik on tagasi atmosfääri vabanenud, välja arvatud juhul, kui käitaja tõendab katkematu seire abil, et süsinikku säilitatakse jätkuvalt.

ITRE 16

Põhjendus 15

- (15) Süsinikku siduvatel tegevustel on suur potentsiaal pakkuda **keskkonnaalase ja majandusliku** kestlikkuse seisukohast kõigile kasulikke lahendusi, isegi kui kompromisse ei saa välistada. Seepärast on asjakohane kehtestada kestlikkuse miinimumnõuded tagamaks, et süsinikku siduv tegevus avaldaks kestlikkuseesmärkidele, s.o kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine, vee ja mereressursside kestlik kasutamise ja kaitse, üleminek ringmajandusele, **toiduga kindlustatus**, saastuse vältimine ja tõrje, **põllumajanduse tootlikkus, põllumajandustootjate sissetulek ja põllumajandusliku tootmise turvalisus**, neutraalset mõju või pakuks neid toetavaid

kaasnevaid hüvesid. Need kestlikkusnõuded peaksid asjakohasel juhul ja kohalikke tingimusi arvesse võttes tuginema komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2021/2139¹ sätestatud tehnilistele sõelumiskriteeriumidele, mille alusel otsustatakse, kas metsa majandamine ja CO₂ püsiv maapõues säilitamine vastavad olulise kahju ärahoidmise põhimõttele, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001² artiklis 29 metsa ja põllumajandusliku biomassi tooraine suhtes sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele. Tavasid, mis avaldavad elurikkusele **negatiivset mõju ja millel on kahjulik ökoloogiline** mõju, näiteks monokultuursete metsaistanduste kasvatamine, ei tohiks sertifitseerimisel arvesse võtta. **Rahaliste vahendite puhul tuleks seada esikohale tehnoloogiad, mis ei too kaasa põhjendamatu loodusvarade kasutamist ega avalda selget negatiivset mõju elurikkusele.**

ITRE 17

Põhjendus 15a (uus)

(15a) Süsinikdioksiidi sidumise hindamine peaks hõlmama mõju kohalikule kogukonnale, pidades silmas sotsiaalset kestlikkust. Hindamisnäitajad peaksid hõlmama töökohtade loomist, traditsioonide austamise ja innovatsiooni vahelist tasakaalu ning loodusvarade ülekasutamist kohaliku kogukonna poolt.

ITRE 18

Põhjendus 16

(16) Majandamistavad, millega seotakse atmosfäärist CO₂, aitavad saavutada kliimaneutraalsuse eesmärki ja nende eest tuleks pakkuda tasu kas ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) või muude avaliku või erasektori algatuste kaudu, **nagu näiteks kestlik erasektori rahastamine, tarneahela osaliste vahelised lepingulised kokkulepped, vabatahtlikud CO₂ turud ja toodetel esitatavad väited.** Eelkõige tuleks käesolevas määruses võtta arvesse majandamistavasid, millele on osutatud kestlike süsinikuringeid käsitlevas teatises³.

ITRE 19

Põhjendus 17

(17) Käitajad või käitajarühmad võivad teatada kaasnevatest hüvedest, mis aitavad saavutada **keskkonna-, majandus- ja** kestlikkuseesmärke rohkem kui oleks võimalik vaid

¹ Komisjoni 4. juuni 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/2139, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/852, kehtestades tehnilised sõelumiskriteeriumid, millega määratakse kindlaks, millistel tingimustel võib majandustegevust pidada kliimamuutuste leevendamisele või nendega kohanemisele oluliselt kaasa aitavaks, ja mille alusel otsustatakse, ega see majandustegevus ei kahjusta oluliselt muid keskkonnaesmärke (ELT L 442, 9.12.2021, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

³ Komisjoni teatis „Kestlikud süsinikuringed“ (COM (2021) 800).

kestlikkuse miinimumnõudeid täites. Selleks peaks nende aruandlus vastama komisjoni välja töötatud sertifitseerimismeetoditele, mis on kohandatud erinevatele süsinikku siduvatele tegevustele. Sertifitseerimismeetodid peaksid nii palju kui võimalik andma stiimuli luua elurikkusega seotud kaasnevaid hüvesid, mis *lähevad kaugemale keskkonna-, majandus- ja kestlikkuse miinimumnõuetest*. Need täiendavad kaasnevad hüved suurendavad *tõenäoliselt* sertifitseeritud seotud süsiniku majanduslikku väärtust ja *võivad tuua käitajatele kaasa suurema* tulu. Neil kaalutlustel on asjakohane, et komisjon peaks esmatahtsaks kohandatud sertifitseerimismeetodite väljatöötamist selliste süsinikku siduvate majandamistegevuste jaoks, mis toovad elurikkuse seisukohast märkimisväärseid kaasnevaid hüvesid. *CO₂ heite arvestuskavad võivad olla uus sissetulekuallikas, kuid see on tõenäoliselt ka lisakulude allikas (nt aruandluse, modelleerimise, raamatupidamise, sertifitseerimise, mullaproovide võtmise kulud). Süsiniku sidumise taseme tõstmiseks rakendatavad meetmed võivad mõjutada ka põllumajandusettevõtte tootlikkust ja põllumajanduskulusid. Seepärast on oluline tagada, et selline sertifitseerimissüsteem kujutaks endast pikaajalist positiivset ärimudelit süsinikukonverteerijate jaoks.*

ITRE 20

Põhjendus 17a (uus)

(17a) Süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimine peaks tagama õiguskindluse ning vastama era- ja avaliku sektori ettevõtjate ja investorite (nii CO₂-heite tekitajad kui ka konverteerijad) ja kohalike ametiasutuste vajadustele, kes soovivad täita oma ELi või riiklikke regulatiivseid nõudeid või vabatahtlikke eesmärgid ja väiteid. ITRE 21

Põhjendus 18

(18) On asjakohane töötada erinevate süsinikku siduvate tegevuste jaoks välja üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid, et kohaldada käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikriteeriume ühtlustatud, kontrollitaval ja võrreldaval viisil. Need meetodid peaksid tagama süsinikku siduvast tegevusest tuleneva süsiniku netosidumisega seotud kasu usaldusväärse ja läbipaistva sertifitseerimise, mille puhul välditakse käitajatele või käitajarühmadele, eelkõige väikepõllumajandustootjatele, metsaomanikele *ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd)* ebaproportsionaalse halduskoormuse tekitamist. Selleks tuleks komisjonile anda õigus täiendada käesolevat määrust delegeeritud õigusaktidega, millega kehtestatakse erinevate süsinikku siduvate tegevuste jaoks üksikasjalikud sertifitseerimismeetodid. Need meetodid tuleks välja töötada tihedas koostöös süsiniku sidumise eksperdirühma ja kõigi teiste huvitatud osalejatega. Meetodid peavad põhinema parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel, tuginema süsiniku sidumise sertifitseerimise valdkonnas olemasolevatele avaliku ja erasektori süsteemidele ja meetoditele ning neis tuleks arvesse võtta kõiki asjakohaseid liikmesriikide ja liidu tasandil vastu võetud standardeid ja eeskirju.

ITRE 22

Põhjendus 20

(20) Selleks et kliimamuutuste leevendamise meetmeid saaks kulutõhusalt rakendada ja et tagada maavaldatajate osalemine süsinikku siduvas majandamises, on väga tähtis varustada nad paremate teadmiste, vahendite ja meetoditega süsiniku sidumise

paremaks hindamiseks ja optimeerimiseks. See on eriti oluline liidu väikepõllumajandustootjate, metsaomanike ja **VKEde** jaoks, kel sageli puudub oskusteave ja asjatundlikkus, mida on vaja süsinikku siduvate tegevuste elluviimiseks ning nõutavate kvaliteedikriteeriumide ja nendega seotud sertifitseerimismeetodite järgimiseks. Seepärast on asjakohane nõuda, et tootjaorganisatsioonid hõlbustaksid asjakohaste nõustamisteenuste osutamist, et anda oma liikmetele tehnilist nõu. Ühise põllumajanduspoliitika ja riikliku riigiabiga saab rahaliselt toetada põllumajandustootjatele ja metsamajandajatele mõeldud nõustamisteenuseid, teadmiste vahetamist, koolitusi, teavitusmeetmeid ja interaktiivseid innovatsiooniprojekte.

ITRE 23

Põhjendus 20a (uus)

(20a) Lisaks peaksid liikmesriigid, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused, keda abistab komisjon, looma kohalikud nõuandekeskused, mille ülesanne on tagada lihtne juurdepääs tehnilistele suunistele ja teabele käesoleva määrusega kehtestatud sertifitseerimissüsteemi kohta, kaasates ühistuid või muid põllumajandustootjate ühendusi. Samuti peaks neil keskustel olema võimalik teavitada süsiniku sidumise eelistest ja toetada kestlikke tavasid, sealhulgas digilahenduste kasutamist, edendades samal ajal elurikkust ja looduse taastamist. Nad aitavad kaasa kestlikkusega seotud oskuste arendamisele sihtkogukondades, sealhulgas koolitus- ja haridusprogrammide kaudu ning edendades vastastikust õppimist süsinikku siduva majandamise tavade kohta näidispõllumajandusettevõtete kaudu.

ITRE 24

Põhjendus 20b (uus)

(20b) Põllumajanduses ja metsanduses kasutatavad nõuandeteenused, näiteks põllumajanduse teadmus- ja innovatsioonisüsteem (AKIS) aitavad laiemate teadmiste ja teabega samuti toetada kestlikke tavasid, mis suurendavad süsiniku sidumist, edendades samal ajal bioloogilist mitmekesisust ja looduse taastamist, ning tagavad lihtsa juurdepääsu sellele teabele, sealhulgas vajaduse korral digilahenduste abil. AKIS loob ka teadmiste jagamise digiplatvormi, mis pakub maahaldajatele tehnilist nõu ja annab liikmesriikidele tagasisidet.

ITRE 25

Põhjendus 20c (uus)

(20c) Komisjon toetab ka suutlikkuse suurendamist liikmesriikides asjakohaste investeeringute kaudu koolitus- ja haridusprogrammidesse, sealhulgas võimalike avaliku ja erasektori sidusrühmade ja nende töötajate jaoks. Sellise toetuse puhul võetakse arvesse ka liikmesriikide ja piirkondade erinevaid olusid, tehes muu hulgas kindlaks erinevate eripäradega kõige kokkusobivamad tegevused.

ITRE 26

Põhjendus 20d (uus)

(20d) Sertifitseeritud süsinikusidumisühikuid ei tohi arvestada topelt. Süsinikdioksiidi eemaldamise sertifikaadi kehtivuse lõppemisel tuleks vastavad süsinikusidumisühikud kas kehtetuks tunnistada ja maha arvata või asendada samaväärse koguse süsinikusidumisühikutega. Läbipaistvuse ja jälgitavuse tagamiseks peaks liidu register säilitama andmed süsinikusidumisühiku kõigi varasemate ja praeguste omanike ja kasutajate kohta.

ITRE 27

Põhjendus 23

(23) Käitajad peaksid kasutama sertifitseerimissüsteeme, et tõendada käesoleva määruse järgimist. Seepärast peaksid sertifitseerimissüsteemid põhinema usaldusväärsetel ja läbipaistvatel eeskirjadel ja menetlustel ning tagama täpsuse, usaldusväärsuse, terviklikkuse ja päritolu salgamise vääramise ning kaitse käitajate esitatava teabe ja andmetega seotud pettuse eest. Samuti peaksid need tagama tõendatud süsinikusidumisühikute õige arvestuse, eelkõige vältides topeltarvestust. Selleks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, sealhulgas sertifitseerimissüsteemides kohaldatavad asjakohased usaldusväärsust, läbipaistvust, arvestust ja sõltumatut auditit käsitlevad standardid, et tagada käitajate ja sertifitseerimissüsteemide suhtes kohaldatavate eeskirjadega seoses vajalik õiguskindlus. Et sertifitseerimisprotsess oleks kulutõhus, peaks kõnealuste ühtlustatud tehniliste sertifitseerimiseeskirjade eesmärk olema ka vähendada käitajate või käitajarühmade, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde), sealhulgas väikepõllumajandustootjate ja -metsamajandajate tarbetut halduskoormust, **töötades muu hulgas välja standarditud hinnangud eri tehnoloogialahenduste, sealhulgas BECCSi jaoks, ilma et see kahjustaks süsiniku sidumise kvaliteeti. Liikmesriigid peaksid rakendama sertifitseerimismenetluse haldamise eest vastutavatele isikutele asjakohaseid koolitus- ja tugistruktuure, mis võivad aidata tagada, et neil on protsessi tõhusaks juhtimiseks vajalikud teadmised ja oskused. Lisaks peaksid avaliku sektori asutused edendama selliste tehnoloogiate kasutuselevõttu, mis võivad suurendada seire, aruandluse ja kontrolli täpsust, vähendades samal ajal aja jooksul tekkivaid kulusid.**

ITRE 28

Põhjendus 26

(26) **Sertifitseerimissüsteemid registreerivad sertifitseeritud süsiniku sidumise avalikes registrites**, et tagada süsiniku sidumise sertifikaatide läbipaistvus ja täielik jälgitavus ning vältida pettuse ja topeltarvestuse riski. Pettusega võib tegemist olla juhul, kui sama süsinikku siduva tegevuse kohta antakse välja rohkem kui üks sertifikaat, sest tegevus on registreeritud kahe eri sertifitseerimissüsteemi alusel või samas süsteemis kaks korda. Pettus võib esineda ka siis, kui sama sertifikaati kasutatakse mitu korda, et esitada süsinikku siduva tegevuse või süsinikusidumisühiku alusel sama väide. **Sertifitseerimissüsteem peaks andma komisjonile kogu teabe, mis tuleb säilitada ja teha liidu registris elektroonilisel kujul üldsusele kättesaadavaks. Selles teabes sisalduvad** süsiniku sidumise sertifitseerimise protsessi tulemusena koostatud dokumendid, sealhulgas sertifitseerimis- ja uuestisertifitseerimisauditi aruannete kokkuvõtted, sertifikaadid ja ajakohastatud sertifikaadid, ning need tuleks teha elektroonilisel kujul üldsusele kättesaadavaks. **Registris** tuleks samuti registreerida

sertifitseeritud süsinikusidumisühikud, mis vastavad liidu kvaliteedikriteeriumidele. Selleks et tagada ühtsel turul võrdsed tingimused, tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakenduseeskirjad, milles sätestatakse **registri** toimimise standardid ja tehnilised eeskirjad **kooskõlas tulevase Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega, millega kehtestatakse meetmed avaliku sektori koostalitlusvõime kõrge taseme tagamiseks kogu liidus (koostalitlusvõime Euroopa õigusakt)**⁴.

ITRE 29

Põhjendus 30

- (30) Komisjon peaks käesoleva määruse rakendamise läbi vaatama kolme aasta möödumisel pärast määruse jõustumist ja seejärel hiljemalt kuue kuu möödumisel pärast Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud ülemaailmset kokkuvõtet. Nende läbivaatamiste käigus tuleks arvesse võtta liidu õigusaktidega seotud asjakohaseid suundumusi, tehnoloogia ja teaduse arengut, turuarengut süsiniku sidumise valdkonnas **ning asjakohaseid keskkonna- ja majanduseesmärke, nagu** toiduga kindlustatust, sealhulgas toidu kättesaadavust ja taskukohasust, ning Pariisi kokkuleppe kohase ülemaailmse kokkuvõtte tulemusi.

ITRE 30

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt a

- a) „süsiniku sidumine“ – atmosfääris sisalduva või biogeense süsiniku säilitamine geoloogilistes süsinikutalletajates, biogeensetes süsinikutalletajates, kauakestvates toodetes ja materjalides ning merekeskkonnas ;

ITRE 31

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b

- b) „süsinikku siduv tegevus“ – üks või mitu käitaja rakendatavat tava või protsessi, mille tulemus on süsiniku **ajutine või** püsiv säilitamine, süsiniku suurem kogumine biogeenses süsinikutalletajas või biogeense süsiniku säilitamine kauakestvates toodetes või materjalides;

ITRE 32

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt f a (uus)

- fa) „süsiniku ajutine säilitamine“ – süsinikku siduv tegevus, millega tavatingimustes ja asjakohaseid majandamistavasid kasutades säilitatakse atmosfääris sisalduvat või biogeenset süsinikku piiratud, jälgitava, jätkuva ja prognoositava ajavahemiku jooksul, näiteks süsinikku siduv majandamine, süsiniku säilitamine toodetes, bioenergia tootmine koos CO₂ kogumise ja säilitamisega ning CO₂ kogumine otse atmosfäärist ja selle säilitamine;

⁴ Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse meetmed avaliku sektori koostalitlusvõime kõrge taseme tagamiseks kogu liidus (koostalitleva Euroopa määrus) COM(2022) 720 final 2022/0379 (COD).

ITRE 33

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt g

- g) „süsiniku püsiv säilitamine“ – süsinikku siduv tegevus, millega tavatingimustes ja asjakohaseid majandamistavasid kasutades säilitatakse atmosfääris sisalduvat või biogeenset süsinikku mitu sajandit, *näiteks geoloogilise säilitamise ja süsiniku mineraliseerimise kaudu geoloogilistes süsinikutalletajates, vastavalt direktiivis 2009/31/EÜ⁵ sätestatud reeglitele;*

ITRE 34

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt h

- h) „süsinikku siduv majandamine“ – süsinikku siduv tegevus, mis on seotud maa *või rannikualade* majandamisega ja mille tulemusel suureneb süsiniku säilitamine elavas biomassis, surnud orgaanilises aines ja mullas, sest suurendatakse süsiniku kogumist *ja see võib vähendada ka süsiniku eraldumist, näiteks turbaalade taassoostamise puhul;*

ITRE 35

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt p

- p) „biogeense süsinikuheite vähendamine“ – biogeensest süsinikutalletajast atmosfääri vabaneva süsinikuheite vähendamine.

ITRE 36

Artikkel 4 – lõige 1 – punkt c

- c) GHG_{suurenemine} on süsinikku siduva tegevuse elluviimisest tuleneva otsese ja kaudse kasvuhoonegaaside heite⁵ suurenemine.

ITRE 37

Artikkel 6 – pealkiri

■ Säilitamine

ITRE 38

Artikkel 6 – lõige 1

1. ■ Süsinikku siduva *tegevusega tagatakse* süsiniku *ajutine või püsiv* säilitamine.

ITRE 39

Artikkel 6 – lõige 2 – punkt a

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/31/EÜ, 23. aprill 2009, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006.

- a) *sertifitseerimisasutus teostab nende üle korrapärast seiret kooskõlas artikliga 9 ja nad maandavad seireperioodil esinevat säilitatud süsiniku vabanemise riski;*

ITRE 40

Artikkel 6 - lõige 3

3. Süsinikku *ajutiselt siduva tegevuse* korral loetakse ■ säilitatud süsinik seireperioodi lõpus atmosfääri vabanenuks.

ITRE 41

Artikkel 7 – lõige 1

1. Süsinikku siduval tegevusel peab olema *vähemalt* neutraalne mõju kõigile järgmistele kestlikkuseesmärkidele või ■ pakkuma *positiivseid* kaasnevaid hüvesid *ühele või mitmele järgmistest kestlikkuseesmärkidest*:

ITRE 42

Artikkel 7 – lõige 1 – punkt f a (uus)

- fa) põllumajanduse tootlikkus ja toiduga kindlustatus;*

ITRE 43

Artikkel 7 – lõige 1 – punkt f b (uus)

- fb) mõju kohalikule kogukonnale.*

ITRE 44

Artikkel 8 – lõige 2

2. Komisjonil on kooskõlas artikliga 16 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada lõikes 1 osutatud tehnilised sertifitseerimismeetodid tegevuste jaoks, mis on seotud süsiniku püsiva säilitamisega, süsinikku siduva majandamisega ja süsiniku säilitamisega toodetes. Need sertifitseerimismeetodid hõlmavad vähemalt I lisas esitatud elemente. *Iga delegeeritud õigusakti eelnõu kohta koostab komisjon põhjaliku mõjuhinnangu, mis hõlmab kogu vajalikku teaduslikku pädevust, ning selle lõpptulemused avalikustatakse asjaomase delegeeritud õigusakti vastuvõtmise ajal.*

ITRE 45

Artikkel 8 – lõige 3 – punkt b

- b) eesmärk viia miinimumini käitajate, eelkõige süsinikku siduva majandamisega tegelevate väikekäitajate *ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate* halduskoormus, *kahjustamata seejuures süsiniku sidumise kvaliteeti või kaasnevaid hüvesid;*

ITRE 46

Artikkel 8 – lõige 3 – punkt d a (uus)

da) asjakohased tehnoloogilised arengud ja innovatsioon selles valdkonnas.

ITRE 47

Artikkel 8 – lõige 3 a (uus)

3a. Komisjon teeb sertifitseerimismeetodid üldsusele kättesaadavaks.

ITRE 48

Artikkel 12 – lõige 1

1 *Komisjon loob artikli 9 kohaselt sertifitseeritud süsinikdioksiidi sidumise ja süsinikusidumisühikute avaliku liidu registri ja haldab seda. Iga sertifitseerimissüsteem annab liidu registrile aru artikli 9 kohaselt sertifitseeritud süsinikdioksiidi sidumise ja süsinikusidumisühikute kohta. Selles registris kasutatakse automaatsüsteeme, sealhulgas elektroonilisi vorme.*

ITRE 49

Artikkel 18 – lõige 1

1. Käesoleva määruse kõiki aspekte vaadatakse korrapäraselt läbi, võttes arvesse liidu õigusega seotud asjakohaseid suundumusi, ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Pariisi kokkulepet, tehnoloogia ja teaduse arengut, turuarengut süsiniku sidumise valdkonnas, *liidu, riiklikku ja piirkondlikku* toiduga kindlustatust ning süsinikdioksiidi sidumise mõju mõjutatud kohalikele kogukondadele.

ITRE 50

Artikkel 18 – lõige 2

2. Kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist ja hiljemalt 2028. aasta lõpuks ning seejärel kuue kuu jooksul pärast iga Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel kokku lepitud ülemaailmse kokkuvõtte tulemusi esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta, *sealhulgas hinnangu võimaliku integreerimise kohta HKS-i direktiiviga. Aruandele võib vajaduse korral lisada seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks.*

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Liidu raamistiku kehtestamine süsiniku sidumise sertifitseerimiseks	
Viited	COM(2022)0672 – C9-0399/2022 – 2022/0394(COD)	
EP-le esitamise kuupäev	1.12.2022	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 1.2.2023	
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	ITRE 1.2.2023	AGRI 1.2.2023
Kaasatud komisjonid istungil teada andmise kuupäev	AGRI 11.5.2023	
Raportöörid nimetamise kuupäev	Lídia Pereira 10.1.2023	
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	1.3.2023	24.5.2023
Vastuvõtmise kuupäev	24.10.2023	
Lõpphääletuse tulemus	+: 59 –: 9 0: 17	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	João Albuquerque, Catherine Amalric, Mathilde Androuët, Maria Arena, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Michael Bloss, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Nathalie Colin-Oesterlé, Maria Angela Danzi, Esther de Lange, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Pietro Focchi, Hélène Fritzon, Malte Gallée, Gianna Gancia, Andreas Glueck, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Lydie Massard, Liudas Mažylis, Marina Measure, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Nikos Papandreou, Jutta Paulus, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Silvia Sardone, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraiki, Nils Torvalds, Edina Tóth, Achille Variati, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Mercedes Bresso, Christophe Clergeau, Jens Gieseke, Martin Häusling, Stelios Kympouropoulos, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Annalisa Tardino, Róza Thun und Hohenstein, Grzegorz Tobiszowski, Marie Toussaint, Nikolaj Villumsen, Sarah Wiener	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Marie Dauchy, Carlo Fidanza, Georg Mayer, Maria Noichl, Philippe Olivier, Rob Rooken	
Esitamise kuupäev	3.11.2023	

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

59	+
NI	Maria Angela Danzi
PPE	Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Jens Gieseke, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Stelios Kypourouopoulos, Esther de Lange, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Dolores Montserrat, Ljudmila Novak, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Massimiliano Salini, Christine Schneider, Maria Spyraiki, Pernille Weiss
Renew	Catherine Amalric, Pascal Canfin, Andreas Glueck, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Róza Thun und Hohenstein, Nils Torvalds, Emma Wiesner
S&D	João Albuquerque, Maria Arena, Mercedes Bresso, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Cyrus Engerer, Helène Fritzon, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Maria Noichl, Nikos Papandreou, Christel Schaldemose, Achille Variati, Tiemo Wölken
Verts/ALE	Michael Bloss, Bas Eickhout, Malte Gallée, Martin Häusling, Pär Holmgren, Lydie Massard, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Marie Toussaint, Sarah Wiener

9	-
ECR	Teuvo Hakkarainen
ID	Mathilde Androuët, Marie Dauchy, Sylvia Limmer, Georg Mayer, Philippe Olivier
NI	Ivan Vilibor Sinčić, Edina Tóth
Renew	Michał Wiezik

17	0
ECR	Carlo Fidanza, Pietro Focchi, Joanna Kopcińska, Rob Rooker, Grzegorz Tobiszowski, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Gianna Gancia, Silvia Sardone, Annalisa Tardino
Renew	Martin Hojsík
The Left	Malin Björk, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Marina Mesure, Nikolaj Villumsen, Mick Wallace

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu